

Utgiftsprognos för budgetåren 2020–2024

Förord

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2020 ska Försäkringskassan den 23 oktober 2020 redovisa utgiftsprognoser för åren 2020–2023 för samtliga anslag och anslagsposter. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Denna rapport är svar på regeringsuppdraget och lämnas genom inrapportering till Regeringskansliets och myndigheternas gemensamma statsbudgetsystem Hermes.

Rapporten omfattar dels prognoser för förmånerna inom Försäkringskassans ansvarsområde, dels prognoser för Försäkringskassans förvaltningsanslag. Samtliga belopp i rapporten är angivna i löpande priser.

Prognoser är nästan alltid osäkra. Särskilt osäkra är prognoserna för de förmåner som påverkas av covid-19-pandemin. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser och om reglerna för förmånen ändras. I prognoserna i denna rapport har hänsyn tagits till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Aviserade regeländringar utan lagförslag är dock inte beaktade då det saknas detaljerade underlag för att utföra beräkningarna.

Innehåll

Sammanfattning	5
Utvecklingen inom olika försäkringsområden	6
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.....	15
1:4 Tandvårdsförmåner.....	15
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	19
1:7 Sjukvård i internationella förhållanden	22
4:4 Kostnader för statlig assistansersättning	28
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	33
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	33
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	56
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning.....	66
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	70
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet.....	73
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen.....	75
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader.....	85
2:1 Förvaltningsmedel.....	88
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	90
1:1 Barnbidrag	90
1:2 Föräldraförsäkring.....	96
1:3 Underhållsstöd	108
1:4 Adoptionsbidrag	112
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag.....	114
1:8 Bostadsbidrag.....	121

Bilaga 1 Sammanfattande tabeller

Bilaga 2 Utgifter inom socialförsäkringen m.m.

Bilaga 3 Månadsfördelning av prognoser för 2020 och 2021

Bilaga 4 Statliga ålderspensionsavgifter

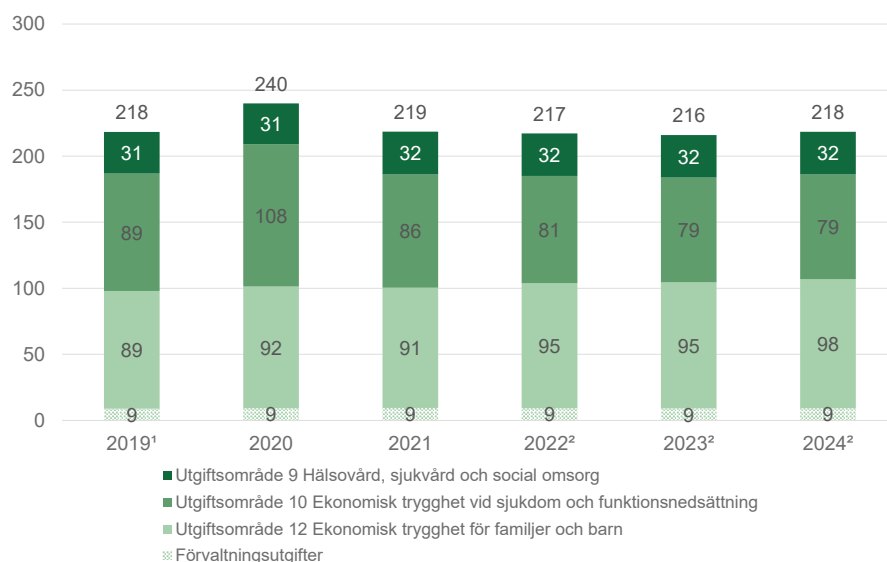
Bilaga 5 Utveckling av handläggningstider

Bilaga 6 Förteckning över kontaktpersoner

Sammanfattning

De totala utgifterna för Försäkringskassans anslag inklusive förvaltningsmedel blev 218 miljarder kronor 2019. Under 2020 beräknas utgifterna att öka till 240 miljarder, där en stor del av ökningen beror på utbrottet av covid-19. Därefter förväntas de att återgå till en nivå något över den för 2019, för att sedan sjunka till 218 miljarder år 2024.

Utgifter per utgiftsområde. Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Föreliggande utgiftsprognos är sammantaget lägre än den som lämnades i juli 2020. De mest betydande sänkningarna har gjorts inom sjukpenning, föräldrapenning och ersättning för höga sjuklönekostnader. Prognosen för sjukpenning har sänkts, huvudsakligen beroende på att anslaget för viss förebyggande sjukpenning till riskgrupper än så länge nästan inte använts. Uttaget av föräldrapenningdagar har under de senaste månaderna varit betydligt lägre än beräknat, främst till följd av coronautbrottet, och prognosen för 2020 och 2021 har därför sänkts kraftigt. Prognosen för ersättning för höga sjuklönekostnader har sänkts för 2020 på grund av att utbetalningarna blivit lägre än väntat. Även utbetalningarna under resten av 2020 bedöms bli lägre än vad som beräknades vid föregående prognosomgång.

Konjunkturinstitutets uppdaterade konjunkturprognos har haft höjande effekter på flera prognosområden. Övriga prognoser har justerats marginellt med hänsyn till de senaste utfallen.

Utvecklingen inom olika försäkringsområden

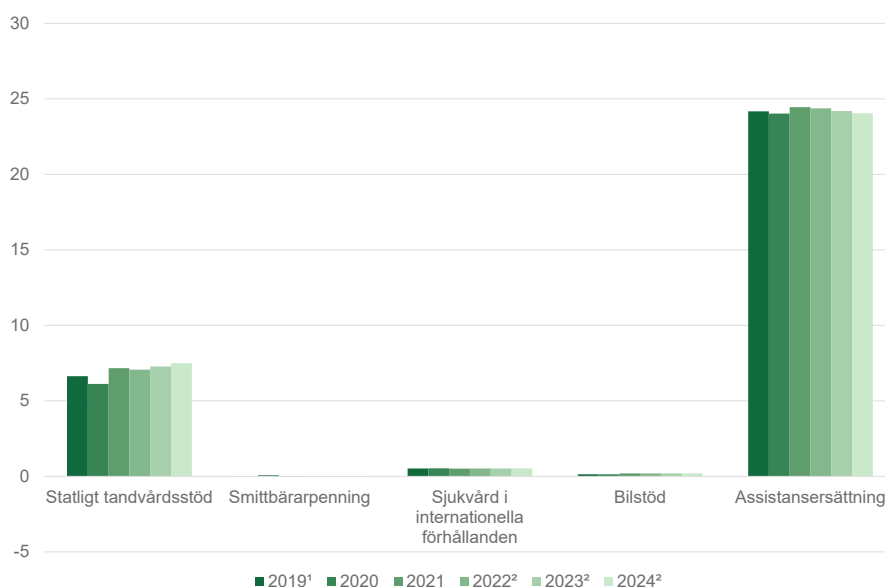
Försäkringskassans utgifter ingår i tre utgiftsområden:

- 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning
- 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Inom utgiftsområde 10 ökar utgifterna för ersättning för höga sjuklönekostnader kraftigt 2020. Även utgifterna för sjukpenning beräknas öka under året till följd av regeländringar och ett högre nyttjande av sjukförsäkringen på grund av utbrottet av covid-19. De sammanlagda utgifterna för utgiftsområde 10 prognostiseras att minska från och med 2021. För anslagen inom utgiftsområde 12 ökar de sammanlagda utgifterna under prognosperioden, med undantag för år 2021 då föräldrapenninguttaget förväntas vara fortsatt lågt på grund av coronapandemin. De största ökningarna sker inom föräldraförsäkringen. Utgifterna inom utgiftsområde 9 beräknas vara stabila under prognosperioden.

Utgiftsområde 9 – Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgifter inom utgiftsområde 9. Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Inom utgiftsområde 9 är kostnader för statlig assistansersättning det största anslaget. Statens utgifter för assistansersättning uppgick till 24,2 miljarder kronor 2019.

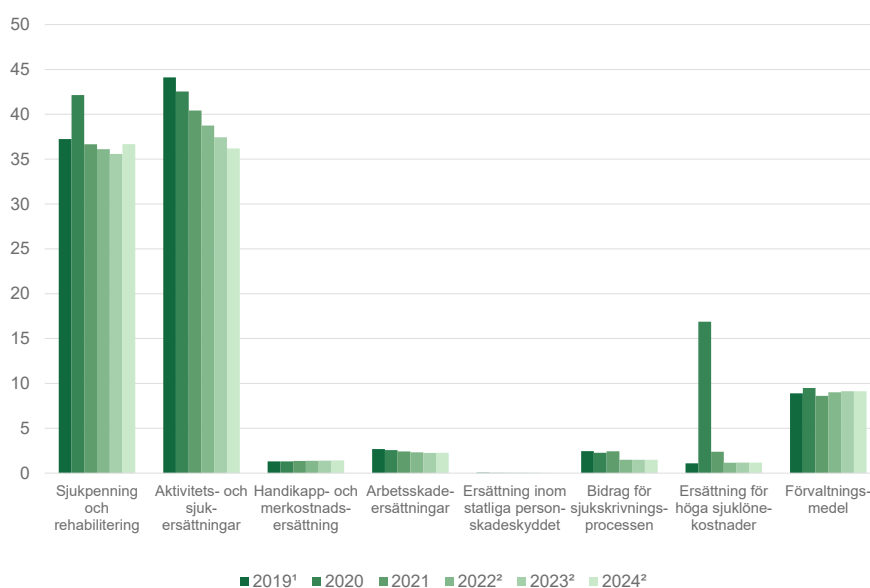
Under år 2020 beräknas utgifterna att minska svagt för att sedan öka året därpå. Orsaken till ökningen år 2021 är att schablonbeloppet (ersättningen per timme) höjs kraftigt detta år. Under åren 2022–2024 antas schablonbeloppet ha en lägre ökningstakt än år 2021 och

utgifterna minska svagt. Ett höjt schablonbelopp och en svag ökningen av genomsnittligt antal ersatta timmar per mottagare och månad har en höjande effekt på utgiften. Detta motverkas av att antalet mottagare prognostiseras att minska under prognosperioden, en effekt som är dominerande från 2022 och framåt. Minskningen beror på att antalet nya assistansmottagare beräknas bli färre än de som lämnar ersättningen. De som lämnar ersättningen består mestadels av individer som avlider och utflödet förväntas därför utvecklas stabilt.

Utgifterna för statligt tandvårdsstöd prognostiseras att minska tillfälligt under 2020 till följd av utbrottet av covid-19. Under resten av prognosperioden förväntas utgifterna öka successivt. Utgifterna blev 6,6 miljarder kronor år 2019 och beräknas öka till 7,5 miljarder kronor år 2024. Ökningen beror främst på att fler personer får rätt till högkostnadsskydd och förväntas nyttja det.

Utgiftsområde 10 – Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgifter inom utgiftsområde 10 inklusive statlig ålderspensionsavgift. Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Utgifterna för anslaget Sjukpenning och rehabilitering m.m. uppgick till 37,2 miljarder kronor 2019 och beräknas öka till 42,1 miljarder 2020. Ökningen beror på tillfälliga regeländringar samt ökad sjukfrånvaro under utbrottet av covid-19. Därefter beräknas utgifterna utvecklas förhållandevis stabilt under prognosperioden, med en svag minskning under kommande år. De tillfälliga regeländringar som hittills genomförts beräknas medföra ökade utgifter om cirka 3,8 miljarder kronor för sjukpenning inklusive ålderspensionsavgifter. Pandemiutbrottet har även inneburit fler startade sjukskrivningar, både direkt genom insjuknande i covid-19 och indirekt genom slopade krav på läkarintyg och uppmaningar om att stanna hemma även vid milda symptom. Under pandemitoppen i april var antalet ansökningar om sjukpenning ungefär det

dubbla jämfört med samma månad 2019 och har fortsatt ligga på en förhöjd nivå, om än kraftigt avtagande. Det ökande antalet startade sjukfall innebär dock en begränsad påverkan på utgifterna, då det stora flertalet av de extra sjukfallen som startats blivit korta, undantaget gruppen med långtidssymptom av covid-19. Sammantaget innebär den ökade sjukfrånvaron på grund av fler startade sjukskrivningar ökade utgifter om cirka 1,4 miljarder kronor 2020 och 500 miljoner 2021.

Samtidigt som antalet startade sjukfall har blivit fler har varaktigheten i redan pågående sjukfall minskat betydligt, framför allt omkring rehabiliteringskedjans 180-dagars bedömning. Det fanns redan före pandemiutbrottet tecken på en fallande varaktighet, något som förstärkts under de senaste månaderna. Sjukfallens varaktighet beräknas därför minska under 2020, framför allt genom att fler sjukskrivningar avslutas efter cirka ett halvårs sjukskrivning. Varaktigheten beräknas sedan kvarstå på den lägre nivån under resten av prognosperioden.

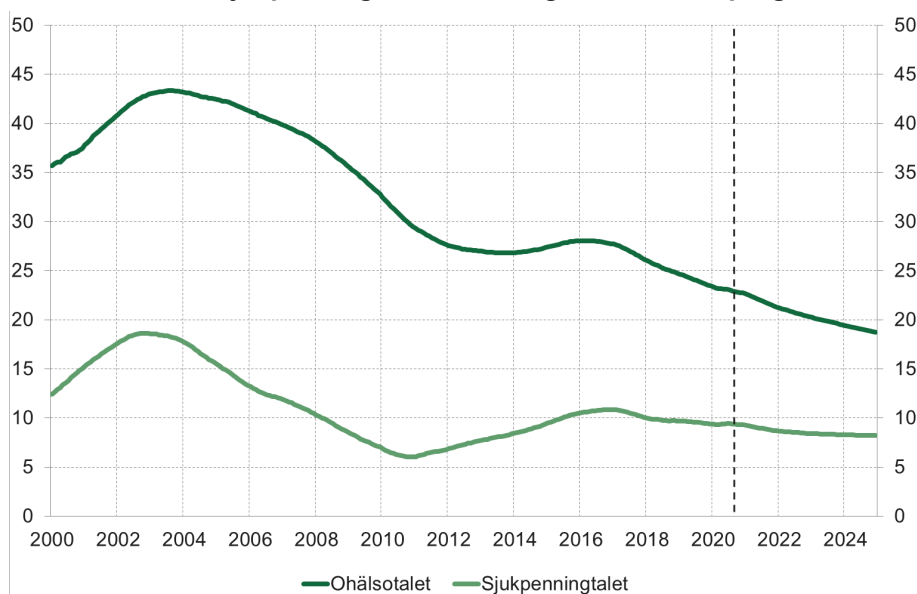
Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar m.m. förväntas minska under hela prognosperioden. Antalet personer med aktivitets- och sjukersättning har minskat sedan våren 2007 och förväntas fortsätta att minska, vilket främst beror på att antalet personer med sjukersättning blir färre. Utflödet på grund av att personer fyller 65 år har varit och prognostiseras att vara större än antalet påbörjade sjukersättningar under hela prognosperioden.

Det minskande antalet personer som får sjukersättning medför att ohälsotalet¹, som i dagsläget befinner sig på en historiskt låg nivå om 22,9 nettodagar, beräknas minska ytterligare till 18,8 nettodagar 2024. Under vårens pandemitopp ökade sjukpenningtalet² något, men det beräknas nu återgå till den tidigare svagt sjunkande trenden och falla från dagens 9,4 nettodagar till 8,2 nettodagar 2024. Ur ett historiskt perspektiv innebär detta en väldigt stabil utveckling, se diagram nedan.

¹ Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod. Ohälsotalet är antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjukersättning/aktivitetsersättning från socialförsäkringen relaterat till antal registrerade försäkrade 16–64 år. Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. 2 dagar med halv ersättning blir 1 dag.

² Sjukpenningtalet är antal utbetalda dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad i åldrarna 16–64 år exklusive försäkrade med hel sjukersättning eller aktivitetsersättning (före år 2003 hel förtidspension eller helt sjukbidrag). Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. 2 dagar med halv ersättning blir 1 dag.

Ohälsotalet och sjukpenningtalet. Nettodagar. Utfall och prognos

Sjukfrånvaron i Sverige har varierat betydligt över tid, vilket illustreras i diagrammet ovan. Variationen har drivits både av antalet startade sjukfall och sjukfallens varaktighet. Historiskt har det funnits ett centralt samband mellan antalet startade sjukskrivningar och sjukfallens varaktighet – varaktigheten tenderar att öka under perioder av ökat inflöde och på motsvarande sätt minska under perioder av minskat inflöde. Detta samband har försvagats av senare års tydliga förkortning av varaktigheten utan motsvarande minskning av inflödet.³

Utgifterna för ersättning för höga sjuklönekostnader blev drygt 1 miljard kronor 2019 och beräknas öka till 17 miljarder kronor i år. Den kraftiga ökningen kan förklaras av regeringens beslut att tillfälligt ersätta alla arbetsgivare för hela sjuklönekostnaden för april–juli 2020 samt att Försäkringskassan ersätter mer än normalt under augusti till och med december. Under år 2021 förväntas utgifterna att återgå till den tidigare nivån kring 1 miljard kronor och ligga kvar där under resten av prognosperioden.

Den 1 januari 2019 infördes merkostnadsersättning, som på sikt kommer att ersätta handikappersättning. De sammantagna utgifterna för anslaget merkostnadsersättning och handikappersättning prognostiseras att öka svagt, från 1,3 miljarder kronor 2019 till 1,4 miljarder kronor 2024. Ökningen sker endast inom merkostnadsersättning. Utgifterna för handikappersättning minskar istället. Antalet mottagare av merkostnadsersättning har hittills ökat snabbast bland vuxna. Framöver förväntas ökningen av mottagare främst gälla barn, i takt med att de förlängda vårdbidragen upphör. Utgiftsökningen framöver beror främst på detta tillskott av mottagare som är barn. Antalet mottagare av handikappersättning förväntas minska långsamt under prognosperioden på grund av att beslutad handikappersättning enligt nuvarande regelverk ofta är beviljad tillsviðare och omprövas först när den försäkrade går i ålderspension.

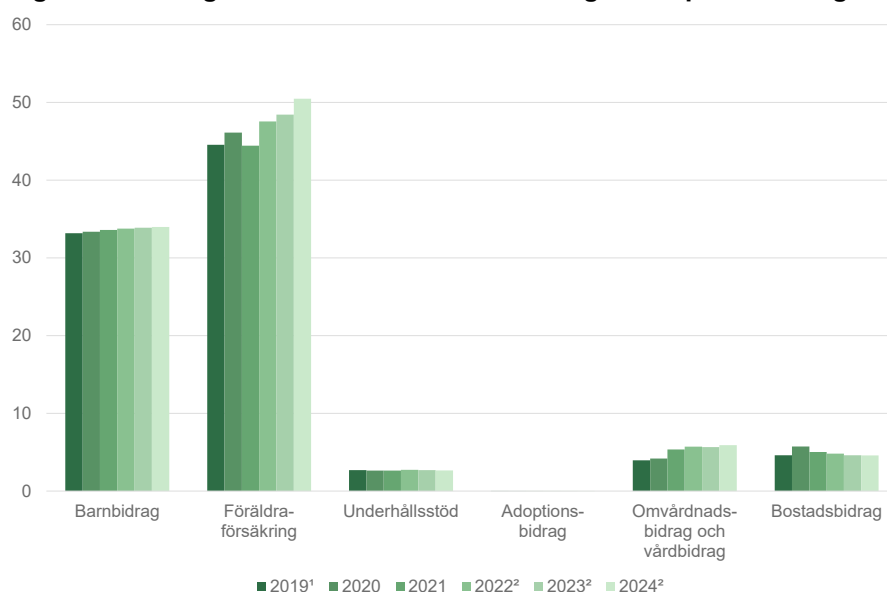
Försäkringskassans förvaltningskostnader beräknas att öka från 8,9 miljarder kronor år 2019 till 9,2 miljarder i år. Under nästa år förväntas de att öka ytterligare, till 9,4 miljarder, för att

³ Försäkringskassan. Utgiftsprognos för budgetåren 2019–2022 (2019-02-15, dnr 123–2019).

sedan ligga på 9,1–9,2 miljarder kronor under resten av prognosperioden. Kostnadsökningen i år kan främst förklaras av nyrekryteringar och licenskostnader i samband med införandet av nya ersättningar till följd av pandemin. År 2021 beror ökningen framförallt på arbetet som syftar till att motverka bidragsbrott och felaktiga utbetalningar, som vi fått i uppdrag att genomföra.

Utgiftsområde 12 – Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgifter inom utgiftsområde 12 inklusive statlig ålderspensionsavgift. Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Utgifterna inom föräldraförsäkringen förväntas öka under alla år förutom 2021, då de istället beräknas minska. Minskningen förklaras av att det låga uttaget av nettodagar inom föräldrapenning de senaste månaderna förväntas att bestå under första halvan av 2021 för att sedan trappas upp under andra halvan. Den generella bakomliggande ökningen av utgifterna inom föräldraförsäkringen beror främst på att timlönerna och prisbasbeloppet successivt blir högre. Vissa år kan det även förklaras av att antalet barn ökar.

Utgifterna för anslagsposten föräldrapenning blev 32,7 miljarder kronor 2019 och prognostiseras att öka till 36,5 miljarder kronor 2024. Även utgifterna för anslagsposten tillfällig föräldrapenning beräknas öka från 7,3 miljarder kronor 2019 till 8,7 miljarder kronor 2024. Under år 2020 prognostiseras utgifterna för tillfällig föräldrapenning vara särskild höga på grund av ett ökat nyttjande av förmånen under coronapandemin. Utgiftsökningen beräknas bli 1,7 miljarder mellan åren 2019 och 2020.

Utgifterna för anslaget barnbidrag uppgick till 33,2 miljarder kronor år 2019 och beräknas öka till 34,0 miljarder kronor år 2024. Utgifterna prognostiseras att öka till följd av att antalet barn i befolkningen förväntas öka.

Förmånen vårdbidrag avskaffades den 1 januari 2019 och ersattes med omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. De sammantagna utgifterna för anslaget omvårdnadsbidrag och vårdbidrag beräknas öka från 4,0 miljarder kronor år 2019 till 5,9 miljarder kronor 2024. Sedan år 2019 och till och med år 2022 kommer de försäkrade successivt att byta förmån från vårdbidrag till omvårdnadsbidrag. År 2024 beräknas vårdbidraget ha upphört i sin helhet. Prognosen för fördelningen mellan anslagsposterna inom anslaget omvårdnadsbidrag och vårdbidrag är dock mycket osäker.

Jämförelse med föregående prognos

I denna rapport har utfall till och med augusti och preliminära utfall för september 2020 i största möjliga utsträckning använts. Vid föregående prognostillfälle användes utfall till och med maj och preliminära utfall för juni 2020. Skillnaderna jämfört med prognosen som lämnades i juli 2020 redovisas nedan.

Prognosjämförelse, miljoner kronor

	2020	2021	2022 ¹	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	248 210	219 059	220 035	220 331
Överföring till/från andra anslagsposter	0	0	0	0
Ändrade makroekonomiska antaganden	4	228	219	316
Volym- och strukturförändringar	-3 853	-2 757	-3 901	-4 623
Regelförändringar	-4 140	1 199	674	668
Ändrat regleringsbelopp för statliga ålderspensionsavgifter	0	0	-10	-730
Övrigt	-281	782	228	10
Ny prognos	239 940	218 509	217 244	215 971
Differens i miljoner kronor	-8 270	-548	-2 791	-4 359
Differens i procent	-3,3	-0,3	-1,3	-2,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Anm. Inkl. statlig ålderspensionsavgift och förvaltningsanslaget.

Den sammanlagda utgiften är lägre för alla år i förhållande till föregående prognos.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosrevideringen under ändrade makroekonomiska antaganden beror på förändringar i Konjunkturinstitutets senaste prognos, som publicerades i september 2020. Från den prognosen har bland annat uppgifter om löneutveckling och prisbasbelopp hämtats.

Revideringar av de övergripande makroekonomiska antagandena påverkar prognoserna på flera sätt. De mest väsentliga förändringarna som skett jämfört med beräkningarna till föregående prognos beskrivs nedan:

- Prognosen för prisbasbeloppet har höjts för 2021–2023. Detta påverkar prognoserna för till exempel aktivitets- och sjukersättningar, föräldraförsäkringen samt omvårdnadsbidrag.
- Konjunkturinstitutet har justerat upp prognosen för timlöneökningstakten 2020–2022 och sänkt den för 2023. Detta påverkar bland annat prognosen för sjukpenning och prognoserna inom föräldraförsäkringen.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för sjukpenning sänks för hela prognosperioden, detta då sjukfallens förväntade varaktighet beräknas bli kortare än vid tidigare prognostillfälle.

Prognosen för föräldrapenning justeras ned på grund av att färre dagar har använts än beräknat och att coronapandemin förväntas ha en sänkande effekt på uttaget till och med år 2021.

Prognosen för ersättning för höga sjuklönekostnader sänks på grund av lägre utbetalningar än väntat.

Regeländringar

Prognosen för sjukpenning sänks markant då antalet personer som ansökt om viss förebyggande sjukpenning på grund av att de tillhör riskgrupp för att utveckla allvarlig sjukdom vid covid-19, har blivit betydligt färre än beräknat. Förlängningen av ersättning för karensen fram till årsskiftet höjer prognosen för 2021 då vissa eftersläpande utbetalningar kan förväntas.

Prognosen för statlig assistansersättning höjs från och med år 2021 på grund av att regeringen beslutat att räkna upp timbeloppet med en högre procentsats än väntat.

Tandvårdsstödet väntas öka med 150 miljoner kronor för 2020 och 412 miljoner kronor för 2021. Detta till följd av en regeländring som gör att de patienter som inte kunnat besöka tandvården under april till augusti fått sina ersättningsperioder förlängda.

Utgifterna för underhållsstöd väntas öka från 116 miljoner kronor 2021 till 228 miljoner kronor 2023 på grund av regeländringar. Underhållsstödet ska höjas med 150 kronor per barn och månad för barn som är 15 år eller äldre. För barn som är yngre än 15 år höjs det med 100 kronor. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juni 2021 och tillämpas första gången i fråga om underhållsstöd som avser juli 2021.

Anslagsposter som beräknas överskrida anslagskrediten för 2020

Tabellen nedan redovisar anslagsposterna där utgifterna beräknas överskrida tillgängliga medel⁴ för 2020. Försäkringskassan kommer att i en särskild skrivelse begära utökad anslagskredit eller en omfördelning av medel för dessa anslagsposter.

Anslagsposter som beräknas överskrida anslagskrediten 2020. Tusental kronor

Anslagspost	Ingående överföring från 2019	Anslag år 2020	Prognos 2020	Avvikelse från tilldelade medel	Överskridande av anslagskredit
Boendetillägg	0	202 537	225 312	-22 775	12 649
Närståendepenning	0	175 000	186 169	-11 169	2 419
Tilläggsbelopp vid familjeförmån	0	20 673	23 507	-2 834	1 801

Om rapporten

Försäkringskassan strävar efter att i alla prognossammanhang använda det mest aktuella dataunderlaget med godtagbar kvalitet som finns tillgängligt. Eftersom en viss eftersläpning finns i statistiken innebär det för denna rapport att ekonomiska månadsutfall till och med augusti och preliminära utfall för september 2020 i största möjliga utsträckning har använts. De utfall som används i diagram och tabeller är, om inte annat anges, hämtade från Försäkringskassans statistikdatabaser.

Som underlag för beräkningarna i den här rapporten har Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsprognos från april 2020 och Konjunkturinstitutets (KI) prognos från september 2020 använts. Från KI:s prognos har uppgifter hämtats om bland annat löneutveckling och prisbasbelopp.

I prognoserna i denna rapport har hänsyn tagits till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Aviserade regeländringar för vilka det saknas lagförslag är dock inte beaktade.

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2020 ska Försäkringskassan redovisa utgiftsprognoser för 2020–2023. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket.

Vid prognostillfällena ska, om inte annat anges, följande redovisas:

- belastning på samtliga anslag och anslagsposter redovisat totalt samt fördelat per månad
- prognostiserat utfall för 2020 för samtliga anslag och anslagsposter, redovisat totalt samt fördelat per månad

⁴ Tillgängliga medel är summan av ingående överföringsbelopp, anslagna medel och högsta tillåtna anslagskredit.

- förklaring och analys till förändringar i prognos och utfall med hjälp av makro- och volymförändringar
- beskrivningar och motiveringar av eventuella förändringar av prognosmodeller
- handläggningstidernas utveckling per förmån

Denna rapport är svar på regeringsuppdraget. I respektive avsnitt redovisas en jämförelse med statsbudgeten och närmast föregående prognos. Samtliga belopp i rapporten är angivna i löpande priser.

Rapporten har 6 bilagor:

1. Tabeller över prognosen som inkluderar en jämförelse med statsbudgeten
2. Utvecklingen av antal förmånstagare och olika medelbelopp m.m.
3. Månadsfördelade prognoser för åren 2020 och 2021
4. Redovisning av statliga ålderspensionsavgifter
5. Utveckling av handläggningstider
6. Förteckning över kontaktpersoner

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:4 Tandvårdsförmåner

1:4.1 Statligt tandvårdsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-158 840	-30 822	0	0	0	-
Anslag ³	6 763 252	7 061 281	7 286 296	7 094 931	7 319 112	-
Tilldelade medel	6 604 412	7 030 459	7 286 296	7 094 931	7 319 112	-
Utfall/Prognos	6 635 234	6 123 745	7 161 458	7 062 698	7 274 136	7 494 676
Avvikelse från anslag	128 018	937 536	124 838	32 233	44 976	-
Avvikelse från tilldelade medel	-30 822	906 714	124 838	32 233	44 976	-
Högsta anslagskredit	338 162	353 064	364 314	354 746	365 955	-
Tillgängliga medel	6 942 574	7 383 523	7 650 610	7 449 677	7 685 067	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 6,1 miljarder kronor, vilket är 938 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 907 miljoner kronor lägre än tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 7,2 miljarder kronor, vilket är 125 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Det statliga tandvårdsstödet består av två delar, varav den ena är ett skydd mot höga kostnader och kallas tandvårdsersättning och den andra är tandvårdsbidrag. Tandvårdsbidragen finns i två former, dels ett allmänt som gäller alla försäkrade och dels ett särskilt som ges till vissa patientgrupper som har behov av förebyggande tandvård.

Tandvårdsersättning

Tandvårdsersättning lämnas för tandvårdsåtgärder som ger rätt till ersättning och som har slutförts under en ersättningsperiod om högst ett år. Ersättningen täcker en viss andel av patientens sammanlagda kostnader, i den mån dessa överstiger ett fastställt belopp. För den del av kostnaderna som överstiger 3 000 kronor men inte 15 000 kronor lämnas tandvårdsersättning med 50 procent och för den del som överstiger 15 000 kronor lämnas ersättning med 85 procent av kostnaderna. Ersättning beräknas enligt en fastlagd lista med referenspriser.

Allmänt tandvårdsbidrag

Allmänt tandvårdsbidrag får användas för betalning av tandvårdsåtgärder som ger rätt till ersättning. Storleken på bidraget beror på i vilken åldersgrupp patienten befinner sig. Patienter som är 24–29 år eller 65 år eller äldre är berättigade till 600 kronor per år och patienter som är mellan 30 och 64 år har rätt till 300 kronor per år. Bidraget kan sparas upp till två år.

Särskilt tandvårdsbidrag

Personer som har ökad risk för försämrad tandhälsa på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning kan få särskilt tandvårdsbidrag. Det särskilda tandvårdsbidraget är på 600 kronor per halvår och får inte sparas. Det kan endast användas till förebyggande tandvårdsåtgärder.

Analys

Utgifterna för statligt tandvårdsstöd ökade med 4 procent till 6,6 miljarder kronor under 2019. Under 2020 beräknas de istället att sjunka kraftigt på grund av coronapandemin, som lett till ett minskat antal besök. Under våren, när antalet nya bekräftat smittade per dag var som störst i Sverige, minskade antalet besök med närmare 50 procent och utgifterna med 30 procent. En möjlig orsak till att utgifterna har minskat i långsammare takt än besöken är att patienterna med störst tandvårdsbehov, och därmed högst kostnader, har prioriterats under pandemin. Under sommaren och första halvan av hösten har nivån för både tandvårdsbesök och utbetalt tandvårdsstöd höjts igen och är nu på 90–95 procent av fjolårets nivå.

Coronapandemin gjorde att många patienter inte kunde besöka tandvården under våren och sommaren. Detta har lett till att vissa patienter som varit mitt i en pågående behandling och ersättningsperiod riskerat att gå miste om tandvårdssubventioner. För att motverka detta har regeringen beslutat att förlänga ersättningsperioder från 1 september för patienter som uppfyllde följande kriterier:

- Hade en pågående ersättningsperiod den 1 april
- Högkostnadsskyddet hade kommit upp i minst 3000 kronor
- Inte besökt tandvården under perioden 1 april–31 augusti.

Denna regeländring gör att tandvårdsstöd som normalt hade betalats ut under våren och sommaren delvis istället kommer betalas ut under hösten, men även en bit in på nästa år. Enligt det förslag som Socialdepartementet⁵ lagt fram, kommer kostnaderna öka med totalt 1,237 miljarder kronor, varav 825 miljoner kronor under slutet av 2020 och 412 miljoner under inledningen av 2021. Utifrån utfallet i september ser regelförändringen ut att få klart lägre effekt för 2020 och istället hamna på ungefär 150 miljoner kronor. För att bedöma hur regelförändringen kommer påverka år 2021 finns för lite tillgängliga data att uttala sig hur utfallet kommer bli, därför utgår denna prognos från propositionens förslag på 412 miljoner.

Utgifter fördelat på delförmån

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Totalt, tkr	6 635 234	6 123 745	7 161 458	7 062 698	7 274 136	7 494 676
Högekostnadsskydd	4 477 486	4 135 493	4 982 739	4 846 440	5 036 218	5 234 512
Allmänt tandvårdsbidrag	2 100 270	1 936 744	2 119 042	2 144 357	2 160 426	2 177 079
Särskilt tandvårdsbidrag	57 478	51 508	59 677	71 901	77 492	83 085

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Högekostnadsskyddet utgör fortsatt den största delen av tandvårdsstödet och är också den del som påverkats mest under Coronapandemin. På grund av regeländringen kommer högekostnadsskyddet öka extra mycket under 2021, för att sedan få en mer normal utveckling från och med år 2022. Tandvårdsbidragen förväntas återgå till sin normala utveckling redan under 2021.

Osäkerhetsanalys

Coronapandemin är långt ifrån över, även om läget i Sverige är betydligt bättre än i våras. I denna prognos utgår vi ifrån att besöksfrekvensen under resten av året och även första halvåret 2021 kommer fortsätta att vara på 90–95 procent av normal nivå. Men skulle det bli nya utbrott av viruset finns risken att besöksfrekvensen blir klart lägre än så.

⁵ Socialdepartementet. Särskild beräkning av tandvårdsersättning med anledning av sjukdomen covid-19 (S2020/05503/FS).

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	5 756 278	6 874 296	7 094 931	7 319 112
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+4 104	-2 793	-12 745
Volym- och strukturförändringar	+217 467	-128 942	-29 440	-32 231
Regelförändringar	+150 000	+412 000	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	6 123 745	7 161 458	7 062 698	7 274 136
Differens i 1000-tal kronor	+367 467	+287 162	-32 233	-44 976
Differens i procent	+6,4	+4,2	-0,5	-0,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

En ny version av SCB:s mikrodatabaseringsmodell FASIT⁶ har använts i beräkningarna jämfört med vid föregående prognostillfälle. De makroekonomiska antagandena antas ha en ytterst marginell påverkan på denna prognos.

Volym- och strukturförändringar

På grund av coronaviruset minskade antalet tandvårdsbesök drastiskt under våren och början av sommaren och förväntas att minska även under hösten och vintern. Dock har besöken ökat mer den senaste tiden än vad som prognostiserades i föregående prognos. Därför höjs denna del med ungefär 200 miljoner kronor i år. För nästa år har prognosen sänkts med drygt 100 miljoner kronor, detta eftersom vi nu utgår från att pandemin och dess konsekvenser kommer fortsätta under första halvåret 2021 också.

Regelförändringar

Regelförändringen gällande patienter som inte kunnat besöka tandvården under april–augusti innebär en kostnadsökning för 2020 och 2021. Under 2020 beräknas regeländringen kosta 150 miljoner kronor och under 2021 prognostiseras den att bli 412 miljoner kronor. Det är dock svårt att urskilja vilken del av utgifterna som beror på regeländringen och vilken del som beror på volymförändringar.

⁶ FASIT 2018v4 (preliminär version)

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	4 535	80 155	4 529	4 563	-45 525	5 056
Därav						
1:6.37 Smittbärrpenning	4 226	28 792	4 227	4 344	4 474	4 603
1:6.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärrpenning	309	51 363	302	219	-49 999	453

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:6.37 Smittbärrpenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	8 000	527 000	8 000	8 000	8 000	-
Tilldelade medel	8 000	527 000	8 000	8 000	8 000	-
Utfall/Prognos	4 226	28 792	4 227	4 344	4 474	4 603
Avvikelse från anslag	3 774	498 208	3 773	3 656	3 526	-
Avvikelse från tilldelade medel	3 774	498 208	3 773	3 656	3 526	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	8 000	527 000	8 000	8 000	8 000	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 29 miljoner kronor, vilket är 498 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 4 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Smittbärrpenning är en ersättning för dem som inte kan arbeta på grund av att de har eller antas ha en smittsam sjukdom. Ersättningsnivån för smittbärrpenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Analys

I samband med utbrottet av covid-19 ökade antalet ansökningar om smittbärrpenning kraftigt under mars och april månad 2020. Antalet mottagare har minskat igen under maj-augusti. Utgifterna har också ökat kraftigt, men inte i samma utsträckning som ansökningarna. Det beror dels på att handläggningstiden orsakar en viss fördröjning mellan att ansökan kommer in och utbetalning sker, men också på att en överhängande majoritet av ansökningar saknar ett beslut om avstängning från arbete enligt smittskyddslagen. Ett beslut om avstängning får den försäkrade av en läkare som beslutat att det föreligger risk för smittspridning eller smitta. Detta beslut är en förutsättning för att smittbärrpenning ska kunna betalas ut till den som ansöker. I augusti saknade cirka 30 procent av ansökningarna beslut om avstängning.

I den nionde ändringsbudgeten finns förslag om tillfälliga regelförändringar gällande smittbärrpenning för anhöriga till närstående som är 18 år eller äldre och som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19. Den tillfälligt utvidgade rätten till smittbärrpenning ska kunna lämnas i högst 90 dagar. Anhöriga kan exempelvis vara de som arbetar som personlig assistent till en vuxen i en riskgrupp. Anhöriga kan också vara de som till viss del får närståendepenning för vård av vuxen i en riskgrupp. Det kan också gälla anhöriga som måste avstå från arbete och saknar möjlighet att arbeta hemifrån eller att på annat sätt anpassa arbetssituationen på arbetsplatsen så att det går att undvika att sprida smitta.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att friska vuxna personer som bor i samma hushåll som en person med bekräftad covid-19 ska få förhållningsregler att stanna hemma under en begränsad tid. De som på grund av detta går miste om inkomst kan ansöka om smittbärrpenning från Försäkringskassan. Detta kan ha en höjande effekt på prognosen, men är ännu mycket osäkert.

När en så kraftig och hastig expansion av såväl utgifter som ansökningar sker, blir gängse matematiska prognosmetoder väldigt osäkra att använda. Under oktober–december bedöms det bli högre utfall till följd av regelförändringen om viss smittbärrpenning.

Osäkerhetsanalys

Osäkerheten i prognosen är stor på grund av det rådande läget med en pågående pandemi. Sällan har så stora reformer och krispaket införts så snabbt, vilket innebär att många ersättningar som administreras av Försäkringskassan påverkas enormt mycket. Anslaget för smittbärrpenning har höjts markant, men reglerna om beslut om avstängning är intakta. Många försäkrade har ansökt utan att bifoga ett beslut om avstängning. I tillägg har många försäkrade ansökt om flera olika ersättningar från Försäkringskassan för samma period. Det innebär att många ansökningar inte kommer generera en utbetalning då man enligt regelverket

inte kan ha ersättning från flera försäkringar samtidigt. Osäkerheten i hur många försäkrade som gör det är en betydande osäkerhetsfaktor i utgiftsprognosen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	89 981	4 227	4 344	4 474
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-
Regelförändringar	-61 189	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	28 792	4 227	4 344	4 474
Differens i 1000-tal kronor	-61 189	0	0	0
Differens i procent	-68,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Regelförändringar

Utgifterna under juni-augusti blev lägre än prognosen som lämnades i juli 2020. De tillfälliga regelförändringarna bedöms ha en mindre effekt på utgifterna. Prognosen för 2020 sänks därför med drygt 61 miljoner kronor. Prognosen lämnas oförändrad för övriga år.

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-27 787	-27 086	-15 300	-13 404	-11 427	-
Anslag ³	519 068	548 187	513 238	520 255	527 412	-
Tilldelade medel	491 281	521 101	497 938	506 851	515 985	-
Utfall/Prognos	518 367	536 401	511 342	518 278	525 353	532 569
Avvikelse från anslag	701	11 786	1 896	1 977	2 059	-
Avvikelse från tilldelade medel	-27 086	-15 300	-13 404	-11 427	-9 368	-
Högsta anslagskredit	47 606	44 840	25 661	26 012	26 370	-
Tillgängliga medel	538 887	565 941	523 599	532 863	542 355	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 536 miljoner kronor, vilket är 12 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 15 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 511 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 13 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Konventionsvård

Konventionsvård är en ersättning till landstingen för vård som getts i Sverige till personer som är försäkrade i länder som Sverige har ingått konventioner, överenskommelser om sjukvårdsförmåner eller avtal om betalningsavstående med. De fakturerade beloppen motsvarar de faktiska vårdkostnaderna.

Turistvård

Turistvård avser ersättning till andra länder för vård som getts till personer som är försäkrade i Sverige, men som blivit sjuka i samband med en vistelse i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Även planerad vård med förhandstillstånd ingår i turistvård. De fakturerade beloppen motsvarar de faktiska vårdkostnaderna.

Pensionärsvård

Pensionärsvård avser ersättning till andra länder för vård av pensionärer som är försäkrade för vårdförmåner i Sverige och har valt att bosätta sig i ett annat EES-land eller Schweiz. Även deras familjemedlemmar omfattas. Begreppet innefattar även ersättning för vårdförmåner till familjemedlemmar som inte är bosatta i samma medlemsstat som den försäkrade personen. Vissa länder debiterar Sverige fasta belopp per skuldmånad medan andra skickar fakturor på faktiska belopp.

Sjuk- och tandvårdstjänster

Sjuk- och tandvårdstjänster avser ersättning i efterhand för planerad och nödvändig vård. Ersättningen motsvarar som högst nivån för vad vården hade kostat om den utförts i Sverige.

Analys

Under januari–augusti 2020 betalades ungefär 295 miljoner kronor ut för sjukvård i internationella förhållanden. Det är en minskning med 28 miljoner kronor (8 procent) jämfört med samma period 2019. Utgifterna beräknas öka till 536 miljoner kronor 2020 på grund av eftersläpning av fakturering från andra länder.

Utgifterna uppdelat på ersättningsområde

Miljoner kronor

	2017 ¹	2018 ¹	2019 ¹	2020	2021	2022 ²	2023 ²	2024 ²
Konventionsvård	185	216	184	151	151	151	151	151
Pensionärvård	219	224	307	339	342	349	356	364
Sjuk- och tandvårdstjänster	9	9	10	6	6	6	6	6
Turistvård	20	44	17	41	12	12	12	12
Totalt	433	493	518	536	511	518	525	533

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Anm: På grund av avrundning stämmer inte summeringen av kolumnerna med summan i tabellen.

Utgifterna för konventionsvård uppgick till cirka 117 miljoner kronor under januari–augusti 2020, vilket är cirka 12 miljoner kronor högre (11 procent) än motsvarande period 2019. Ökningen beror på ett ökat antal handläggare och därmed en snabbare handläggning. Under 2020 förväntas de totala utgifterna för konventionsvård minska till 151 miljoner kronor. Det beror på att utbrottet av covid-19 gör att människor i de övriga nordiska länderna i dagsläget inte reser till Sverige.

Under januari–augusti 2020 betalades cirka 137 miljoner kronor ut för pensionärvård, vilket är cirka 60 miljoner kronor mindre (30 procent) än samma period 2019. Många medlemsländer har övergått till att fakturera för faktiska vårdkostnader istället för fasta kostnader, vilket förväntas stabilisera utveckling av utgifterna för pensionärvård över tid. På sikt förväntas också antalet pensionärer som söker vård utomlands att öka, vilket gör att utgifterna för pensionärvård ökar. Under 2020 beräknas utgifterna för pensionärvård bli 339 miljoner kronor och därefter ökar de med 2 procent årligen. Ett eventuellt ökat behov av vård på grund av covid-19 kommer inte att märkas förrän om cirka 1 år, eftersom det är först då räkningar för dessa vårdperioder beräknas inkomma till Försäkringskassan.

Sjuk- och tandvårdstjänster omfattas, liksom turistvården, av kostnadsfördelningen mellan stat och landsting. En förväntad effekt av covid-19 är att utgifterna inom ersättningsområdet minskar kraftigt från och med juni 2020. Utgifterna beräknas därför minska till drygt 6 miljoner kronor under 2020 för att sedan öka något under resterande prognosperiod.

Utbetalningarna för turistvård under januari–augusti 2020 var cirka 36 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor lägre (157 procent) än motsvarande period föregående år.

Den beräknade utgiftsökningen för 2020 beror på att Storbritannien under sommaren fakturerade Sverige retroaktivt för vårdkostnader med avseende på åren 2016–2017. Däremot beräknas utgifterna minska efter 2020. Effekterna av coronautbrottet beräknas vara en betydande anledning till de minskade utgifterna.

Osäkerhetsanalys

Prognosen innehåller ett antal osäkerhetsfaktorer. De mest påtagliga av dessa beror på administrativa moment. De fasta beloppen för pensionärsvård fastställs med flera års eftersläpning och i varierande takt mellan länderna, vilket medför en viss oregelbundenhet i fakturahanteringen. På lång sikt är det osäkert i vilken takt de länder som kräver Sverige på fasta kostnader kommer att övergå till att skicka krav på faktiska belopp. Eftersläpningen i faktureringen, det ojämna inflödet av fakturor samt variationen i storlek på kraven, gör att det saknas tydliga trender och säsongsmönster. Det i sin tur leder till att prognosen blir mycket osäker på månadsbasis.

Utgifterna påverkas även av förändringar i växelkurser. Eftersom många länder använder euro som betalmedel är utgifterna för sjukvård i internationella förhållanden framförallt känsliga för förändringar i kronans växelkurs mot euron.

Ovissheten i hur utbrottet av covid-19 kommer att påverka växelkurser och människors beteendemönster gällande boende, studier, arbete och resande är mycket stor.

Denna osäkerhet påverkar därmed också utgifterna för internationell vård, både på kort och lång sikt.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022 ¹	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	506 358	513 238	520 255	527 414
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+30 043	-1 896	-1 977	-2 061
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	536 401	511 342	518 278	525 353
Differens i 1000-tal kronor	+30 043	-1 896	-1 977	-2 061
Differens i procent	+5,9	-0,4	-0,4	-0,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Volymförändringen beror främst på en underskattning av ett debiterat belopp som kom ifrån Storbritannien i somras, vilket avser flera år tillbaka i tiden.

Jämfört med prognosen som lämnades i juli har de beräknade utgifterna är nästan oförändrade med undantag för turistvården.

4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	263 395	263 395	263 395	263 395	264 395	-
Tilldelade medel	263 395	263 395	263 395	263 395	264 395	-
Utfall/Prognos	143 203	139 848	198 197	198 448	199 439	200 036
Avvikelse från anslag	120 192	123 547	65 198	64 947	64 956	-
Avvikelse från tilldelade medel	120 192	123 547	65 198	64 947	64 956	-
Högsta anslagskredit	13 169	13 169	13 169	13 169	13 219	-
Tillgängliga medel	276 564	276 564	276 564	276 564	277 614	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 140 miljoner kronor, vilket är 124 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 198 miljoner kronor, vilket är 65 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bilstöd beviljas till personer som, på grund av sitt eget eller sitt barns varaktiga funktionsnedsättning, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer.

Grundbidrag

Grundbidrag ges till alla som har rätt till bilstöd. Bidraget är högst 30 000 kronor.

Anskaffningsbidrag

Anskaffningsbidraget är inkomstprövat. Maximal ersättning är 40 000 kronor och ges till den som har en årlig bruttoinkomst som understiger 121 000 kronor. Storleken på bidraget sjunker därefter stegvis för att helt upphöra vid inkomster på 220 000 kronor eller mer.

Tilläggsbidrag

Tilläggsbidrag ges utöver grund- och anskaffningsbidrag och kan lämnas i tre fall som inte utesluter varandra.

(A) vid behov av efteranpassning. Bidraget är högst 50 000 kronor och lämnas till en försäkrad som för att kunna använda bilen har behov av en sådan ändring av eller anordning på bilen för vilken det kan lämnas anpassningsbidrag. För ansökningar gjorda innan 1 oktober 2020 är maxbeloppet 30 000 kronor.

(B) för särskilt lämpad personbil. Bidraget är högst 60 000 kronor och lämnas för inköp av en bil som är särskilt lämpad för personer som behöver färdas i bilen sittandes i rullstol, göra överflyttning från rullstol till bilsäte inne i bilen eller medföra en motordriven rullstol eller ett annat jämförbart hjälpmedel för förflyttning. För ansökningar gjorda innan 1 oktober 2020 är maxbeloppet 40 000 kronor.

(C) för särskilda originalmonterade anordningar. Bidraget lämnas med fasta schablonbelopp för sådana kostnader som följer av att bilen har vissa särskilda originalmonterade anordningar.

Anpassningsbidrag

Anpassningsbidraget är avsett för kostnader för de ändringar som behövs för att den person som beviljats bilstödet ska kunna bruka fordonet. Beloppet är obegränsat men lämnas inte för kostnader som tilläggsbidrag lämnas för eller hade kunnat lämnas för. Det lämnas inte heller om behovet av anpassning kan tillgodoses genom köp av en lämplig bil.

Analys

Efter ett par år med kraftigt minskade utgifter steg utgifterna från 99 till 143 miljoner kronor under förra året. Den främsta anledningen till att utgiftsökningen är att de långa handläggningstiderna minskade. Detta till följd av genomfört förenklings- och effektiviseringsarbete tillsammans med Trafikverket. Anpassningsbidraget och tilläggsbidraget är fortsatt de bidragstyper som är störst och som ökade mest under 2019.

Utgifter fördelad på delförmån

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Totalt, tkr	143 203	139 848	198 197	198 448	199 439	200 036
Grundbidrag	16 344	15 390	19 754	19 783	19 929	20 074
Anskaffningsbidrag	4 301	3 861	5 297	5 148	5 058	5 028
Anpassningsbidrag	94 920	95 367	127 528	127 783	127 882	128 076
Tilläggsbidrag	27 607	25 230	45 618	45 734	46 570	46 858
Övrigt	31	-	-	-	-	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Den första oktober trädde vissa regelförändringar i kraft, vilket kommer leda till ökade utgifter inom främst anpassningsbidraget och tilläggsbidragen. Men eftersom regelverket blir mer generöst förväntas även söktrycket och utbetalningarna gällande övriga bidragstyper att öka. Det nya regelverket ska gälla ansökningar som kommer in från och med den 1 oktober 2020 och kommer leda till ökade utgifter om ungefär 50 miljoner kronor per år från och med nästa år. Däremot kommer förslaget troligen inte ge några ökade utgifter för 2020, detta eftersom hela processen från ansökning till utbetalning nästan alltid tar längre tid än tre månader.

Osäkerhetsanalys

Covid-19 har än så länge haft en liten påverkan på bilstödet. Men bilstödet har en komplex handläggningsprocess med många parter inblandade och covid-19 skulle kunna leda till längre

handläggningstider. Några faktorer som kan påverkas av viruset är frånvaron bland Försäkringskassans handläggare samt kontakter och möten med och mellan de sökande och anpassningsföretagen. Även kvaliteten på tekniska yttranden skulle kunna bli lägre och försvåra beslutsfattandet. Ytterligare kan svårigheter att få in kostnadsförslag och medicinska underlag uppstå. Allt detta riskerar leda till längre handläggningstider och därmed att betalningar skjuts på framtiden.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	142 725	195 724	198 650	201 431
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-2 877	+2 473	-202	-1 992
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	139 848	198 197	198 448	199 439
Differens i 1000-tal kronor	-2 877	+2 473	-202	-1 992
Differens i procent	-2,0	+1,3	-0,1	-1,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för innevarande år sänks något eftersom både ansökningar och utbetalningar har varit lågt under sommaren. Detta kan bero på att de behövande har väntat med att ansöka till den första oktober när regelförändringarna träder i kraft. Den första veckan i oktober steg antalet ansökningar till samma nivåer som det var under 2016, i synnerhet den allra första dagen med det nya regelverket. Det högre söktrycket och de mer generösa reglerna gör att utgifterna väntas öka med ett par miljoner under nästa år, för att sedan stabilisera sig på den nya nivån.

4:4 Kostnader för statlig assistansersättning

4:4 Kostnader för statlig assistansersättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	-22 460	-
Anslag ³	24 986 588	24 450 971	24 475 898	24 345 256	24 177 955	-
Tilldelade medel	24 986 588	24 450 971	24 475 898	24 345 256	24 155 495	-
Utfall/Prognos	24 174 997	24 023 951	24 448 290	24 367 716	24 189 400	24 041 084
Avvikelse från anslag	811 591	427 020	27 608	-22 460	-11 445	-
Avvikelse från tilldelade medel	811 591	427 020	27 608	-22 460	-33 905	-
Högsta anslagskredit	1 224 329	1 222 548	1 223 794	1 217 262	1 208 897	-
Tillgängliga medel	26 210 917	25 673 519	25 699 692	25 562 518	25 364 392	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 24 miljarder kronor, vilket är 427 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 24,4 miljarder kronor, vilket är 28 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Assistansersättning lämnas till personer som ingår i någon av de definierade personkretsarna i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov i sin dagliga livsföring med fler än i genomsnitt 20 timmar per vecka.

Personkretsindelningen är:

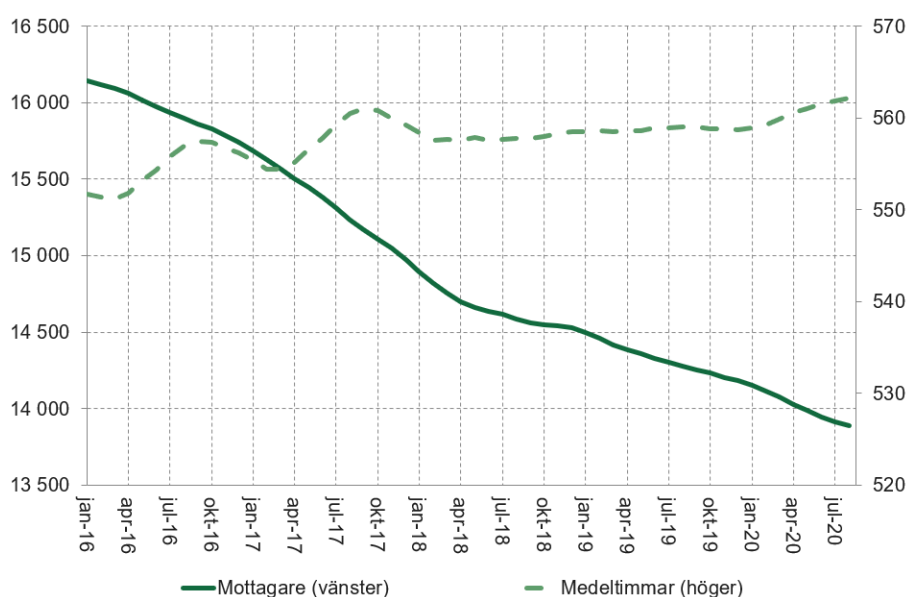
1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Assistansersättning betalas ut med ett timbaserat schablonbelopp. Om det finns särskilda skäl kan den ersättningsberättigade beviljas ersättning med ett högre belopp.

Analys

Utgiftsutvecklingen för statlig assistansersättning drivs framförallt av tre variabler: antalet mottagare av assistansersättning, antalet assistanstimmar per individ samt nivån på timersättningen. Antalet mottagare har minskat sedan hösten 2015, samtidigt som antalet assistanstimmar har fortsatt öka. Den genomsnittliga timersättningen stiger i och med de årliga schablonhöjningarna och fortsätter att ligga något över timschablonen då vissa mottagare är beviljade ersättning med ett högre timbelopp. I diagrammet nedan illustreras utvecklingen av antalet mottagare och medeltimmar per månad som ett 3-månaders glidande medelvärde.

Antal mottagare och medeltimmar per mottagare och månad. Glidande 3-månaders medelvärden

Anm. Fram till våren 2018 beräknas antalet medeltimmar utifrån periodbeslut. Därefter används en ny datakälla där antalet medeltimmar istället baseras sig på grundbeslut. Antalet medeltimmar varierar säsongsmässigt fram till slutet av våren 2018. Därefter upphör denna variation då antalet medeltimmar istället beräknas utifrån grundbeslutet.

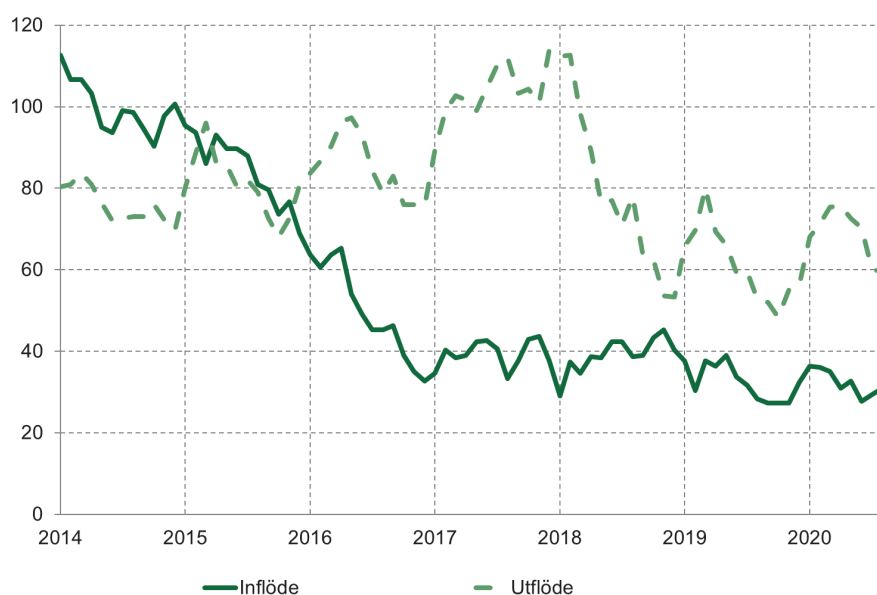
De senaste utfallen visar att antalet medeltimmar per mottagare fortsätter att öka. Timökningen har under de senaste månaderna varit marginellt lägre än vad som prognostiserades i juliprognosen.

Antalet mottagare inom assistansersättningen har som tidigare nämnts minskat sedan hösten 2015. Minskningen är en följd av en lägre andel nybeviljande av assistansersättning samt att utflödet under perioden fram till slutet av 2017 steg. Från och med våren 2018 har minskningen av antalet mottagare varit svagare. Det är en effekt av färre indrag, då rätten till assistans inte längre omprövas regelbundet genom tvåårsomprövningar.⁷ Inflödet är dock fortfarande lägre än utflödet, vilket leder till att antalet mottagare av ersättningen minskar. Denna utveckling väntas fortsätta under prognosperioden.

⁷ Försäkringskassan ska dock fortsätta att ompröva rätten till assistansersättning i de fall denna rätt har minskat i omfattning på grund av väsentligt ändrade förhållanden som är hänförliga till den försäkrade.

Utflödet blev något lägre under de senaste månaderna än vad som prognostiserades i juli. Utflödet består mestadels av individer som avlider och förväntas över tid vara relativt stabilt, även om månatlig variation förväntas förekomma. Inflödet i ersättningen fortsätter att ligga på en relativt stabil nivå. Detta trots att en del av inflödet nu består av individer som kommer in i ersättningen till följd av ändrade regler. De senaste utfallen visar på ett något lägre inflöde än vad som förväntades i juliprognosen. Totalt sett blev minskningen av antalet mottagare i ersättningen mindre än vad som prognostiserades i juli. I diagrammet nedan illustreras in- respektive utflöde i ersättningen som ett glidande 3-månadersmedelvärde.

Inflöde och utflöde. Glidande 3-månadersmedelvärden

Enligt en socialförsäkringsrapport⁸ om assistansersättningens in- och utflöden förklaras det minskade inflödet av att antalet ansökningar har minskat, samtidigt som andelen av de sökande som beviljats assistansersättning har blivit lägre. Andelen avslag har ökat kontinuerligt sedan 2001 och efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen år 2015 som gällde det grundläggande hjälpbehovet annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper, har andelen avslag ökat ytterligare.

Socialförsäkringsrapporten belyser även orsaker till det ökade utflödet över tid. En bidragande faktor är att andelen äldre i ersättningen har ökat och därmed även andelen som avlider. En ytterligare faktor är att indragen under 2017 ökade för att därefter tydligt minska. Andelen mottagare som fick ersättningen indragen ökade inom samtliga personkretsar, men ökningen var störst inom personkrets 1. Studien visar att den vanligaste orsaken till indrag var att Försäkringskassan ändrat bedömningen av den försäkrades grundläggande behov. Som tidigare nämnts har indragen minskat efter 2017, till följd av att rätten till assistans inte längre omprövas regelbundet.

⁸ Försäkringskassan. *Assistansersättning - inflöde, utflöde och konsekvenser av förändrad rättspraxis*. Socialförsäkringsrapport (2017:14).

Regeringen har beslutat att höja timbeloppet för 2021 med 3,5 procent.⁹ För efterföljande år antas den årliga uppräkningsen av schablonen vara 1,5 procent. Detta antagande görs då 1,5 procent var den tidigare ökningstakten under flera år. Vissa individer har ett förhöjt timbelopp och därför blir den genomsnittliga timersättningen något högre än timschablonen. Nästa år prognostiseras den genomsnittliga timersättningen bli 317,92 kronor medan den beslutade schablonen är 315 kronor.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	24 025 280	24 003 898	23 873 256	23 693 955
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-1 329	+20 530	+22 066	+26 508
Regelförändringar	-	+423 863	+472 394	+468 937
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	24 023 951	24 448 290	24 367 716	24 189 400
Differens i 1000-tal kronor	-1 329	+444 392	+494 460	+495 445
Differens i procent	0,0	+1,9	+2,1	+2,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Både in- och utflödet av mottagare har de senaste månaderna varit något lägre än vad som prognostiserades i juli. Det leder till att båda dessa prognoser har reviderats ned. Sammantaget är effekten av en sänkt utflödesprognos dominerande och prognosen över antalet mottagare justerats upp. Detta leder till att antalet mottagare nu antas minska i en långsammare takt, vilket har en höjande effekt på utgifterna.

De senaste utfallen visar att timutvecklingen blev marginellt lägre än vad som prognostiserades i juli. Därmed väntas antalet assistanstimmar öka i en något långsammare takt än i föregående prognos, vilket har en sänkande effekt på utgifterna.

Samtantaget har ovannämnda prognosjusteringar en marginellt höjande effekt på utgifterna, då den höjda mottagarprognosen är dominerande. Dock sänks prognosen marginellt för innevarande år något då det lägre inflödet får en tydlig negativ påverkan i närtid.

Regelförändringar

Regeringen har beslutat att räkna upp timbeloppet med 3,5 procent 2021 vilket får en tydlig höjande effekt på utbetalningarna. Höjningen beräknas bli ungefär lika stor för alla år i

⁹ SFS nr: 1993:1091

prognosperioden då höjningen antas vara 1,5 procent de efterföljande åren. Det eftersom 1,5 procent har varit uppräkningsstakten av schablonbeloppet de tre föregående åren.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	37 246 309	42 149 692	36 657 434	36 108 743	35 590 806	36 683 601
Därav						
1:1.21 Sjukpenning	32 970 254	36 807 691	32 165 406	31 500 804	31 672 197	31 993 056
1:1.19 Rehabiliteringspenning	689 726	662 198	651 190	656 178	659 748	666 432
1:1.20 Arbets hjälpmedel m.m.	153 739	135 100	137 100	139 100	141 100	143 100
1:1.15 Närståendepenning	169 732	186 169	190 990	195 600	201 501	208 323
1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	159 080	178 222	189 475	196 120	200 732	203 928
1:1.5 Boendetillägg	199 778	225 312	229 655	229 667	231 436	234 569
1:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	2 840 000	3 939 000	3 045 813	3 130 770	2 408 619	3 148 117
1:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	48 000	0	28 961	41 749	54 887	65 577
1:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	16 000	16 000	18 844	18 755	20 586	20 499

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:1.21 Sjukpenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-506 254	0	0	0	-
Anslag ³	32 464 000	43 913 000	33 151 000	32 647 000	33 243 000	-
Tilldelade medel	32 464 000	43 406 746	33 151 000	32 647 000	33 243 000	-
Utfall/Prognos	32 970 254	36 807 691	32 165 406	31 500 804	31 672 197	31 993 056
Avvikelse från anslag	-506 254	7 105 309	985 594	1 146 196	1 570 803	-
Avvikelse från tilldelade medel	-506 254	6 599 055	985 594	1 146 196	1 570 803	-
Högsta anslagskredit	1 623 200	1 633 500	1 657 550	1 632 350	1 662 150	-
Tillgängliga medel	34 087 200	45 040 246	34 808 550	34 279 350	34 905 150	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 36,8 miljarder kronor, vilket är 7,1 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och 6,6 miljarder kronor lägre än tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 32,2 miljarder kronor, vilket är 986 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Syftet med sjukpenning är att ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. För att få ersättning krävs att sjukdomen sätter ner arbetsförmågan med minst en fjärdedel. Sjukpenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Sjukpenning på normalnivå kan i normalfallet betalas ut i maximalt 364 dagar under en period på 450 dagar. Efter det kan sjukpenning på fortsättningsnivå betalas ut.

Till en försäkrad som är arbetslös betalas hel sjuk- och rehabiliteringspenning ut med högst 543 kronor per dag.

Under coronapandemin har också tillfälliga regler införts som innebär att en person kan få ersättning för sin karens samt att personer som befinner sig i riskgrupper för covid-19 och inte kan arbeta hemifrån kan få så kallad viss förebyggande sjukpenning. Från och med 11 mars till och med 31 maj var ersättningen för karensavdraget 700 kronor för anställda och 804 för egenföretagare. Från 1 juni är ersättningen 804 kronor för samtliga. Viss förebyggande sjukpenning kan betalas ut i höst 90 dagar under perioden 1 juli till och med 31 december. Beloppet är på 804 kronor per dag vid hel ersättning.

Analys

Utgifterna för sjukpenning blev under det tredje kvartalet 2020 cirka 8,4 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 300 miljoner kronor jämfört med 2019 men omkring 2 miljarder lägre än utfallet för andra kvartalet. Den kraftiga minskningen mot det andra kvartalet beror främst på att sjukfrånvaron nu återgått till en mer normal nivå efter en kraftig

ökning under vårens pandemitopp. Antalet ansökningar om sjukpenning ligger fortfarande på en förhöjd nivå, men de extra sjukfall som startas på grund av pandemin blir generellt förhållandevis korta och varaktigheten i övrig sjukfrånvaro har minskat betydligt. Utgifterna för helåret 2020 beräknas dock bli klart högre än 2019, detta på grund av den höga sjukfrånvaron under andra kvartalet samt de regeländringar som tillfälligt införts. Vi räknar med en viss effekt av covid-19 även under 2021 i termer av förhöjd nivå på ansökningarna, men sammantaget beräknas sjukfrånvaron vara stabil under prognosperioden. Det råder dock stor osäkerhet kring den framtida utvecklingen, både rörande spridningen av covid-19 och huruvida det ökade antalet startade sjukfall kommer övergå i mer långvarig sjukfrånvaro.

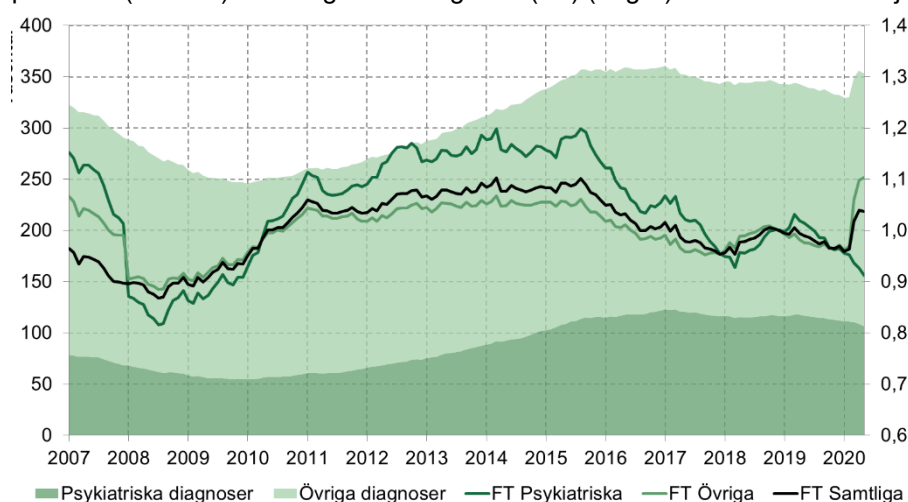
Sjukpenningutgifternas storlek bestäms i huvudsak av hur många som är sjukskrivna, vilket i sin tur beror på hur många sjukskrivningar som påbörjas samt hur långa de blir. Dessa faktorer beskrivs mer utförligt nedan.

Startade sjukskrivningar

Antalet startade sjukfall¹⁰ har historiskt varierat kraftigt. Under åren 2010–2015 ökade de tydligt, men sedan hösten 2015 har nivån stabiliserats på omkring 350 000 startade sjukfall helårsvis. Sedan 2019 och fram till pandemiutbrottet var trenden svagt minskande, men från och med mars 2020 ökade det samlade inflödet markant. Detta på grund av en ökning av sjukskrivningar inom icke-psykiatriska diagnoser (övriga diagnoser nedan) medan det fallande inflödet inom psykiatriska diagnoser snarare har förstärkts av pandemiutbrottet, se diagram nedan.

Startade sjukskrivningar

Sjukfall med psykiatriska respektive övriga diagnoser. Rullande 12-månaderssummering i tusental personer (vänster) och årlig förändringstakt (FT) (höger). Månadsdata från januari 2007 till maj 2020.

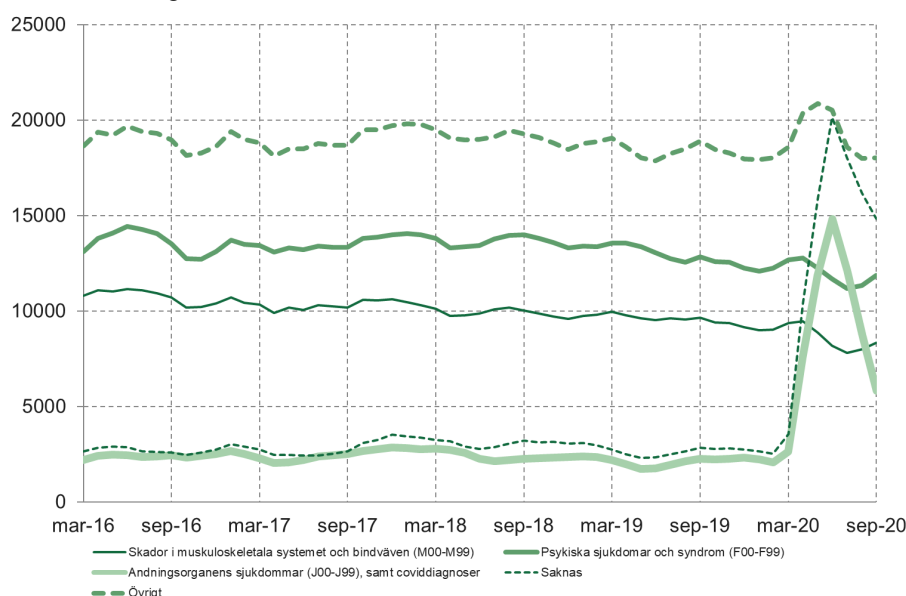
Antalet startade sjukfall rapporteras med en eftersläpning om cirka 5 månader. Därför använder försäkringskassan indikatorer för att skatta den senaste utvecklingen. En sådan indikator är inkomna förstagångsansökningar om sjukpenning, vilka rapporteras utan

¹⁰ Med startade sjukfall, eller inflöde, avses i rapporten beviljade ansökningar om sjukpenning där sjukfallslängden blir minst 30 dagar.

eftersläpning. I diagrammet nedan visas dessa uppdelat på – i den mån det går – diagnoskapitel kopplade till ansökningen. Det totala antalet inkomna ansökningar har ökat under pandemiutbrottet, initialt väldigt kraftigt för att sedan sjunka tillbaka något. En mycket stor del av ökningen kan kopplas till ansökningar där diagnosuppgift saknas, vilket är naturligt eftersom kravet på läkarintyg tillfälligt har avskaffats för kortare sjukskrivningar under pandemin, i syfte att bland annat avlasta vården. Vidare har även diagnoser inom andningsorganens sjukdomar och mer specifikt för covid-19 ökat kraftigt. I takt med att samhällsspridningen avtagit har dessa diagnoser minskat i ansökningarna, men de ligger fortsatt på en klart högre nivå än före pandemiutbrottet, se diagram nedan.

Antal inkomna ansökningar om sjukpenning

Uppdelat på utvalda diagnoskapitel enligt ICD-10. Säsongsrensad månadsdata, tremånaders glidande medelvärden.

Vad som även framgår ovan är att pandemin inneburit en viss minskning av de vanligtvis dominerande diagnoskapitlen inom svensk sjukfrånvaro, psykiatriska diagnoser (kapitel F) och skador i muskuloskeletala systemet (kapitel M). Dessa båda diagnoskapitel står annars för omkring 50 procent av den totala ansökningsvolymen, andelen har under pandemin sjunkit till omkring 30 procent.

Sjukfallens varaktighet

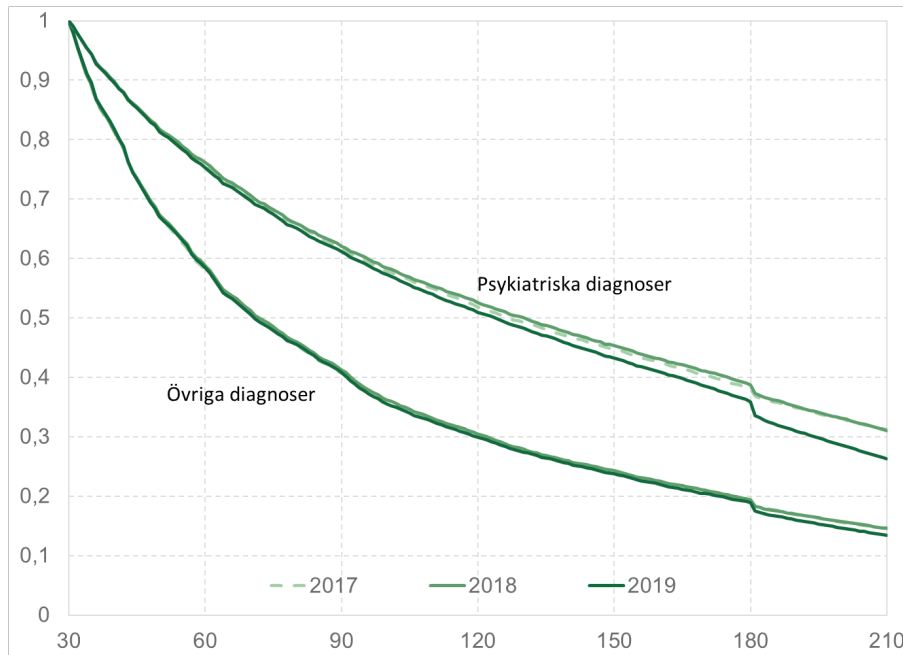
Sjukfallens varaktighet har generellt varit stabil under de senaste åren, efter att tidigare ha varierat kraftigt.¹¹ Nu syns dock tecken på en klart minskande varaktighet, sjukfall startade under hösten 2019 har avslutats snabbare än sjukfall startade motsvarande period 2018. Framför allt är detta tydligt i anslutning till rehabiliteringskedjans bedömning av arbetsförmåga efter 180 dagars sjukskrivning. Minskningen i varaktighet är störst inom

¹¹ Försäkringskassan. Utgiftsprognos för budgetåren 2019–2022 (2019-02-15, dnr 123–2019).

psykiatriska diagnoser men statistiskt signifikant även inom övriga diagnoser, se diagram nedan.

Varaktighet för sjukfall upp till 210 dagars fallängd

Andelen sjukfall som kvarstår efter olika fallängder (dagar)

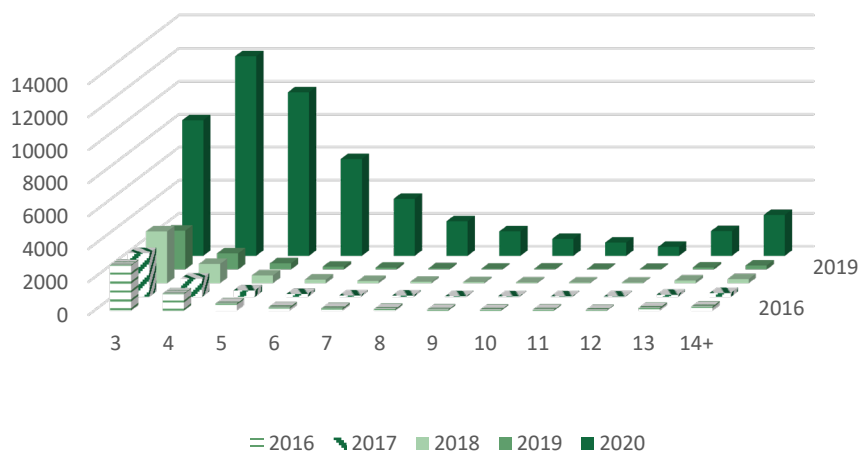

Anm: Startade sjukfall under september–november som blev minst 30 dagar långa för respektive år.

Som nämnts tidigare har pandemiutbrottet inneburit en tydlig ökning av antalet startade sjukfall. Dessa sjukfall som bedöms tillkommit på grund av coronapandemin är dock generellt sett korta. Som exempel kan vi studera utvecklingen åren 2016 till och med 2020 för startade sjukfall under mars till och med maj med uppföljning tills de blir 91 dagar. I histogrammen nedan är sjukfallen även uppdelade på diagnoser.

Utfödet ur sjukpenning med diagnos Andning alt. Covid-19

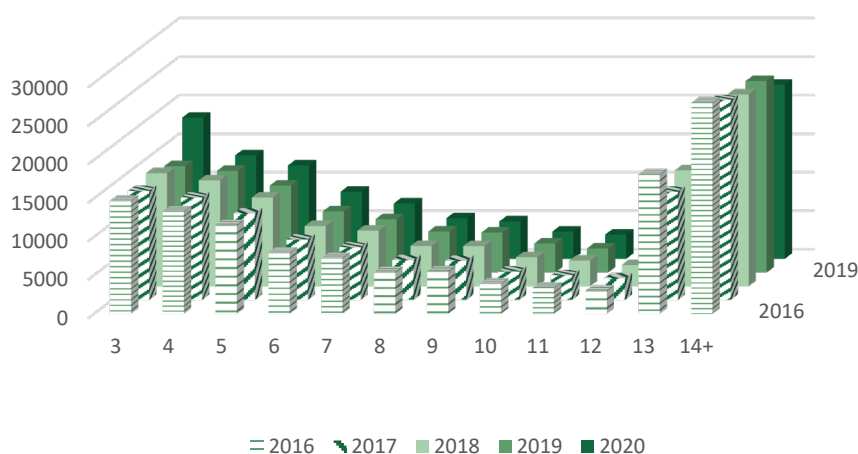
Antal per vecka från vecka 3 t.o.m. vecka 14 och längre

Figuren visar hur det ökade antalet sjukpenningfall med diagnosen ”Andningsorganens sjukdomar” och ”Covid-19” flödar ut ur sjukpenningen på veckobasis. Det är tydligt att även om det är ett stort antal som blir 14 veckor och längre så ligger det stora flertalet av sjukskrivningarna inom de första 7 veckorna. Följden är att tillskottet av nettodagar i sjukpenningen blir relativt begränsat. Som en jämförelse visas nedan även samtliga övriga diagnoskapitel förutom diagnos saknas. De som saknar läkarintyg är borttagna då nästan samtliga flödar ut ur sjukpenningen i vecka 3, till viss del beroende på att kravet på läkarintyg tillfälligt har avskaffats under pandemin fram till och med dag 21 i sjukperioden.

Utfödet ur sjukpenning med övriga diagnoser

Antal per vecka från vecka 3 t.o.m. vecka 14 och längre

Jämförelsefiguren visar hur de startade sjukfallen månaderna mars till och med maj 2020 generellt sett är kortare än tidigare år motsvarande tid. Det är väsentligt fler som flödar ut ur sjukpenningen under vecka 3 under 2020 än tidigare år. Dessutom är det relativt många färre

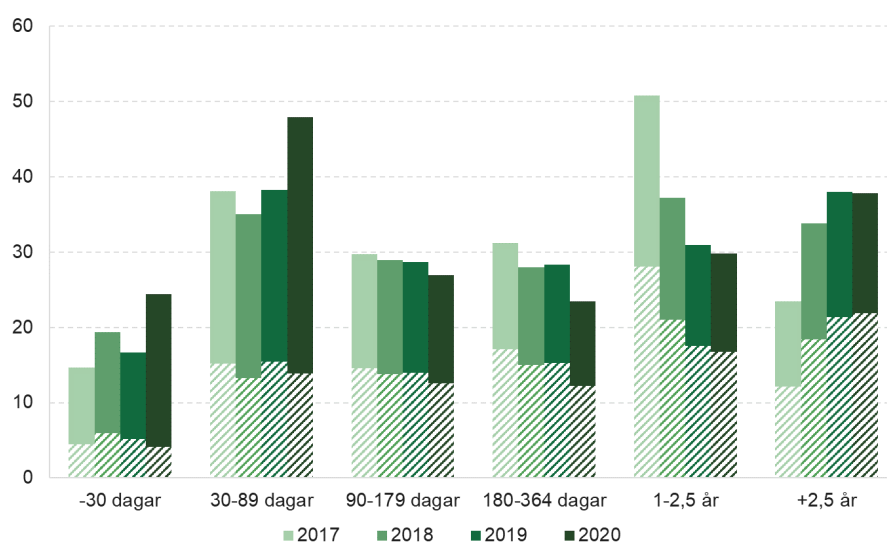
som blir 14 veckor och längre 2020. Detta implicerar att de sjukfall som startades under mars till och med maj 2020 och inte var direkt knutna till covid-19 kommer få en kortare genomsnittlig sjukskrivningstid än dem startade motsvarande tid tidigare år.

Pågående sjukfall

I diagrammet nedan visas antal pågående sjukfall i april månad 2017–2020. Före pandemin var antalet pågående sjukfall kortare än 180 dagar generellt något minskande över åren. I och med pandemin har pågående sjukfall i dessa falllängder ökat kraftigt. För de medel- och långa pågående sjukfallen är bilden relativt oförändrad jämfört juliprognosen. Till stor del beror detta på att coronaeffekten inte ännu slagit igenom i de längre sjukfallen. Där är istället volymerna något lägre än tidigare på grund av den fallande varaktigheten som beskrevs ovan. Det totala antalet pågående sjukfall uppgick till drygt 190 000 i april 2020, en ökning på grund av coronapandemin från drygt 180 000 i april förra året.

Pågående sjukfall i april respektive år

Tusental, psykiatriska diagnoser streckade

Andelen pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser har sjunkit från omkring 50 procent till 40 procent mellan april 2019 och 2020. Detta då andelen kraftigt minskat i de kortare falllängdskategorierna ovan eftersom psykiatriska diagnoser minskat samtidigt som övriga diagnoser ökat i inflödet under pandemin. Sjukfall med psykiatriska diagnoser blir generellt sett längre än sjukfall med övriga diagnoser, varför andelen blir högre i de längre falllängdskategorierna ovan.

Prognos över sjukfallsbeståndet

Efter att antalet startade sjukfall minskat under 2017 stabiliserades nivån på inflödet under 2018. Under 2019 har inflödet åter minskat något och för helåret blev antalet startade sjukfall 3 procent lägre än 2018. Under 2020 beräknas inflödet fortsätta minska med 2 procent jämfört med 2019, detta exklusive de extra sjukfall som startas på grund av covid-19. Under 2021 beräknas inflödet sedan återgå till ungefärligen 2019 års nivå. På de längre prognoshorisonterna antas antalet startade sjukfall vara proportionellt mot arbetskraftens

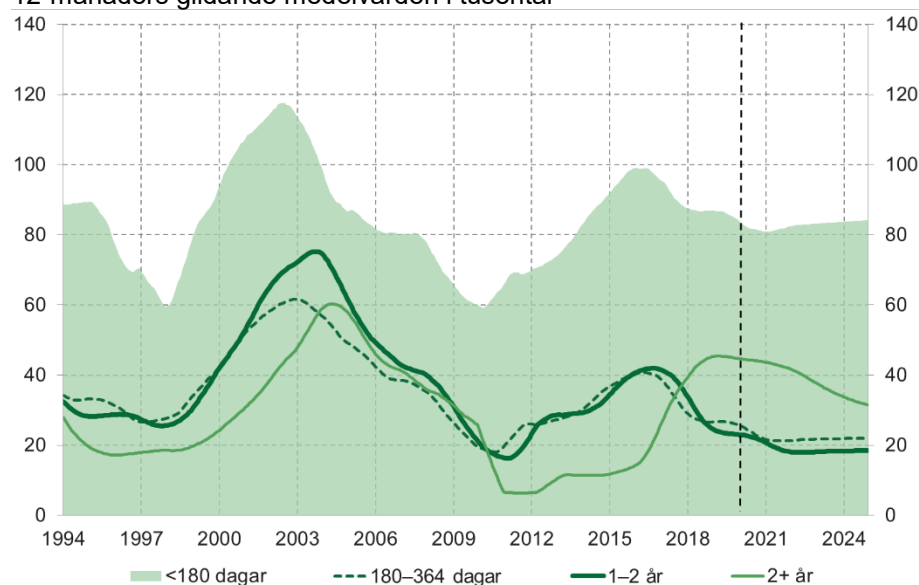
storlek. För åren 2021–2024 används därför Konjunkturinstitutets prognos över ökningstakten av arbetskraften, cirka drygt 0,5 procent per år i genomsnitt, som ökningstakt för antalet startade sjukfall.

Varaktigheten för sjukfall i fallängder upp till 1 år har varit stabil de senaste åren, efter att tidigare ha varierat kraftigt. Som nämnts tidigare syns nu tydliga tecken på fallande varaktighet då sjukfall startade under hösten 2019 är signifikant kortare än de som startade ett år tidigare. Sjukfallens förväntade varaktighet beräknas därför minska från och med 2020 genom att fler sjukfall förväntas avslutas omkring 180 dagars sjukskrivning. Minskningen 2020 beräknas kvarstå över hela prognosperioden.

Sammantaget medför utvecklingen av antalet startade sjukfall och deras varaktighet att antalet pågående sjukfall i fallängder upp till 1 år beräknas minska något under innevarande år (exklusive sjukfall relaterade till covid-19) för att därefter öka svagt från 2021. Även för sjukfallsängder 1–2 år prognostiseras de pågående sjukfallen minska svagt under prognosperioden. Sjukfall i fallängder som är längre än 2 år ökade kraftigt när den bortre tidsgränsen togs bort, men har nu börjat minska. Minskningen i de långa sjukfallen beror på att inflödet tidigare minskade, samt att fler sjukfall avslutats under det första sjukskrivningsåret, vilket begränsar antalet sjukfall som potentiellt kan bli långa.

Pågående sjukfall uppdelat efter sjukfallslängd

12-månaders glidande medelvärden i tusental

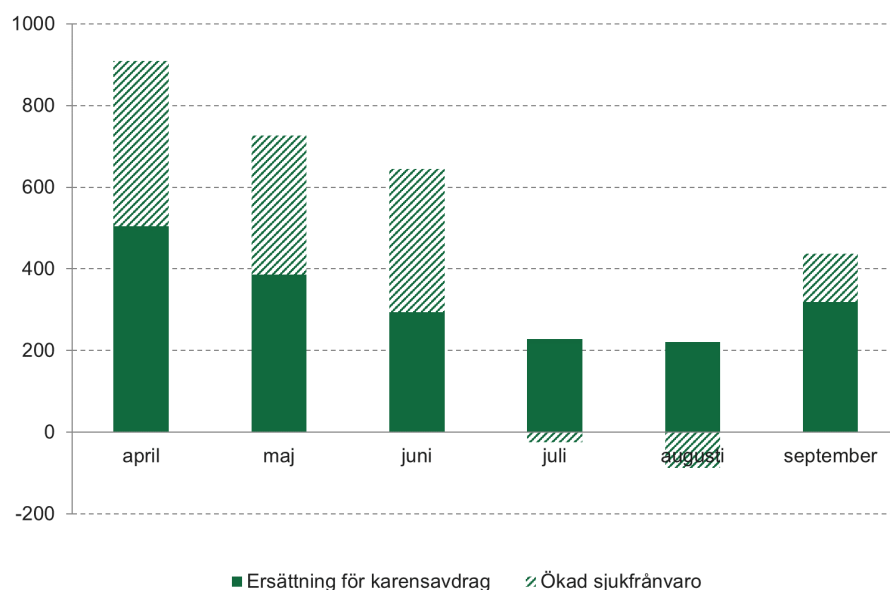
Anm: Då den tillfälliga effekten av covid-19 modelleras utanför ordinarie prognosmodell exkluderar diagrammet ovan de extra sjukfall som uppstår på grund av detta. De korta fallen blir därför underskattade i diagrammet ovan för 2020 och 2021.

Sammantaget innebär detta att det totala antalet pågående sjukfall beräknas minska under prognosperioden, från cirka 181 000 i februari 2020 till drygt 160 000 vid utgången av 2024. Detta medför att även sjukpenningtalet väntas minska något sett till hela prognosperioden, från dagens 9,4 nettodagar till 8,2 i december 2024.

Covid-19

Utbrottet av coronapandemin medförde ökade utgifter redan i mars för sjukpenningen men framförallt från och med april har utgifterna ökat kraftigt. Ökningen har orsakats både av tillfälliga regeländringar och på grund av ökad sjukfrånvaro. Jämfört med den prognos Försäkringskassan lämnade i början av februari 2020, vilken inte beaktade några effekter av pandemin, har utgifterna för april–september blivit sammantaget drygt 3 miljarder kronor högre än vad som då beräknades.

Avvikelser från Försäkringskassans februariprognos 2020. Miljoner kronor

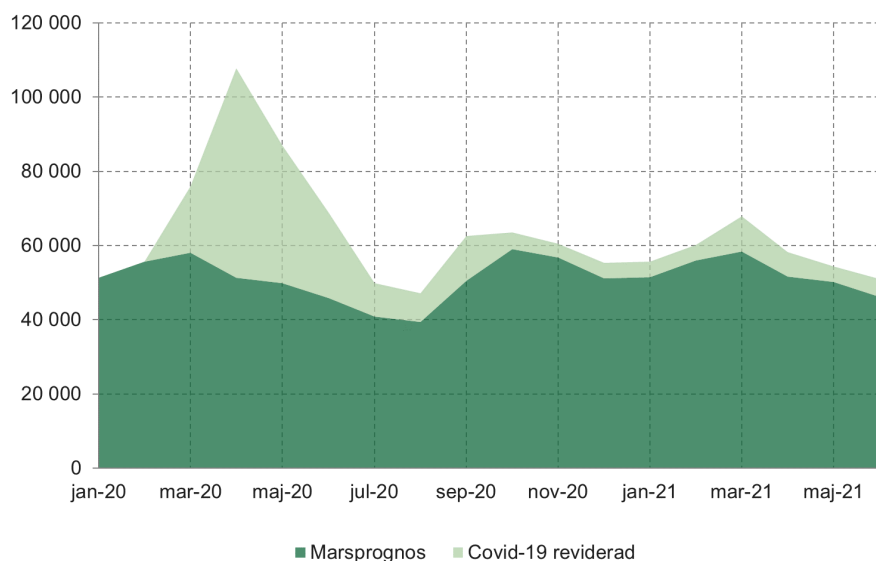

Figuren visar prognosfelen uppdelat på det som orsakats av den tillfälliga regeländringen om ersättning för karens och det som kan approximeras som ökad sjukfrånvaro.¹² Notera att för juli och augusti så var sjukfrånvaron till och med lägre än vad som förväntades innan pandemin bröt ut. Hela prognosfelet för sommarmånaderna består av en överskattning av utgifterna för ersättning för karens. Utgiften för sjukpenningen, netto karensersättningen, underskred februariprognosen trots coronapandemin. Det beror på minskningen av varaktigheten som beskrevs ovan, och inte fullt ut förutsågs i februari, vilket ger större effekt på utgiften än de fler startade sjukfallen.

Ökad sjukfrånvaro

Effekten av coronapandemin har inte kunnat utvärderas exakt via utbetalningar kopplade till diagnoser. Istället uppskattas den via jämförelser av ansökningar och prognoser av framtida ansökningar med prognoser gjorda innan pandemin bröt ut och historiska utfall av antalet ansökningar i motsvarande månader. Under den mest akuta perioden av coronapandemin i mitten av april var antalet ansökningar om sjukpenning mer än dubbelt så många som motsvarande period 2019.

¹² Utfallet för karensavdragsersättningen är känt medan resterande del av prognosfelet behandlas i beräkningen som ökad sjukfrånvaro på grund av covid-19.

Inkomna ansökningar om sjukpenning. Antal ansökningar per månad

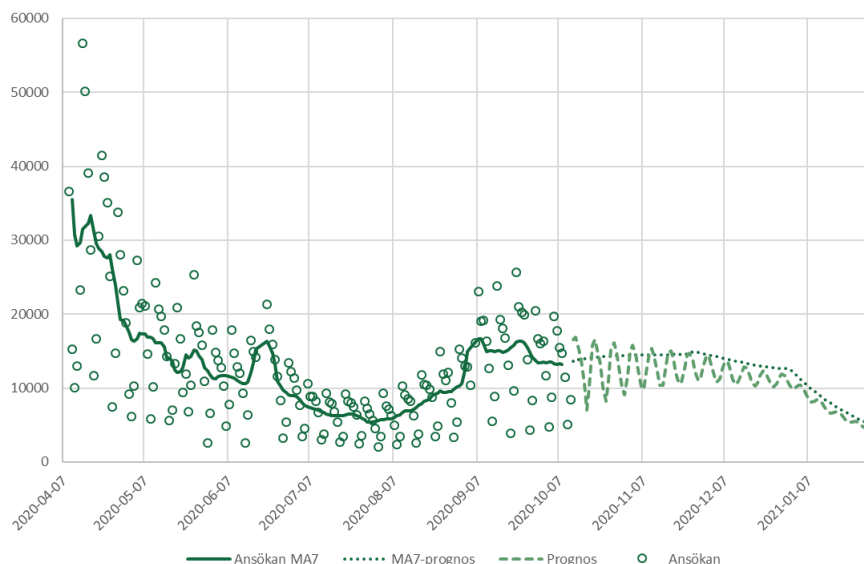
Figuren visar marsprognosen över antalet ansökningar i sjukpenningen som tänkt benchmark i mörkgrönt med nettot av tänkt corona-effekt, realiserad och förväntad, som ljusgrönt. Efter det extremt höga söktrycket på sjukpenningen under mitten på april så har antalet ansökningar minskat snabbt och befinner sig sedan juli cirka 10 procent över förväntade nivåer vid årets början. Sammantaget förväntas cirka 175 000 fler ansökningar under 2020 på grund av coronapandemin och ytterligare cirka 40 000 till under första halvåret 2021. Ingen stor andra/tredjevåg förutspås utan ett ganska jämt flöde av extraansökningar men med en lite högre effekt under första halvan av vårterminen 2021.

Ersättning för karens

Regeringen beslutade den 3 april om tillfälligt slopad karens från och med den 11 mars. Det innebär att den som är anställd kan få en ersättning för det karensavdrag som har gjorts på sjuklönen med 700 kronor (för tid till och med 31 maj 2020) alternativt med 804 kr (för tid från och med 1 juni 2020). Den som är egenföretagare kan få ersättning för sin karens med 804 kronor per dag i upp till 14 dagar. De tillfälliga reglerna gäller året ut. Prognosen baseras på hittills inkomna ansökningar samt hur sjukpenningen i stort förväntas röra sig. Det antas att ersättningen inte förlängs vid årsskiftet utan under januari kommer endast en del retroaktiva ansökningar betalas ut.

Karensersättning, utfall samt prognoser

Antal ansökningar om ersättning per dag

Antalet ansökningar var väldigt högt när ansökningsförfarandet öppnades för ersättningen. Förmodligen berodde det på att det då gick att söka retroaktivt. Under sommaren stabiliserades antalet ansökningar på en relativt låg nivå, runt 6 000 per dag. Runt skolstarten ökade dock antalet ansökningar fort för att sedan falla tillbaka något och nu förväntas nivån stabiliseras på en nivå kring 14 000 per dag. Under december förväntas antalet ansökningar minska och sedan fasa ut under januari 2021.

Karensersättning, utfall samt prognos

Utgift i kronor exkl. ålderspensionsavgifter, samt andel som går till egenföretag

<u>månad</u>	<u>Utgift (prognos kursiv)</u>	<u>Andel till egenföretag</u>
apr-20	521 050 564	18,06%
maj-20	386 736 544	21,26%
jun-20	293 691 790	21,58%
jul-20	228 236 446	22,98%
aug-20	221 313 764	21,53%
sep-20	352 017 504	14,76%
<i>okt-20</i>	<i>325 888 164</i>	
<i>nov-20</i>	<i>352 626 705</i>	
<i>dec-20</i>	<i>313 623 222</i>	
<i>jan-21</i>	<i>225 477 102</i>	
Totalt	3 220 661 805	

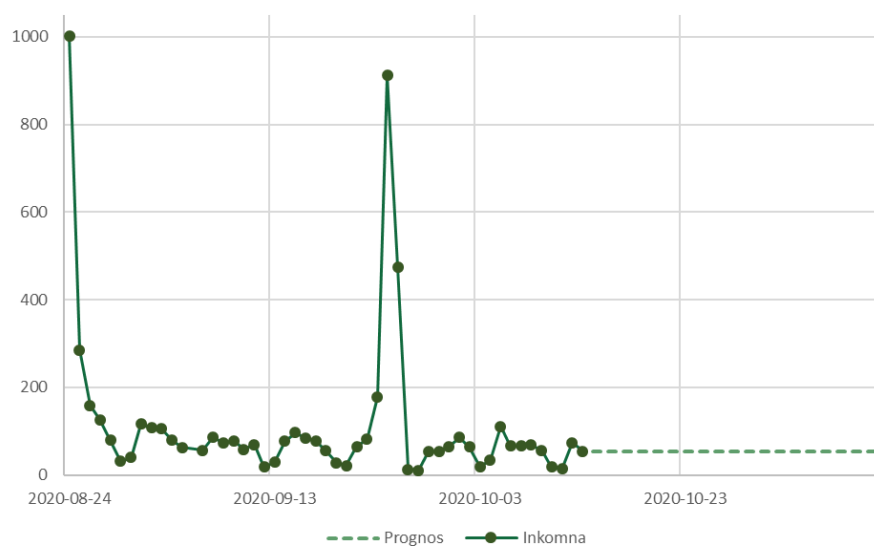
Utifrån ansökningarna så estimeras utgiften för karensersättningen bli kring 3,2 miljarder totalt om den inte förlängs till 2021. Efter sommaren har andelen ersättning som går till egenföretagare minskat relativt kraftigt vilket gör att utgiften per ansökan blir något lägre då egenföretagare i genomsnitt har fler än en karensdag.

Viss förebyggande sjukpenning för riskgrupper

Regeringen har beslutat om att personer tillhörande riskgrupp för allvarlig sjukdom vid covid-19 ska kunna få viss förebyggande sjukpenning under perioden 1 juli till och med 30 september (SFS 2020:582). Perioden har sedan förlängts till 31 december. Regeringen beräknade att detta innebär ökade utgifter om totalt 5,9 miljarder kronor, varav 5,3 miljarder belastar sjukpenninganslaget och resterande del den statliga ålderspensionsavgiften. Sedan möjligheten att söka ersättningen öppnades har dock väldigt få ansökningar inkommit varför utgiften är extremt låg så här långt, cirka 55 miljoner kronor.

Ansökan om viss förebyggande sjukpenning för riskgrupper

Antal ansökningar om ersättning per dag

Antalet observationer är relativt få att bygga en prognos på men det verkar som att ansökningarna vanligen ligger på en nivå på drygt 50 om dagen. Bedömningen är att ersättningen framöver kommer fortsätta vara förknippad med väldigt låga utgifter, sammantaget omkring 200 miljoner kronor för perioden.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	42 145 348	32 317 504	32 498 734	32 853 607
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	+59	+2 066	+19 490	+31 855
Volym- och strukturförändringar	-1 047 353	-404 641	-1 017 420	-1 213 265
Regelförändringar	-4 290 363	+250 477	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	36 807 691	32 165 406	31 500 804	31 672 197
Differens i 1000-tal kronor	-5 337 657	-152 098	-997 930	-1 181 410
Differens i procent	-12,7	-0,5	-3,1	-3,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för timlönernas utveckling, vilket höjer prognosen för sjukpenning.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen sänks för hela prognosperioden på grund av att sjukfallens förväntade varaktighet beräknas bli kortare än vid föregående prognostillfälle. För 2021 blir sänkningen något mindre då den kortare varaktigheten motverkas av ett något förhöjt inflöde relaterat till Covid-19. Vid föregående prognostillfälle beräknades ingen påverkan från pandemin från och med 2021.

Regelförändringar

Prognosen sänks kraftigt på grund av att utgifterna för den tillfälliga åtgärden om viss förebyggande sjukpenning till personer i riskgrupp för att utveckla allvarlig Covid-19 ser ut att bli betydligt lägre än beräknat. Förlängningen av ersättningen för karens till sista december 2020 verkar i motsatt riktning och höjer även prognosen för 2021 då vissa eftersläpande utbetalningar kan förväntas.

1:1.19 Rehabiliteringspenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	903 000	677 000	677 000	681 000	692 000	-
Tilldelade medel	903 000	677 000	677 000	681 000	692 000	-
Utfall/Prognos	689 726	662 198	651 190	656 178	659 748	666 432
Avvikelse från anslag	213 274	14 802	25 810	24 822	32 252	-
Avvikelse från tilldelade medel	213 274	14 802	25 810	24 822	32 252	-
Högsta anslagskredit	45 150	33 850	33 850	34 050	34 600	-
Tillgängliga medel	948 150	710 850	710 850	715 050	726 600	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 662 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 651 miljoner kronor, vilket är 26 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

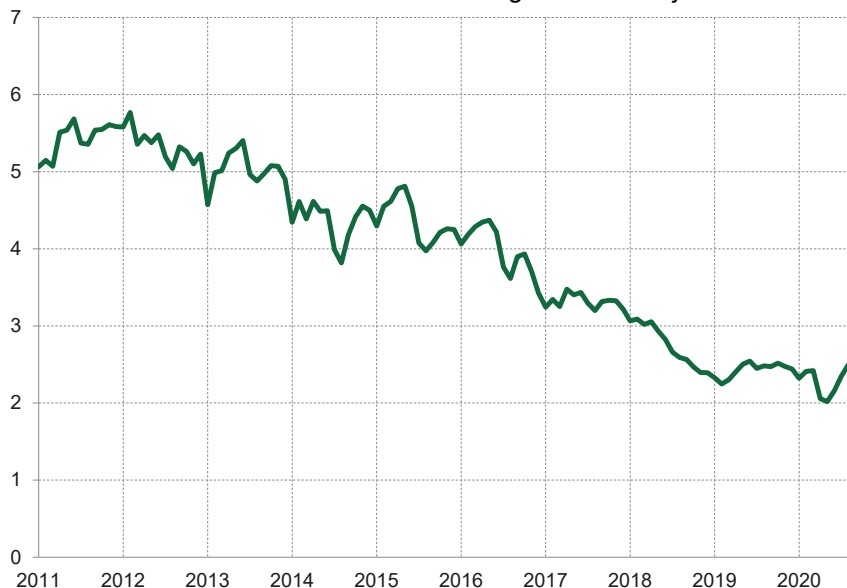
Den som har nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av sjukdom och som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan få rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall. Rehabiliteringspenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Rehabiliteringspenningen är begränsad till ett visst antal dagar med olika nivåer av ersättningen på samma sätt som sjukpenningen. Den som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan även få ett särskilt bidrag för vissa merkostnader som den försäkrade får till följd av rehabiliteringen, till exempel bidrag till resor till och från rehabiliteringen.

Analys

Utgifterna för rehabiliteringspenning har minskat under en längre tid. År 2017 minskade utgifterna med drygt 23 procent jämfört med 2016 och under 2018 och 2019 fortsatte utgifterna att minska med 19 respektive 12 procent i årstakt. Den kraftiga minskningen beräknas nu upphöra och utgifterna prognostiseras att utvecklas förhållandevis stabilt under prognosperioden. Detta då andelen av samtliga sjukfall (sjuk- och rehabiliteringspenning sammantaget) som ersätts med rehabiliteringspenning nu verkar ha stabiliserats efter den tidigare minskningen, se diagram nedan.

Rehabiliteringspenning andel uttagna nettodagar

Månadsdata. Procent av totalt antal nettodagar för både sjuk- och rehabiliteringspenning

Minskningen över tid i rehabiliteringspenningen förstärktes sannolikt av den förändrade tillämpningen av förmånen som infördes under hösten 2016.¹³ Förändringen innebar att färre fick rehabiliteringspenning och istället ersattes med sjukpenning. Andelen beräknas nu kvarstå på omkring 2019 års nivå under hela prognosperioden, undantaget 2020 då andelen blir lägre på grund av ökad sjukpenning orsakad av covid-19.

¹³ En förtydligande tolkning av 31 kap. 8§ SFB innebär att rehabiliteringspenning enbart kan betalas ut i den omfattning som den arbetslivsinriktade åtgärden förhindrar arbete. Tidigare har den som deltagit i en arbetslivsinriktad åtgärd fått hel rehabiliteringspenning om hen haft helt nedsatt arbetsförmåga, oavsett om deltagandet varit på hel- eller deltid. Den försäkrade får nu bara rehabiliteringspenning för den tid som hen deltar i en åtgärd, medan resterande del av dagen ersätts med sjukpenning förutsatt att övriga förutsättningar är uppfyllda.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	666 892	673 190	676 965	684 358
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	+1	+43	+406	+663
Volym- och strukturförändringar	-4 695	-22 043	-21 193	-25 273
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	662 198	651 190	656 178	659 748
Differens i 1000-tal kronor	-4 694	-22 000	-20 787	-24 610
Differens i procent	-0,7	-3,3	-3,1	-3,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Se sjukpenningavsnittet.

Volym- och strukturförändringar

Se sjukpenningavsnittet.

1:1.15 Närståendepenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	177 000	175 000	191 000	197 000	202 000	-
Tilldelade medel	177 000	175 000	191 000	197 000	202 000	-
Utfall/Prognos	169 732	186 169	190 990	195 600	201 501	208 323
Avvikelse från anslag	7 268	-11 169	10	1 400	499	-
Avvikelse från tilldelade medel	7 268	-11 169	10	1 400	499	-
Högsta anslagskredit	8 850	8 750	9 550	9 850	10 100	-
Tillgängliga medel	185 850	183 750	200 550	206 850	212 100	-
Överskridande av anslagskredit	0	2 419	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 186 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 2 miljoner kronor. Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag motsvarande avvikelsen från tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 191 miljoner kronor, vilket är 10 tusen kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Närståendepenning betalas ut till en person som avstår från förvärvsarbete för att vårda en nära anhörig som är svårt sjuk. Antalet ersättningsdagar är, i de flesta fall, högst 100 dagar för varje person som vårdas. Närståendepenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Ersättningsnivån för närståendepenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Inkomsttaket vid beräkning av den försäkrades SGI höjdes från 7,5 till 8 prisbasbelopp den 1 juli 2018.

Analys

Utgifterna för närståendepenning beräknas öka under prognosperioden, från 186 miljoner kronor 2020 till 208 miljoner kronor år 2024.

Utfallet mellan januari och augusti 2020 visar att antalet sjuka personer som vårdades med närståendepenning var sex procent lägre 2020 än motsvarande period 2019. Antalet nettodagar var 13 procent lägre än under 2019. Sammantaget betyder detta att antalet dagar per vårdad person minskade från 13,3dagar 2019 till 12,9 dagar 2020.

För samma period ökade medelersättningen med en procent jämfört med föregående år. Höjningen av taket i ersättningen har haft en höjande effekt på medelersättningen. Under hela prognosperioden beräknas medelersättning motsvara ungefär 92 procent av taket.

Det råder också en osäkerhet om hur utgifterna kommer att utvecklas till följd av covid-19. Antalet ansökningar har minskat under coronapandemin på grund av ett nationellt besöksförbud på äldreboenden, så många har inte kunnat ta ut närståendepenning för sina äldre närstående. Även om besöksförbudet på äldreboenden upphör i oktober, är det okänt hur många personer som är svårt sjuka nu. Därför råder det nu en osäkerhet om hur utgifterna kommer att utvecklas.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	186 840	189 607	194 913	200 710
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+800	+406	+824
Volym- och strukturförändringar	-671	+583	+281	-33
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	186 169	190 990	195 600	201 501
Differens i 1000-tal kronor	-671	+1 383	+687	+791
Differens i procent	-0,4	+0,7	+0,4	+0,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Överföring till/från andra anslagsposter

Ändrade makroekonomiska antaganden

Regeringen har fastställt prisbasbeloppet till 47 600 kronor för år 2021. Konjunkturinstitutet har höjt prognosen på prisbasbeloppet för 2022 och 2023. Det höjer raden för ändrade makroekonomiska antaganden.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för 2020 är lägre på grund av lägre utfall, eftersom antalet ansökningar har minskat under coronapandemin.

1:1.20 Arbetshjälpmedel m.m.

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	164 100	150 100	150 100	151 100	154 100	-
Tilldelade medel	164 100	150 100	150 100	151 100	154 100	-
Utfall/Prognos	153 739	135 100	137 100	139 100	141 100	143 100
Avvikelse från anslag	10 361	15 000	13 000	12 000	13 000	-
Avvikelse från tilldelade medel	10 361	15 000	13 000	12 000	13 000	-
Högsta anslagskredit	8 205	7 505	7 505	7 555	7 705	-
Tillgängliga medel	172 305	157 605	157 605	158 655	161 805	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 135 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 137 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Arbetsgivaren och den försäkrade kan vardera få bidrag till arbetshjälpmedel med högst 50 000 kronor. Bidrag till datorbaserade hjälpmedel får dock beviljas med högre belopp än 50 000 kronor. Om det finns synnerliga skäl, kan Försäkringskassan medge att bidrag till arbetshjälpmedel även i ett annat fall lämnas med ett högre belopp.

Merkostnader för arbetsresor kan beviljas när en försäkrad som är sjuk kan arbeta, men inte kan ta sig till och från arbetet på vanligt sätt. Försäkringskassan kan då istället för sjukpenning betala ut ersättning för de merutgifter som uppkommer på grund av att den försäkrade måste använda sig av ett dyrare färdstätt.

Analys

Utfallet under januari–augusti blev drygt 86 miljoner kronor. Det är ungefär 18 miljoner kronor mindre än motsvarande period förra året. Försäkringskassan har inte gjort en djupare analys vad de lägre utfallen beror på. En möjlig förklaring är att det är en effekt av Coronapandemin. Det är fler som arbetar hemma på distans och det kanske därför inte finns samma behov av hjälpmedel. En annan förklaring kan vara att man på grund av pandemin avvaktar med att ansöka om hjälpmedel.

Försäkringskassan utgår i prognosen från att kostnaderna för Försäkringsmedicinska utredningar förblir låga i enlighet med förbrukningen 2019. Detta förutsätter att regionerna sänder in fördjupade medicinska utredningar under anslag 10:1.6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen och att Försäkringskassan endast i undantagsfall köper medicinska utredningar och utlåtanden under anslaget Arbetshjälpmedel m.m. För 2020 bedömer Försäkringskassan att utgifterna för Bidrag till arbetshjälpmedel uppgår till 80 miljoner kronor och ökar till följd av den generella prisökningen och av en utveckling mot att man använder mer avancerade hjälpmedel. Utgifterna för posten Övrigt (inklusive arbetsresor) bedöms fortsätta minska under prognosperioden. Sammantaget bedöms utgifterna öka från 135 miljoner kronor 2020 till 143 miljoner kronor 2024.

Fördelning av utgifter 2020–2024

Tusental kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
FMU	100	100	100	100	100
Bidrag till arbetshjälpmedel	80 000	83 000	86 000	89 000	92 000
Övrigt	55 000	54 000	53 000	52 000	51 000
Totalt	135 100	137 100	139 100	141 100	143 100

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	149 100	150 100	151 100	152 100
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-14 000	-13 000	-12 000	-11 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	135 100	137 100	139 100	141 100
Differens i 1000-tal kronor	-14 000	-13 000	-12 000	-11 000
Differens i procent	-9,4	-8,7	-7,9	-7,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för Arbetshjälpmedel m.m. blev lägre än prognosen för juni-augusti. Prognosen för Bidrag till arbetshjälpmedel, som lämnades i juli 2020, bedöms vara för hög och sänks därför med 10 miljoner kronor årligen. Även prognosen för Övrigt bedöms vara för hög och har också sänkts. Utgifterna för Övrigt bedöms nu minska med 1 miljon kronor årligen. I föregående prognos bedömdes de minska med 2 miljoner kronor årligen.

1:1.5 Boendetillägg

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	186 962	202 537	231 371	234 442	238 594	-
Tilldelade medel	186 962	202 537	231 371	234 442	238 594	-
Utfall/Prognos	199 778	225 312	229 655	229 667	231 436	234 569
Avvikelse från anslag	-12 816	-22 775	1 716	4 775	7 158	-
Avvikelse från tilldelade medel	-12 816	-22 775	1 716	4 775	7 158	-
Högsta anslagskredit	9 348	10 126	11 568	11 722	11 929	-
Tillgängliga medel	196 310	212 663	242 939	246 164	250 523	-
Överskridande av anslagskredit	3 468	12 649	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 225 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 13 miljoner kronor. Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag motsvarande avvikelsen från tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 230 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Boendetillägget är ett tillägg till sjukpenning, sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Den som har rätt till bostadstillägg har inte rätt till boendetillägg.

Boendetillägget kan uppgå till högst 84 000 kronor per år till en ensamstående försäkrad och till högst 42 000 kronor per år till en försäkrad som är gift eller sambo. Till hushåll med ett barn, två barn respektive tre eller flera barn är beloppen 12 000, 18 000 respektive 24 000 kronor högre.

Analys

Utgifterna 2019 blev 200 miljoner kronor, vilket innebär en 21-procentig ökning jämfört med 2018. Första halvåret 2020 var ökningen av utgifterna endast 14 procent och utgifterna beräknas uppgå till drygt 225 miljoner för helåret. Den lägre ökningstakten gör att utgifterna förväntas öka till knappt 235 miljoner kronor 2024. Utgiftsökningen drivs av att både antalet mottagare och medelersättningen ökar.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	226 301	231 371	234 442	238 594
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-989	-1 716	-4 775	-7 158
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	225 312	229 655	229 667	231 436
Differens i 1000-tal kronor	-989	-1 716	-4 775	-7 158
Differens i procent	-0,4	-0,7	-2,0	-3,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen sänks ökningstakten i utgiften har fallit sista tiden.

1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-3 553	-441	-4 323	-1 357	0	-
Anslag ³	162 192	174 340	192 441	201 928	208 513	-
Tilldelade medel	158 639	173 899	188 118	200 571	208 513	-
Utfall/Prognos	159 080	178 222	189 475	196 120	200 732	203 928
Avvikelse från anslag	3 112	-3 882	2 966	5 808	7 781	-
Avvikelse från tilldelade medel	-441	-4 323	-1 357	4 451	7 781	-
Högsta anslagskredit	7 359	8 717	9 622	10 096	10 425	-
Tillgängliga medel	165 998	182 616	197 740	210 667	218 938	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 178 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 4 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 189 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 1 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Sjuk- eller rehabiliteringspenning i särskilda fall kan en försäkrad få som blivit av med sin aktivitetsersättning på grund av att hen fyllt 30 år eller fått tidsbegränsad sjukersättning maximal tid. Ett villkor är att hen inte har någon sjukpenninggrundande inkomst eller att den är mindre än 80 300 kronor per år.

Sjuk- och rehabiliteringspenning i särskilda fall uppgår till högst 160 kronor per dag.

Analys

Utgiften för sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall blev knappt 117 miljoner kronor under januari till och med augusti 2020, vilket är knappt 13 miljoner (12,4 procent) högre än motsvarande period 2019. Den främsta förklaringen till utgiftsökningen är att inflödet till förmånen ökat. En möjlig orsak till inflödesökningen är att personer med aktivitetsersättning, vars ersättning upphört då de fyllde 30 år, i lägre grad blivit beviljade sjukersättning och istället fått sjukpenning i särskilda fall. Utgiftsökningen är dock något lägre än tidigare år. Utgiften för sjuk- och rehabiliteringspenning i särskilda fall förväntas att fortsätta öka i en avtagande takt. Mellan åren 2020 och 2024 beräknas förmånens utgift öka från 178 till 201 miljoner kronor.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	178 125	192 441	201 928	208 513
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+97	-2 966	-5 808	-7 781
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	178 222	189 475	196 120	200 732
Differens i 1000-tal kronor	+97	-2 966	-5 808	-7 781
Differens i procent	+0,1	-1,5	-2,9	-3,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Den tidigare höga tillväxten i utgifterna för förmånen verkar ha brutits och fallit från dryga 20 procent till dryga 12 procent. Därför sänks tillväxttakten framöver och prognosen justeras ned något.

1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	44 108 450	42 547 301	40 422 042	38 743 100	37 444 914	36 199 612
Därav						
1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar	33 446 779	32 246 380	30 678 223	29 365 471	28 285 695	27 344 946
1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	5 071 645	5 077 275	5 054 601	4 979 450	4 902 477	4 885 551
1:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar	29 026	27 646	0	0	0	0
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	5 561 000	5 196 000	4 689 218	4 398 179	4 256 742	3 969 115

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-78 779	-405 159	-363 382	-380 853	-
Anslag ³	33 368 000	31 920 000	30 720 000	29 348 000	29 041 000	-
Tilldelade medel	33 368 000	31 841 221	30 314 841	28 984 618	28 660 147	-
Utfall/Prognos	33 446 779	32 246 380	30 678 223	29 365 471	28 285 695	27 344 946
Avvikelse från anslag	-78 779	-326 380	41 777	-17 471	755 305	-
Avvikelse från tilldelade medel	-78 779	-405 159	-363 382	-380 853	374 452	-
Högsta anslagskredit	1 668 400	1 596 000	1 536 000	1 467 400	1 452 050	-
Tillgängliga medel	35 036 400	33 437 221	31 850 841	30 452 018	30 112 197	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 32,2 miljarder kronor, vilket är 326 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 405 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 30,7 miljarder kronor, vilket är 42 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 363 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

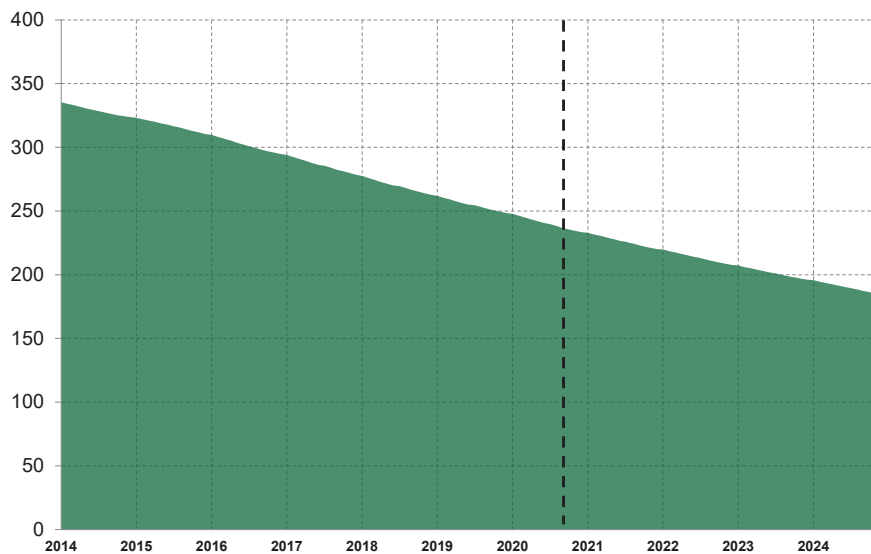
Aktivitetsersättning kan beviljas försäkrade i åldrarna 19–29 år. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Aktivitetsersättningen kan beviljas till personer som under minst ett års tid har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Ersättningen kan även beviljas till personer med förlängd skolgång, som på grund av en funktionsnedsättning inte har avslutat sin utbildning på grundskole- eller gymnasienivå.

Försäkrade i åldrarna 19–64 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan ha rätt till sjukersättning. Försäkrade med sjukersättning kan dels vara personer som har beslut enligt de regler som gällde före 1 juli 2008, dels vara personer som har beslut enligt det nya regelverket som gäller från och med 1 juli 2008. De som omfattas av det gamla regelverket har möjlighet att arbeta enligt reglerna för steglös avräkning. Personer som beviljas sjukersättning enligt det nya regelverket omfattas istället av regler för vilande sjukersättning.

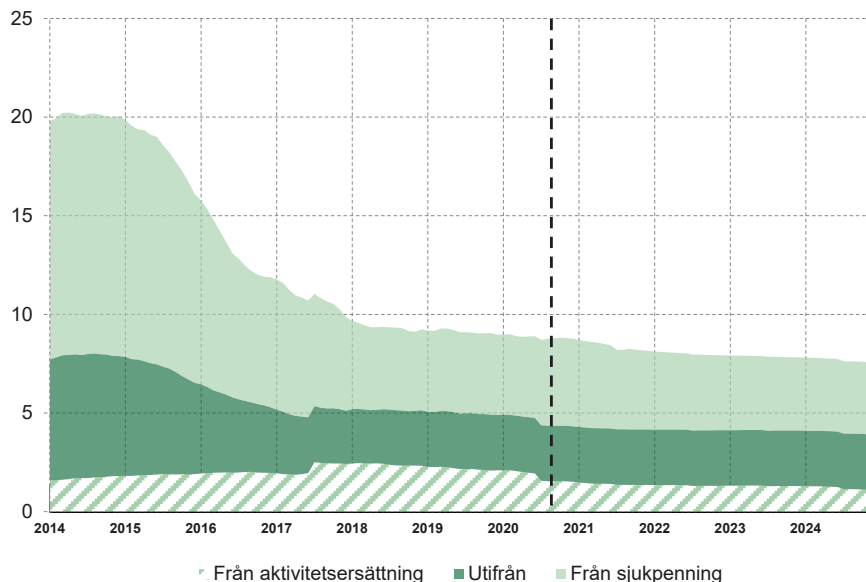
Aktivitets- och sjukersättningar kan betalas ut i form av inkomstrelaterad ersättning och garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är 64,7 procent av den försäkrades antagandeinkomst, som är ett genomsnitt av inkomsten åren innan inträdet till aktivitets- eller sjukersättning. Garantiersättning kan den få som inte haft några eller låga förvärvs-inkomster innan arbetsförmågan blev nedsatt. Hel garantinivå för den som är mellan 30 och 64 år motsvarar 2,53 gånger årets prisbasbelopp. För yngre varierar garantinivån mellan 2,23 och 2,48 prisbasbelopp och ökar med personens ålder. Såväl inkomstrelaterad ersättning som garantiersättning följer senare prisbasbeloppets utveckling. Aktivitets- och sjukersättning kan ges som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Sjukersättning

Antalet personer med sjukersättning har successivt minskat sedan mitten av 2005 och förväntas fortsätta att minska under prognosperioden. Under 2019 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 15 300 och uppgick i december 2019 till ungefär 247 000. I december 2020 förväntas antalet uppgå till 233 000 personer, för att sedan fortsätta minska till 185 000 i december 2024. Att antalet personer minskar under prognosperioden beror främst på att många som uppbär sjukersättning kommer att lämna förmånen till följd av att de uppnår högsta tillåtna ålder samt att den nuvarande, förhållandevis låga nivån av nybeviljanden förväntas bestå prognosperioden ut.

Antal personer med sjukersättning. Tusental

Inflödet av nya personer med sjukersättning har varierat kraftigt de senaste åren. Från 2011, då cirka 12 000 personer beviljades sjukersättning, ökade antalet personer till cirka 20 000 under 2014. De senaste åren har inflödet minskat betydligt och under 2019 påbörjades omkring 8 400 sjukersättningar. Framöver förväntas antalet stabiliseras runt ungefär 8000 personer om året, se diagram nedan.

Inflöde till sjukersättningen. Rullande 12-månaderssummor, tusental

Anm. Inflödet delas upp i tre kategorier. Inflöde från sjukpenning är ärenden där antingen Försäkringskassan initierar ett utbyte av sjukpenning till sjukersättning, eller där den försäkrade ansöker om sjukersättning under pågående period med sjukpenning. Inflöde utifrån innefattar ansökningar från personer som när de blir beviljade sjukersättning inte har sjukpenning eller aktivitetsersättning. Inflöde från aktivitetsersättning är personer som beviljas sjukersättning under pågående eller nyligen avslutad period av aktivitetsersättning.

En förklaring till de tre senaste årens minskning av inflödet till sjukersättning är att avslagsandelarna successivt har ökat, vilket delvis beror på de åtgärder som vidtogs efter att Försäkringskassan under 2015 genomförde en granskning av den rättsliga kvaliteten inom sjukersättningsärenden.¹⁴ Uppföljningen visade att utredningen var otillräcklig i nästan en fjärdedel av ärendena, och i 42 procent av de tillräckligt utredda ärendena bedömdes den försäkrade inte ha rätt till sjukersättning. I syfte att höja kvaliteten infördes insatser i form av kompetensutveckling och förtydligad försäkringsstyrning.

I maj 2017 publicerade Försäkringskassan ytterligare en granskning av den rättsliga kvaliteten i beslut om sjukersättning.¹⁵ Den här gången granskades beslut tagna under juni–september 2016. Granskningen använde samma metod som den föregående rättsliga granskningen, som genomfördes på beslut tagna under januari–september 2014. Den senare granskningen fann att 96 procent av de ärenden som avslagits var tillräckligt utredda och av dessa ansågs i stort sett samtliga beslut riktiga. Beträffande de ärenden som beviljats sjukersättning bedömde granskarna att närmare en tredjedel inte var tillräckligt utredda. Av de beviljade ärendena som ansågs tillräckligt utredda fann granskarna att arbetsförmågan i 37 procent av fallen inte var stadigvarande nedsatt med minst en fjärdedel.¹⁶ De vanligaste orsakerna till skillnaderna i bedömningen var att granskarna bedömde att arbetsförmågan inte var nedsatt i förhållande till hela arbetsmarknaden och att arbetslivsinriktad rehabilitering ansågs kunna förbättra arbetsförmågan. Sammanfattningsvis visade den nya granskningen att de ärenden som avslagits i hög grad varit tillräckligt utredda och lett till ett riktigt beslut. Gällande de ärenden som däremot beviljats sjukersättning bedömdes bristerna som uppmärksammats i den föregående kvalitetsuppföljningen kvarstå samt att bristerna inom utredningen ökat.

I april 2018 publicerade Riksrevisionen en granskningsrapport som underströk att tillämpningen av regelverket vid bedömningen för avslag varit korrekt.¹⁷ Sammantaget bedöms ökningen av avslagen bero på en högre kvalitet i handläggningen och mer korrekt tillämpning av regelverket, vilket sannolikt beror på de åtgärder som vidtogs efter 2015 års granskning.

Ytterligare en faktor som sannolikt har bidragit till det lägre inflödet är att den borte tidsgränsen i sjukpenning togs bort den 1 februari 2016, vilken tidigare var en naturlig tidpunkt för att initiera en övergång från sjukpenning till sjukersättning.

I november 2017 föreslog Försäkringskassan lagändringar inom sjukersättningen. De skulle innebära att myndigheten redan vid den tidpunkt som ålderspension tidigast kan beviljas får beakta individuella omständigheter vid bedömningen av arbetsförmågan. Därutöver föreslogs även att begreppet ”arbetsmarknaden” ändras i lagtexten till att innebära en bedömning av arbetsförmågan där man beaktar den försäkrades förmåga att arbeta i ett ” normalt förekommande eller i ett annat för personen lämpligt tillgängligt arbete där hänsyn kan tas till

¹⁴ Försäkringskassan. Beslutsunderlag och beslut i sjukersättningsärenden. Rättslig uppföljning (2015:4).

¹⁵ Försäkringskassan. Sjukersättning – Rättslig kvalitetsuppföljning. Rättslig uppföljning (2017:3).

¹⁶ Skillnaden mellan granskningarnas andelar, 37 respektive 42 procent, ansågs inte signifikant.

¹⁷ Riksrevisionen. Nekad sjuk- och aktivitetsersättning – effekter på inkomst och hälsa. Granskningsrapport (2018:9).

aktivitetsbegränsningen”.¹⁸ I skrivelsen menar Försäkringskassan att dagens bedömningar av rätten till sjukersättning görs mot ett arbete som inte behöver vara tillgängligt för den försäkrade.

Den 26 mars 2020 beslutade regeringen att utreda regelverket i sjuk- och aktivitetsersättningen.¹⁹ I uppdraget ingår bland annat direktiv att beakta Försäkringskassans skrivelse ovan. Resultatet av utredningen ska redovisas senast den 30 juli 2021.

Aktivitetsersättning

Till skillnad från utvecklingen inom sjukersättningen har antalet personer med aktivitetsersättning ökat under många år. Under 2017 och 2018 skedde dock ett trendbrott och antalet personer minskade med ungefär 10 000 mellan december 2016 och december 2019. Antalet personer som får ersättningen förväntas fortsätta minska under prognosperioden, om än mer avtagande mot slutet av perioden. Det beror till viss del på att hel sjukersättning från och med den 1 mars 2017 kan beviljas till personer mellan 19 och 29 år samt att inflödet till aktivitetsersättningen minskat. Sedan regeländringen har ungefär 3 200 personer med aktivitetsersättning i åldrarna 19–29 år blivit beviljade sjukersättning. Majoriteten av övergångarna har skett under juli månad åren 2017–2020, då flertalet försäkringsperioder löpte ut. Dessa övergångar påverkar varken det samlade antalet personer med aktivitets- och sjukersättningar eller utgifterna, då ersättningen är lika stor oavsett vilken av förmånerna personen får. Det är fortfarande osäkert hur många övergångar denna regeländring faktiskt kommer att resultera i. Under prognosperioden förväntas de fortsätta i en avtagande takt.

Ytterligare en orsak till det minskande antalet personer med aktivitetsersättning är att inflödet minskade mellan 2015 och 2018. Det förhållandevis låga inflödet kan dels förklaras av den rättsliga kvalitetsuppföljning som presenterades i slutet av 2016.²⁰ I uppföljningen återfanns betydande brister i handläggningen, både i utredning och bedömning av rätten till aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga. Under 2019 ökade dock inflödet något och 7 400 aktivitetsersättningar påbörjades (7 procent fler jämfört med 2018). Inflödet till aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga har fortsatt att öka under 2020. En förklaring kan vara den nya rättspraxis som utfall i Högsta förvaltningsdomstolen fört med sig.²¹

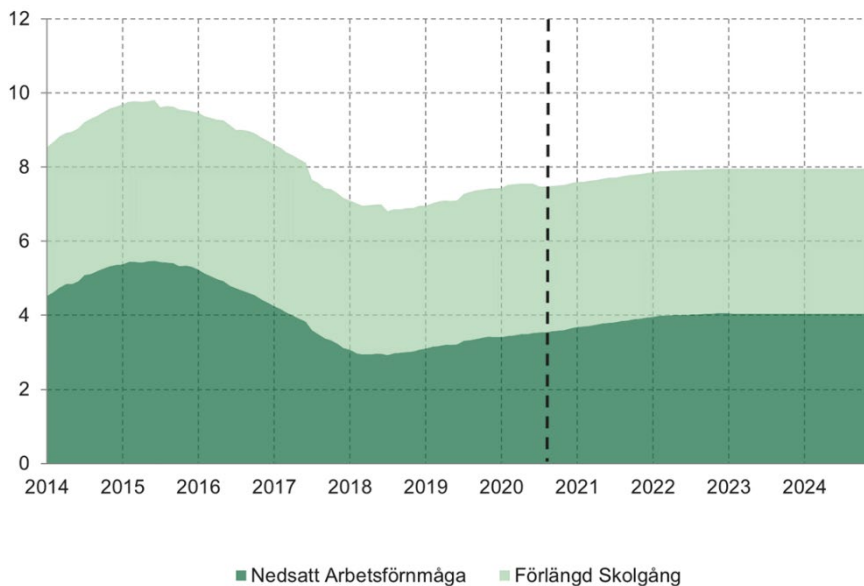
Totalt beräknas ungefär 7 550 personer beviljas aktivitetsersättning under 2020, vilket är en ökning med ungefär 2 procent jämfört med 2019. Ökningen bedöms fortsätta något även under 2021 och på längre sikt stabiliseras vid en nivå på knappt 8 000 personer årligen. Se bild nedan.

¹⁸ Försäkringskassan. *Förslag till lagändringar inom sjukersättningen*. Skrivelse (dnr: 47906-2017).

¹⁹ Regeringen. *Dir. 2020:31*

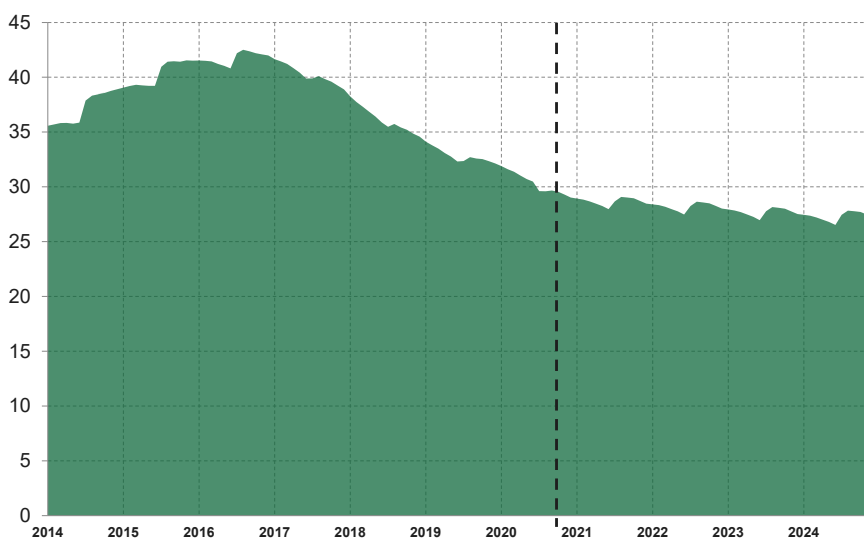
²⁰ Försäkringskassan. *Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga*. Rättslig uppföljning (2016:6)

²¹ HFD 2019 ref. 48 Mål: 707-19

Inflöde till aktivitetsersättningen. Rullande 12-månaderssummor, tusental

Anm. I bilden visas det externa inflödet till aktivitetsersättning. Övergångar mellan de två delförmånerna visas inte.

Däremot bedöms utflödet från förmånen förbli något större än inflödet under prognosperioden och antalet personer med aktivitetsersättning prognostiseras till ungefär 29 000 i december 2020, en minskning med ungefär 3 000 personer jämfört med december 2019. På lång sikt förväntas större delen av de personer som får aktivitetsersättning, men som är berättigade till sjukersättning, ha bytt förmån. I december 2024 förväntas ungefär 27 200 personer få aktivitetsersättning, se diagram nedan.

Antal personer med aktivitetsersättning. Tusental

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	32 267 436	30 590 981	29 348 023	28 216 556
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+128 900	+61 051	+115 688
Volym- och strukturförändringar	-21 056	-41 658	-43 603	-46 549
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	32 246 380	30 678 223	29 365 471	28 285 695
Differens i 1000-tal kronor	-21 056	+87 242	+17 448	+69 139
Differens i procent	-0,1	+0,3	+0,1	+0,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för prisbasbeloppet för åren 2021–2023 vilket får en höjande effekt på prognosen.

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos överskattade utgifterna för perioden juni–augusti 2020 med 5,7 miljoner kronor (0,1 procent). Vilket inte motiverar någon större revidering. Däremot underskattades utflödet från aktivitetsersättningen. Prognosen sänks något till följd av detta.

Alternativscenario

Med ändringarna i pensionssystemet följer förslag på att åldersgränserna i sjukförsäkringen anpassas.²² För sjukersättningen föreslås det att högsta tillåtna ålder höjs från 64 till 65 år från och med 2023. Sammantaget skulle en sådan regeländring innebära en ökning av utgifterna med 940 miljoner kronor (statlig ålderspensionsavgift ej inkluderad) under detta år. Utgiftsökningen skulle, till största del, bli ett resultat av ett betydligt lägre utflöde. Under 2024 skulle utgifterna öka med ungefär 2 miljarder kronor. Effekten blir lite mer än dubbel när ytterligare en ålderskohort förblir i förmånen året ut samtidigt som prisbasbeloppet bedöms bli högre för 2024.

²² DS 2019:2 Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

1:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-190	0	0	0	0	-
Anslag ³	33 558	32 170	28 849	28 762	28 696	-
Tilldelade medel	33 368	32 170	28 849	28 762	28 696	-
Utfall/Prognos	29 026	27 646	0	0	0	0
Avvikelse från anslag	4 532	4 524	28 849	28 762	28 696	-
Avvikelse från tilldelade medel	4 342	4 524	28 849	28 762	28 696	-
Högsta anslagskredit	1 677	1 608	1 442	1 438	1 434	-
Tillgängliga medel	35 045	33 778	30 291	30 200	30 130	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 28 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 0 tusen kronor, vilket är 29 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Från anslaget för aktivitets- och sjukersättningar m.m. bekostas i vissa fall lönebidrag eller, till Samhall AB, lönekostnaden för personer med tre fjärdedels aktivitets- eller sjukersättning.

Analys

Anslagsposten består av två delar, ersättning som betalas ut till Samhall AB och ersättning som betalas ut till Arbetsförmedlingen i form av lönebidrag, varav utbetalningar till Samhall AB är den större av de två. Under 2019 minskade Arbetsförmedlingens andel av utbetalningarna ytterligare. Utgifterna har varierat runt en nivå på ungefär 30 miljoner kronor per år under en längre tidsperiod. Under 2019 var utgifterna ungefär 29 miljoner kronor

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	28 083	28 849	28 762	28 696
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-437	-	-	-
Regelförändringar	-	-28 849	-28 762	-28 696
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	27 646	0	0	0
Differens i 1000-tal kronor	-437	-28 849	-28 762	-28 696
Differens i procent	-1,6	-100,0	-100,0	-100,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Regelförändringar

I Budgetpropositionen för 2021²³ föreslås att Försäkringskassan inte längre ska betala ersättningen för lönekostnader och lönebidrag till Arbetsförmedlingen och Samhall AB för personer med tre fjärdedels sjuk- eller aktivitetsersättning. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021 och innebär att utgifterna uteblir därefter.

1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-90 645	-165 920	-192 521	-199 971	-
Anslag ³	4 981 000	5 002 000	5 028 000	4 972 000	5 008 000	-
Tilldelade medel	4 981 000	4 911 355	4 862 080	4 779 479	4 808 029	-
Utfall/Prognos	5 071 645	5 077 275	5 054 601	4 979 450	4 902 477	4 885 551
Avvikelse från anslag	-90 645	-75 275	-26 601	-7 450	105 523	-
Avvikelse från tilldelade medel	-90 645	-165 920	-192 521	-199 971	-94 448	-
Högsta anslagskredit	249 050	250 100	251 400	248 600	250 400	-
Tillgängliga medel	5 230 050	5 161 455	5 113 480	5 028 079	5 058 429	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

²³ Regeringens proposition 2020/21:1

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 5,1 miljarder kronor, vilket är 75 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 166 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 5,1 miljarder kronor, vilket är 27 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 193 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar är ett skattefritt inkomstprövat tillägg. Bostadstilläggets storlek påverkas av bostadskostnaden och inkomsten. Den 1 januari 2018 höjdes ersättningen till 96 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ensamstående och 2 500 kronor för den som är gift eller sambo. Samtidigt höjdes taket till 5 600 kronor per månad för den som är ensamstående och 2 800 kronor för den som är gift eller sambo. För delen som överstiger 5000 respektive 2500 kronor är ersättningen 70 procent.

Analys

En klar majoritet av de som har bostadstillägg har det i kombination med sjukersättning. Antalet personer med sjukersättning och bostadstillägg minskade med 1,6 procent under 2019 och bedöms fortsätta minska under hela prognosperioden. Även antalet personer med bostadstillägg i kombination med aktivitetsersättning har minskat och bedöms fortsätta göra det under hela prognosperioden. Antalet med aktivitetsersättning och bostadstillägg minskade med 7,1 procent under 2019. Takten som antalet personer med bostadstillägg minskar är däremot klart långsammare än takten för det totala beståndet med aktivitets- och sjukersättning. Detta förklaras av att en större andel av bestånden fått bostadstillägg de senaste åren.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	5 050 951	5 032 317	4 960 907	4 880 652
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-9 818	-4 701	-9 137
Volym- och strukturförändringar	+26 324	+32 102	+23 244	+30 962
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	5 077 275	5 054 601	4 979 450	4 902 477
Differens i 1000-tal kronor	+26 324	+22 284	+18 543	+21 825
Differens i procent	+0,5	+0,4	+0,4	+0,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för prisbasbeloppet under perioden 2021–2023, vilket får en sänkande effekt på prognosen.²⁴

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos underskattade antalet personer med aktivitetsersättning som får bostadstillägg. Prognosen höjs något till följd av det.

1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	1 304 033	1 305 000	1 355 000	1 370 000	1 394 000	1 423 000
Därav						
1:3:1						
Handikappersättningar	1 291 328	1 193 000	1 115 000	1 041 000	971 000	901 000
1:3:2						
Merkostnadsersättning	12 705	112 000	240 000	329 000	423 000	522 000

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

²⁴ Fribeloppet för beräkning av bostadstillägg indexeras mot prisbasbeloppet. Det medför att personer med enbart garantiersättning får oförändrat bostadstillägg vid en höjning av prisbasbeloppet medan de försäkrade med inkomstrelaterad ersättning får minskat bostadstillägg.

1:3:2 Merkostnadsersättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	250 000	143 000	240 000	329 000	424 000	-
Tilldelade medel	250 000	143 000	240 000	329 000	424 000	-
Utfall/Prognos	12 705	112 000	240 000	329 000	423 000	522 000
Avvikelse från anslag	237 295	31 000	0	0	1 000	-
Avvikelse från tilldelade medel	237 295	31 000	0	0	1 000	-
Högsta anslagskredit	12 500	7 150	12 000	16 450	21 200	-
Tillgängliga medel	262 500	150 150	252 000	345 450	445 200	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 112 miljoner kronor, vilket är 31 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 240 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Sedan januari 2019 finns förmånen merkostnadsersättning. Den riktar sig till föräldrar till barn med funktionsnedsättning och vuxna med funktionsnedsättning. Endast kostnader som beror på funktionsnedsättningen kan ersättas och det finns fem ersättningsnivåer: 30, 40, 50, 60 och 70 procent av prisbasbeloppet.²⁵

Analys

Antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna var 2019 cirka 500. I augusti 2020 har antalet mottagare ökat till 2 450, varav ungefär hälften är kvinnor. Den vanligaste ersättningsnivån är 40 procent av prisbasbeloppet. Cirka 35 procent av mottagarna har den ersättningsnivån. Andelen mottagare med den lägsta ersättningsnivån är ungefär 30 procent.

Antalet mottagare av merkostnadsersättning för barn var 2019 drygt 290. I augusti var antalet nästan 700. Ungefär 75 procent av mottagarna är kvinnor. Den vanligaste ersättningsnivån är 30 procent av prisbasbeloppet. Ungefär hälften av mottagarna har den ersättningsnivån.

De nya reglerna om merkostnadsersättning trädde i kraft cirka sex månader efter att riksdagen fattade beslut om lagändringen. Denna korta förberedelseperiod har inneburit att det inte har varit möjligt att undvika stora balanser inom merkostnadsersättningen. På grund av balanserna har många ansökningar ännu inte hanterats, vilket är en orsak till de låga utfallen. Det gör att

²⁵ Proposition 2017/18:190. Reformerade stöd till personer med funktionsnedsättning. Socialdepartementet.

beviljanden och utgifter för bidraget fördröjs. En annan förklaring till de låga utfallen är att övergången från handikappersättning till merkostnadsersättning kommer att ta lång tid. Det beror på övergångsbestämmelserna för handikappersättningen som anger att ersättningen upphör när den omprövas, vilket sällan sker inom handikappersättning. Lagändringen om förlängt vårdbidrag, som trädde i kraft den 1 juli 2020, kan leda till lägre utfall. När ett vårdbidrag förlängs förskjuts prövningen av ansökan om merkostnadsersättning för barn. Det innebär att besluten om merkostnadsersättning för barn kan bli färre. När de förlängda vårdbidragen upphör prövas ansökan om merkostnadsersättning.

Prognosen är osäker och det är svårt att bedöma hur stora utbetalningarna blir framöver.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	105 000	240 000	329 000	423 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+7 000	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	112 000	240 000	329 000	423 000
Differens i 1000-tal kronor	+7 000	0	0	0
Differens i procent	+6,7	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för 2020 justeras upp med 7 miljoner kronor beroende på högre utfall än väntat. Prognosen lämnas oförändrad för övriga år.

1:3:1 Handikappersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	1 141 000	1 265 000	1 115 000	1 043 000	970 000	-
Tilldelade medel	1 141 000	1 265 000	1 115 000	1 043 000	970 000	-
Utfall/Prognos	1 291 328	1 193 000	1 115 000	1 041 000	971 000	901 000
Avvikelse från anslag	-150 328	72 000	0	2 000	-1 000	-
Avvikelse från tilldelade medel	-150 328	72 000	0	2 000	-1 000	-
Högsta anslagskredit	57 050	63 250	55 750	52 150	48 500	-
Tillgängliga medel	1 198 050	1 328 250	1 170 750	1 095 150	1 018 500	-
Överskridande av anslagskredit	93 278	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 1,2 miljarder kronor, vilket är 72 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 1,1 miljarder kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Sedan januari 2019 går det inte att ansöka om handikappersättning om den sökande inte haft det tidigare. Enligt övergångsbestämmelser är det möjligt för den som tidigare haft handikappersättning att beviljas handikappersättning i högst 18 månader till, om hans handikappersättning upphört under perioden januari 2019–juni 2021.

Handikappersättning kan beviljas för vuxna personer med nedsatt funktionsförmåga om de i sin dagliga livsföring behöver tidskrävande hjälp av någon annan, behöver hjälp för att kunna förvärvsarbeta eller hade har betydande merkostnader.

Handikappersättning kan beviljas till personer från och med juli månad det år hen har fyllt 19 år. Utifrån hjälpbehovets eller merkostnadernas storlek kan handikappersättning beviljas med 69 procent, 53 procent eller 36 procent av prisbasbeloppet.

Analys

Antalet mottagare av handikappersättning har i år fortsatt att minska. I december 2019 var antalet mottagare ungefär 59 500 och i augusti 2020 cirka 55 000. Även antalet mottagare på respektive ersättningsnivå har minskat under perioden januari–augusti 2020.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	1 198 000	1 115 000	1 043 000	970 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+5 000	+2 000	+4 000
Volym- och strukturförändringar	-5 000	-5 000	-4 000	-3 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	1 193 000	1 115 000	1 041 000	971 000
Differens i 1000-tal kronor	-5 000	0	-2 000	+1 000
Differens i procent	-0,4	0,0	-0,2	+0,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Regeringen har fastställt prisbasbeloppet till 47 600 kronor. Det är en höjning jämfört med Konjunkturinstitutets prognos för prisbasbeloppet som användes i beräkningen av juliprognosen. Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för prisbasbeloppet för åren 2022–2023. Det har en höjande effekt på prognosen för dessa år.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för hela prognosperioden sänks på grund av lägre utfall än väntat.

1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	2 677 299	2 556 450	2 411 421	2 307 903	2 242 170	2 263 838
Därav						
1:4.5 Arbetskadelivränta	2 473 299	2 363 450	2 249 699	2 153 385	2 085 664	2 089 023
1:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetskadelivränta	204 000	193 000	161 722	154 518	156 506	174 815

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:4.5 Arbetsskadelivränta

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	2 569 000	2 415 000	2 252 000	2 188 000	2 183 000	-
Tilldelade medel	2 569 000	2 415 000	2 252 000	2 188 000	2 183 000	-
Utfall/Prognos	2 473 299	2 363 450	2 249 699	2 153 385	2 085 664	2 089 023
Avvikelse från anslag	95 701	51 550	2 301	34 615	97 336	-
Avvikelse från tilldelade medel	95 701	51 550	2 301	34 615	97 336	-
Högsta anslagskredit	128 450	120 750	112 600	109 400	109 150	-
Tillgängliga medel	2 697 450	2 535 750	2 364 600	2 297 400	2 292 150	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 2,4 miljarder kronor, vilket är 52 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,2 miljarder kronor, vilket är 2 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Anslagsposten innehåller utgifter för egenlivräntor, efterlevandelivräntor, särskilda hjälpmedel, begravningshjälp, sjukvård utom riket, tandvård och arbetsskadesjukpenning. Ersättningar enligt äldre lagstiftning ingår också i anslagsposten.

En försäkrad kan ha rätt till livränta om hen har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en femtondel till följd av en arbetsskada och om nedsättningen kan antas bestå under minst ett år. Livräntan täcker den inkomstförlust som uppkommer och kan maximalt bli 7,5 prisbasbelopp. Livräntan räknas årligen upp med ett särskilt tal som påverkas av både KPI och inkomstindex. Indexeringen för livräntor enligt äldre lagstiftning följer endast prisbasbeloppet.

Om en person har avlidit till följd av en arbetsskada kan de efterlevande ha rätt till begravningshjälp och efterlevandelivränta.

Analys

Utgiften för anslagsposten arbetsskadelivränta har minskat under en längre tid men minskningstakten har mattats av något under 2019. Utgiften för 2019 är knappt 2,5 miljarder, vilket är en minskning med 4,8 procent jämfört med 2018. Prognosen är att trenden med en fallande utgift fortsätter fram till och med 2023 för att därefter plana ut.

Oktoberprognosen är lägre än juliprognosen på grund av att de senaste månaderna visar att prognosen för utgifterna var för hög. Detta beror till stor del av ett lägre inflöde av arbetsskador, vilket kan vara en effekt av coronapandemin. Dels blir skadorna något färre när

många jobbar hemifrån, dels är arbetsskadeansökningar beroende av många kontakter och mycket dokumentation från sjukvården, som är svår att få när sjukvården varit så hårt belastad av covid-19 fall.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	2 396 639	2 275 122	2 185 057	2 115 576
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-39	+5 691	+13 017	+19 735
Volym- och strukturförändringar	-33 150	-31 114	-44 689	-49 647
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	2 363 450	2 249 699	2 153 385	2 085 664
Differens i 1000-tal kronor	-33 189	-25 423	-31 672	-29 912
Differens i procent	-1,4	-1,1	-1,4	-1,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutets och Pensionsmyndighetens senaste prognoser har sammantaget en höjande effekt på utgifterna. Främsta orsaken till detta är att det särskilda indextalet²⁶ påverkats av en sänkt inflationsprognos.

Volym- och strukturförändringar

De senaste månadernas utbetalningar var lägre än vad som förväntades i juliprognosen, varför prognosen över antalet livräntor har sänkts över hela prognosperioden.

²⁶ Särskilt indexantal är en viktning av reala inkomständringen och prisökningstakten.

1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	37 784	37 044	37 227	36 254	35 551	34 770
Därav						
1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 500	35 295	35 062	34 408	33 753	33 096
1:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	1 284	1 749	2 165	1 846	1 798	1 674

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-43	-1 478	-1 599	-1 835	-2 125	-
Anslag ³	35 065	35 174	34 826	34 118	33 492	-
Tilldelade medel	35 022	33 696	33 227	32 283	31 367	-
Utfall/Prognos	36 500	35 295	35 062	34 408	33 753	33 096
Avvikelse från anslag	-1 435	-121	-236	-290	-261	-
Avvikelse från tilldelade medel	-1 478	-1 599	-1 835	-2 125	-2 386	-
Högsta anslagskredit	1 753	1 758	1 741	1 705	1 674	-
Tillgängliga medel	36 775	35 454	34 968	33 988	33 041	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	94	420	712	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 35 miljoner kronor, vilket är 100 tusen kronor högre än anslagsbeloppet och 2 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 35 miljoner kronor, vilket är 200 tusen kronor högre än anslagsbeloppet och 2 miljoner kronor högre än tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 94 tusen kronor.

Bakgrundsfakta

Ersättning inom det statliga personskadeskyddet kan lämnas till

- i) de som tjänstgör enligt lagen om totalförsvarsplikt, inställer sig till mönstring eller genomgår militär utbildning inom Försvarmakten som rekryter
- ii) de som medverkar i räddningstjänst samt
- iii) de som är intagna för vård i kriminalvårdsanstalt, förvar i häkte eller polisarrest, vård i ett hem enligt lagen om vård av unga eller lagen om vård av missbrukare eller till dem som utför ungdomstjänst eller samhällstjänst enligt brottsbalken eller oavlönat arbete med intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Ersättningarna som betalas ut överensstämmer i stor utsträckning med arbetsskadeersättningen. Om den försäkrade har rätt till arbetsskadeersättning för sin skada lämnas ersättning primärt från denna och anslaget för arbetsskadeersättning belastas. I de fall ersättningen blir högre genom reglerna för det statliga personskadeskyddet betalas denna istället ut enligt det statliga personskadeskyddet.

Utgifterna för anslaget delas in i utgifter för äldre skador, skadeståndslivräntor och utgifter enligt gällande regelverk.

Analys

Utgifterna för ersättning inom det statliga personskadeskyddet har historiskt minskat stadigt över tid fram till 2017. I juni 2017 genomfördes en omregistrering av livräntetagare från anslag 10.1:4 ap.5 Arbetsskadelivränta till anslag 10.1:5 ap.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet. Detta medförde ett nivåskifte och utgifterna för egenlivräntor ökade därför under 2017 och 2018 med 4 procent. Under juli och september 2018 gjordes även ett antal engångsutbetalningar inom förmånen, som temporärt höjde utgifterna för 2018.

Utfallen i juni till augusti visar på en svagare utgiftsminskning än vad som prognosticerades i juli. Sammantaget leder detta till att utgifterna förväntas minska i en något långsammare takt jämfört med föregående prognos. Analysen från de senaste prognostillfällena står även fast: den tidigare långsiktiga utvecklingen med svagt fallande utgifter är på väg att brytas. Den troliga orsaken är återinförandet av värnplikten.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	34 994	34 826	34 118	33 492
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+301	+236	+290	+261
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	35 295	35 062	34 408	33 753
Differens i 1000-tal kronor	+301	+236	+290	+261
Differens i procent	+0,9	+0,7	+0,8	+0,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

De senaste utfallen visar att utgifterna sjunkit i en långsammare takt än föregående prognos. Sett över hela prognosperioden förväntas därför nu utgifterna fortsätta falla men i en något långsammare takt jämfört med juliprognosen.

1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	2 442 930	2 268 565	2 438 000	1 494 000	1 494 000	1 494 000
Därav						
1:6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund	335 275	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
1:6.4 Medicinsk service	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
1:6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	593 147	640 000	700 000	700 000	700 000	700 000
1:6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	47 965	90 000	150 000	150 000	150 000	150 000
1:6.9 Försäkringsmedicinska utredningar	157 576	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
1:6.10 Bidrag till hälso- och sjukvården	1 253 967	894 565	944 000	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000	-
Tilldelade medel	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000	-
Utfall/Prognos	335 275	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Avvikelse från anslag	3 725	0	0	0	0	-
Avvikelse från tilldelade medel	3 725	0	0	0	0	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 339 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 339 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Finansiell samordning bedrivs av samordningsförbund och är en frivillig samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, en eller flera regioner samt en eller flera kommuner. Syftet med den finansiella samordningen är att göra det möjligt att identifiera individernas totala behov av rehabilitering, vilket kan vara svårt för en enskild aktör. Målgruppen är individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Anslaget finansierar bidrag till samordningsförbunden och Försäkringskassans administrativa kostnader till följd av arbetet med samordningsförbundens verksamhet.

Analys

Utgifterna för finansiell samordning blev under januari–september 2020 cirka 252 miljoner kronor. Det är ungefär lika mycket jämfört med motsvarande period 2019 och anslaget bedöms förbrukas i sin helhet år 2020.

I den finansiella samordningen ingår Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna och regionerna. De arbetar för att frigöra resurser till insatserna som finansieras av samordningsförbunden. Målet är att förbunden ska nå målgruppen och tillsammans arbeta för individernas totala behov av rehabilitering. Försäkringskassan följer noggrant utvecklingen av Arbetsförmedlingens neddragningar av kontor och utvecklingen inom kommuner och regioner. Syftet med att följa detta är att se hur det påverkar samordningsförbundens verksamhet. Anslaget bedöms förbrukas i sin helhet för åren 2021–2023.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

1:6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	709 000	700 000	700 000	700 000	700 000	-
Tilldelade medel	709 000	700 000	700 000	700 000	700 000	-
Utfall/Prognos	593 147	640 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Avvikelse från anslag	115 853	60 000	0	0	0	-
Avvikelse från tilldelade medel	115 853	60 000	0	0	0	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	709 000	700 000	700 000	700 000	700 000	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 640 miljoner kronor, vilket är 60 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 700 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska genom ett utökat samarbete utveckla gemensamma insatser för att skapa fler möjligheter för den enskilda att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

För år 2020 har det slutits en nationell överenskommelse mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om hur medlen ska fördelas på de tre huvudområdena: 222,4 miljoner kronor för Försäkringskassans förvaltningskostnader. 375,6 miljoner kronor för Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader och 102 miljoner kronor för programkostnader.²⁷

Analys

Utgifterna för rehabiliteringsinsatser blev drygt 405 miljoner kronor under perioden januari–september 2020. Det är 15 miljoner kronor mindre än samma period förra året. Anslaget bedöms förbrukas i sin helhet för åren 2021–2023.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	700 000	700 000	700 000	700 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-60 000	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	640 000	700 000	700 000	700 000
Differens i 1000-tal kronor	-60 000	0	0	0
Differens i procent	-8,6	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Överföring till/från andra anslagsposter

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för 2020 sänks med 60 miljoner kronor. Regeringen avser att förenkla och öka flexibiliteten avseende ersättning vid arbetslivsinriktad rehabilitering under 2020. En konsekvens av detta blir att utgifterna för aktivitetsstöd till personer som deltar i rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen minskar med cirka 60 miljoner kronor.²⁸ Prognosen för åren 2021–2023 är oförändrad.

²⁷ Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. *Nationell överenskommelse för det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan 2020 – rehabiliteringssamverkan och omställningsmöten*. Dnr Af-2020/0000 6301, Dnr FK-000272-2020.

²⁸ Prop. 2019/20:1

1:6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	218 000	175 000	150 000	150 000	150 000	-
Tilldelade medel	218 000	175 000	150 000	150 000	150 000	-
Utfall/Prognos	47 965	90 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Avvikelse från anslag	170 035	85 000	0	0	0	-
Avvikelse från tilldelade medel	170 035	85 000	0	0	0	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	218 000	175 000	150 000	150 000	150 000	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 90 miljoner kronor, vilket är 85 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 150 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Arbetsgivare kan få statligt bidrag för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd för återgång i arbete. Bidraget kan täcka utgifter för att utreda, planera, initiera, genomföra och följa upp arbetsplatsinriktade åtgärder. Syftet med bidraget är att förebygga sjukfall och att öka arbetstagares möjligheter att återgå i arbete vid pågående sjukfall, genom att stödja arbetsgivare att vidta tidiga och anpassade åtgärder. Bidrag lämnas till arbetsgivare för halva det belopp som denne har betalat för ett arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd av godkänd anordnare, dock med högst 10 000 kronor för en arbetstagare och med högst 200 000 kronor per arbetsgivare och år.

Analys

Utgifterna för arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd blev ungefär 47 miljoner kronor under perioden januari–september 2020. Det är nästan 6 miljoner kronor högre än motsvarande period förra året. Försäkringskassan har utfört informationskampanjer i två omgångar, hösten 2018 och våren 2019. Syftet var att öka arbetsgivarnas kännedom om ersättningen och att få fler arbetsgivare att ansöka om bidraget. Nya informationsinsatser till arbetsgivare och anordnare planeras under 2020. Anslagsbelastningen för 2020 bedöms bli 90 miljoner kronor. För åren 2021–2023 bedöms utgifterna att bli 150 miljoner kronor årligen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	90 000	218 000	218 000	218 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-68 000	-68 000	-68 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	90 000	150 000	150 000	150 000
Differens i 1000-tal kronor	0	-68 000	-68 000	-68 000
Differens i procent	0,0	-31,2	-31,2	-31,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen i juni–september blev lägre än de månadsprognoser som lämnades i juli.

Anslagsbelastningen för 2020 bedöms bli 90 miljoner kronor. Prognosen för åren 2021–2023 är 150 miljoner kronor årligen. Det beror på förslagen i BU21 att anslaget ska sänkas till 150 miljoner kronor årligen.

1:6.9 Försäkringsmedicinska utredningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	-
Tilldelade medel	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	-
Utfall/Prognos	157 576	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Avvikelse från anslag	92 424	0	0	0	0	-
Avvikelse från tilldelade medel	92 424	0	0	0	0	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 250 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 250 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

När det behövs för bedömningen av rätt till ersättning får Försäkringskassan begära att den försäkrade genomgår en utredning enligt lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar. Utredningsformerna teambaserad medicinsk utredning (TMU) och särskilt läkarutlåtande (SLU) har fasats ut under 2018 och från och med den 1 januari 2019 är aktivitetsförmågeutredning (AFU) den enda utredningsform som Försäkringskassan kan begära.

Analys

Utgifterna för försäkringsmedicinska utredningar för perioden januari–september blev nästan 143 miljoner kronor vilket är 50 miljoner högre än under samma period förra året. Det finns en eftersläpning i regionernas begäran om ersättning vilket gör att Försäkringskassan bedömer att utgifterna för 2020 kommer att bli högre än för 2019. Det finns inte någon tidsgräns för regionerna att begära ersättning efter att de levererat en utredning. Däremot för Försäkringskassan löpande dialog med regionerna för att detta ska ske så skyndsamt som möjligt.

Osäkerhetsanalys

Lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar trädde ikraft den 1 januari 2019. Lagen innebär att regionerna är skyldiga att leverera försäkringsmedicinska utredningar på begäran av Försäkringskassan. Försäkringskassan beställer AFU (Aktivitetsförmågeutredningar) främst inom förmånen sjukpenning men även i sjuk- och aktivitetsersättningsärenden. Lagstiftningen gör det möjligt att utveckla utredningsformer som skulle kunna användas inom andra förmåner. Det i sin tur skulle påverka volymerna av utredningar och gör utgifternas framtida utveckling osäker.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

1:6.10 Bidrag till hälso- och sjukvården

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	1 326 000	944 000	944 000	0	0	-
Tilldelade medel	1 326 000	944 000	944 000	0	0	-
Utfall/Prognos	1 253 967	894 565	944 000	0	0	0
Avvikelse från anslag	72 033	49 435	0	0	0	-
Avvikelse från tilldelade medel	72 033	49 435	0	0	0	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	1 326 000	944 000	944 000	0	0	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 895 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 944 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Överenskommelser mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) används inom områden där båda parter identifierat ett utvecklingsbehov. Sedan 2006 har staten och SKR ingått överenskommelser för att stimulera regionerna att ge sjukskrivningsfrågan en högre prioritet i hälso- och sjukvården och att utveckla sjukskrivningsprocessen. Syftet är att ge regionerna ekonomiska drivkrafter att prioritera sjukskrivningsfrågan för att åstadkomma en effektiv och kvalitetssäker sjukskrivningsprocess samt bidra till en stabil sjukfrånvaro.

I december 2018 slöts en överenskommelse mellan regeringen och SKR för verksamhetsåret 2019 med utbetalningar under åren 2019–2020.²⁹

I december 2019 slöts en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för verksamhetsåret 2020 med utbetalningar under år 2021.³⁰

Analys

Nedan redovisas de utbetalningar som gjorts till regionerna under 2020 enligt avtalet för verksamhetsåret 2019.

²⁹ Regeringen. *En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess: Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting 2019*. Socialdepartementet.

³⁰ Regeringen. *En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess: Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner 2020*. Socialdepartementet.

Utfall för villkoren 1–4 under 2019 (med utbetalning till regionerna 2020). Tusen kronor

Villkor	Anslag	Slutlig utbetalning	Andel i procent
Villkor 1: Kompetenssatsning i försäkringsmedicin	150 000	150 000	100
Villkor 2: Funktion för koordinering	430 000	430 000	100
Villkor 3: Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta	118 000	118 000	100
	50 000	15 654	31
Villkor 4: Utökat elektroniskt informationsutbyte	85 000	85 000	100
Totalt	833 000		

Anm. Under villkor 3 *Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta* är 50 miljoner kronor reserverade för utbetalning senast den 15 september 2020.

Utbetalningar till SKR under 2020. Tusen kronor

	Anslag	Slutlig utbetalning	Andel i procent
Villkor 4: Utökat elektroniskt informationsutbyte	28 000	28 000	100
Villkor 5: Utvecklingsinsatser för stöd till rätt sjukskrivning	11 300	11 300	100
Utvecklingsinsatser	5 000	5 000	100
Samordning och stöd	6 200	6 200	100
Totalt	50 500	50 500	100

I december 2019 slöts ett avtal mellan staten och SKR om verksamhetsåret 2020. En skillnad mot tidigare avtal är att det inte blir någon utbetalning under verksamhetsåret 2020, utan att alla utbetalningar sker 2021. Nedan redovisas reserverade belopp till regionerna, SKR, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Fördelning av medlen till regionerna, SKR, Försäkringskassan och Socialstyrelsen för verksamhetsåret 2020 (med utbetalningar under 2021). Tusen kronor

	Regionerna	SKR	Försäkringskassan	Socialstyrelsen
Villkor 1: Ledning och styrning i försäkringsmedicin	100 000			1 200
Villkor 2: Funktion för koordinering	140 000			
Villkor 3: Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta	500 000			
	50 000			
Villkor 4: Utökat elektroniskt informationsutbyte	50 000	39 000	12 000	11 500
Villkor 5: Utvecklingsmedel för stöd till rätt sjukskrivning		9 500		1 500
Utvecklingsinsatser		3 000	10 000	
Samordning och stöd		6 300		
Totalt	840 000	57 800	22 000	14 200

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	898 911	944 000	944 000	944 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-4 346	-	-944 000	-944 000
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	894 565	944 000	0	0
Differens i 1000-tal kronor	-4 346	0	-944 000	-944 000
Differens i procent	-0,5	0,0	-100,0	-100,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen sänks med 4 miljoner för 2020. Regeringen och SKR träffade i december 2019 en överenskommelse om en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess 2020. Överenskommelsen omfattar totalt 944 miljoner kronor som kommer att betalas ut 2021. Därefter upphör dessa riktade statsbidrag för sjukskrivningsprocessen enligt BU21.

1:6.4 Medicinsk service

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000	-
Tilldelade medel	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000	-
Utfall/Prognos	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Avvikelse från anslag	0	0	0	0	0	-
Avvikelse från tilldelade medel	0	0	0	0	0	-
Högsta anslagskredit	0	0	0	0	0	-
Tillgängliga medel	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 55 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 55 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bidrag kan ges till anordnare av företagshälsovård för köp av medicinsk service. Med medicinsk service avses undersökning och analys inom laboriemedicin, radiologi samt klinisk fysiologi, som utgör ett led i bedömningen av en anställds arbetsförmåga

Analys

I mars utbetalades hela anslaget på 55 miljoner kronor och det kommer inte att bli ytterligare utbetalningar i år. Anslaget bedöms förbrukas i sin helhet för samtliga år under prognosperioden.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	-14 178	-
Anslag ³	1 092 000	21 039 858	4 600 000	1 140 000	1 160 000	-
Tilldelade medel	1 092 000	21 039 858	4 600 000	1 140 000	1 145 822	-
Utfall/Prognos	1 090 274	16 884 694	2 388 000	1 154 178	1 169 536	1 178 123
Avvikelse från anslag	1 726	4 155 164	2 212 000	-14 178	-9 536	-
Avvikelse från tilldelade medel	1 726	4 155 164	2 212 000	-14 178	-23 714	-
Högsta anslagskredit	54 600	59 492	230 000	57 000	58 000	-
Tillgängliga medel	1 146 600	21 099 350	4 830 000	1 197 000	1 203 822	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 16,9 miljarder kronor, vilket är 4,2 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,4 miljarder kronor, vilket är 2,2 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Ersättning för höga sjuklönekostnader är en kompensation för den del av sjuklönekostnaden som överstiger en viss andel av arbetsgivarens totala lönekostnad. Syftet med ersättningen är att minska den börda som arbetsgivarens sjuklönekostnader kan utgöra. Det är särskilt de mindre arbetsgivarna med höga sjuklönekostnader som ska avlastas.

I spåren av coronapandemin har riksdagen beslutat att alla arbetsgivare ska kompenseras för sina förhöjda sjuklönekostnader under delar av 2020. Detta har skett i tre steg: 1, anslaget höjdes med 6,85 miljarder för att kompensera all sjuklönekostnad som redovisats i arbetsgivardeklarationen för april och maj, 2, en ytterligare höjning med 10,1 miljarder kronor för att också fullt ut kompensera juni och juli samt en viss ökad kompensation för augusti och september och 3, en ytterligare höjning med 2,9 miljarder kronor för en viss ökad kompensation även för oktober till och med december. I budgetpropositionen för 2021 finns förslag om att anslaget för 2021 höjs till 4,6 miljarder kronor.

Analys

Försäkringskassan har beräknat ersättningen för 2019 med utbetalning 2020 till 1 096 miljoner kronor. Beräkningen baseras på uppgifter om arbetsgivares sjuklönekostnader och lönekostnader för hela 2019. Ett antal ärenden är stoppade för en fördjupad bedömning och ytterligare ett antal ärenden behöver kompletteras. Bedömningen är att dessa ärenden genererar 30 miljoner kronor, men det råder stor osäkerhet kring detta. Förskottsbetalningarna i år bedöms bli 4 miljoner kronor.

Sedan förmånen infördes 2015 har utgifterna ökat med i genomsnitt 11 procent årligen. Vi vet i dagsläget inte vad som ligger bakom ökningen. Motsvarande ökning återfinns inte vare sig i sjukfrånvaron ersatt av socialförsäkringen eller i SCB:s sjuklönestatistik för tidsperioden. En möjlig förklaring till utgiftsökningen är att arbetsgivares kännedom om ersättningen var låg inledningsvis, men att de successivt fått ökad kunskap om förmånen och hur sjuklönekostnaden ska rapporteras i arbetsgivardeklarationen.

För åren 2022–2024 skrivs prognosen fram med utvecklingen av antalet sysselsatta på arbetsmarknaden. Under juni till och med augusti har de extra utbetalningar gjorts till följd av de tillfälliga regelförändringarna. Anslaget belastades under perioden med drygt 11 miljarder kronor.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	18 079 849	1 122 089	1 141 990	1 161 179
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+12 188	+8 357
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-
Regelförändringar	-1 195 155	+1 265 911	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	16 884 694	2 388 000	1 154 178	1 169 536
Differens i 1000-tal kronor	-1 195 155	+1 265 911	+12 188	+8 357
Differens i procent	-6,6	+112,8	+1,1	+0,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet höjer prognosen på antalet sysselsatta för åren 2022–2023. Det höjer prognosen för dessa år.

Regelförändringar

Regeringen har beslutat att tillfälligt ersätta arbetsgivare mer än normalt även för perioden oktober–december. Utbetalningarna avseende ersättningen för arbetsgivarnas sjuklönekostnader för november och december sker nästa år. Utbetalningen avseende ersättningen för januari–mars 2020 bedöms bli ungefär 280 miljoner kronor. Utbetalningarna blev under perioden juni–september sammantaget lägre än föregående prognos. Höjningen av 2021 beror på de utbetalningar som avser månaderna november och december.

Förändring av prognosmodell

För september finns ett utfall på nästan två miljarder kronor. För oktober finns ett preliminärt utfall på ungefär 407 miljoner kronor. Första beräkningen av ersättningen för september har gjorts. Resultatet blev ungefär 980 miljoner kronor. Det belastar anslaget i november. Anslagsbelastningen för november och december bedöms bli drygt 1 miljard kronor per månad. Utbetalningarna avseende ersättningen för arbetsgivarnas sjuklönekostnader för november och december sker nästa år. Anslagsbelastningen under januari och februari 2021 bedöms också bli drygt 1 miljard kronor per månad. Utbetalningen för perioden januari–mars 2020 bedöms bli 280 miljoner kronor.

2:1 Förvaltningsmedel

2:1 Förvaltningsmedel

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	261 884	2 638	186 650	-326	-104 691	-
Anslag ³	8 637 554	9 390 593	9 212 424	9 140 535	9 217 437	-
Tilldelade medel	8 899 438	9 393 231	9 399 074	9 140 209	9 112 746	-
Utfall/Prognos	8 896 800	9 206 581	9 399 400	9 244 900	9 135 900	9 156 400
Avvikelse från anslag	-259 246	184 012	-186 976	-104 365	81 537	-
Avvikelse från tilldelade medel	2 638	186 650	-326	-104 691	-23 154	-
Högsta anslagskredit	259 217	264 227	276 372	274 216	276 523	-
Tillgängliga medel	9 158 655	9 657 458	9 675 446	9 414 425	9 389 269	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 9,2 miljarder kronor, vilket är 184 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 187 miljoner kronor lägre än tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 9,4 miljarder kronor, vilket är 187 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 0,3 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men rymms inom medgiven anslagskredit.

De belopp som anges i prognoserna för år 2021 till år 2024 enligt ovan motsvarar de nivåer som myndigheten bedömer är rimliga inklusive erhållna anslag under 2020 samt förslag i budgetpropositionen och höständringsbudgeten. I Försäkringskassans regleringsbrev för 2020 har det för förvaltningsanslaget förtydligats att den utgiftsprognos som myndigheten lämnar ska vara långsiktigt hållbar i förhållande till de medel som anvisats för innevarande år och beräknats för kommande år. Prognoserna för åren 2020 till 2024 enligt ovan är lagda utifrån dessa principer. Det är i dagsläget inte möjligt att fullt ut överblicka de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för 2021 och framåt.

Analys

Försäkringskassans verksamhet påverkas på många sätt av pandemin och vi är övertygade om att vi ännu inte kan överblicka de konsekvenser som kommer att behöva hanteras till följd av pandemin. Vi vet redan nu att licenskostnader kommer att vara kvar som en utökad kostnad på cirka 50 miljoner kronor de kommande tre åren till följd av pandemin.

Det utökade anslaget som Försäkringskassan erhöll för ersättning för höga sjuklönekostnader och slopat karensavdrag har nyttjats till att hantera tillkommande kostnader till följd av pandemin. I juni utökades anslaget med ytterligare 283 miljoner kronor för att hantera ersättning till riskgrupper. Det förväntade söktrycket för den nya ersättningen till riskgrupper

blev betydligt lägre än förväntat. Medlen har bland annat använts till förlängningar av reformerna höga sjuklönekostnader och slopat karensavdrag. De rekryteringar som gjordes för att hantera ersättning till riskgrupper har också bidragit i andra delar av verksamheten för att minska ärendebalanser, då främst inom omvårdnadsbidraget och merkostnadsersättningen.

Förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning är fortsatt i huvudsak finansierade genom omprioriteringar från annan verksamhet.

Försäkringskassan välkomnar den utökade anslagsramen till följd av satsningen för att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott, men kan också konstatera att även regeländringar och andra befogenheter för Försäkringskassan behövs för att nå större effekter av resurstillskottet. Om detta finns en pågående dialog.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	9 487 458	8 617 396	9 016 671	9 125 577
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-280 877	+782 004	+228 229	+10 323
Ny prognos	9 206 581	9 399 400	9 244 900	9 135 900
Differens i 1000-tal kronor	-280 877	+782 004	+228 229	+10 323
Differens i procent	-3,0	+9,1	+2,5	+0,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Övrigt

Prognosen för år 2020 sänks med 281 miljoner kronor. Det utökade anslaget ersätter det tidigare beräknade nyttjandet av anslagskrediten. För kommande år beaktar prognosen de förändringar som redovisades i budgetpropositionen 2020.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:1 Barnbidrag

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	33 174 759	33 367 305	33 591 188	33 772 761	33 879 412	33 981 036
Därav						
1:1.1 Allmänt barnbidrag	29 149 696	29 367 680	29 563 180	29 717 870	29 807 097	29 892 282
1:1.2 Flerbarnstillägg	3 732 878	3 703 290	3 727 943	3 747 449	3 758 701	3 769 443
1:1.3 Förlängt barnbidrag	269 135	272 828	276 558	283 935	290 107	295 804
1:1.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån	23 050	23 507	23 507	23 507	23 507	23 507

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:1.1 Allmänt barnbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-76 411	-248 843	-214 939	-186 811	-158 535	-
Anslag ³	28 977 264	29 401 584	29 591 308	29 746 146	29 835 458	-
Tilldelade medel	28 900 853	29 152 741	29 376 369	29 559 335	29 676 923	-
Utfall/Prognos	29 149 696	29 367 680	29 563 180	29 717 870	29 807 097	29 892 282
Avvikelse från anslag	-172 432	33 904	28 128	28 276	28 361	-
Avvikelse från tilldelade medel	-248 843	-214 939	-186 811	-158 535	-130 174	-
Högsta anslagskredit	1 448 863	1 470 079	1 479 565	1 487 307	1 491 772	-
Tillgängliga medel	30 349 716	30 622 820	30 855 934	31 046 642	31 168 695	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 29,4 miljarder kronor, vilket är 34 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 215 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men rymms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 29,6 miljarder kronor, vilket är 28 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 187 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men rymms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Det allmänna barnbidraget är 1 250 kronor per barn och månad. Föräldrar har rätt till allmänt barnbidrag för barn som är bosatta i Sverige till och med det kvartal då barnet fyller 16 år.

Analys

Allmänt barnbidrag står för ungefär 88 procent av utgifterna för anslaget Barnbidrag. Utgifterna för hela anslagsposten antas följa befolkningsutvecklingen för barn i åldrarna 0–16 år, vilka beräknas öka under prognosperioden enligt SCB:s befolkningsprognos. Detta innebär att utgifterna för det allmänna barnbidraget i sin tur också förväntas öka.

Det allmänna barnbidraget beräknas öka med 1 procent under 2020. På längre sikt ökar utgifterna i takt med att antal barn 0–16 år ökar. Utgifterna för anslagsposten prognostiseras till 29 miljarder kronor i år och förväntas öka till 30 miljarder kronor år 2023.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	29 395 622	29 591 308	29 746 146	29 835 458
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-27 942	-28 128	-28 276	-28 361
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	29 367 680	29 563 180	29 717 870	29 807 097
Differens i 1000-tal kronor	-27 942	-28 128	-28 276	-28 361
Differens i procent	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen för det allmänna barnbidraget blev 20 miljoner kronor (0,3 procent) lägre än prognostiserat under perioden juni-augusti. Därför justeras prognosen ner något för hela perioden.

1:1.2 Flerbarnstillägg

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-84 110	0	0	0	0	-
Anslag ³	3 843 428	3 796 947	3 789 430	3 809 258	3 820 695	-
Tilldelade medel	4 062 528	3 796 947	3 789 430	3 809 258	3 820 695	-
Utfall/Prognos	3 732 878	3 703 290	3 727 943	3 747 449	3 758 701	3 769 443
Avvikelse från anslag	110 550	93 657	61 487	61 809	61 994	-
Avvikelse från tilldelade medel	329 650	93 657	61 487	61 809	61 994	-
Högsta anslagskredit	176 426	189 847	189 471	190 462	191 034	-
Tillgängliga medel	4 238 954	3 986 794	3 978 901	3 999 720	4 011 729	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 3,7 miljarder kronor, vilket är 94 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 3,7 miljarder kronor, vilket är 61 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

En förälder som får allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiehjälp för två eller fler barn får också flerbarnstillägg. Flerbarnstillägget är 150 kronor per månad för andra barnet, 580 kronor för det tredje barnet och 1 010 kronor för det fjärde barnet. Från och med det femte barnet ges 1 250 kronor för varje ytterligare barn.

Analys

Utgifterna för flerbarnstillägget antas följa befolkningsutvecklingen för barn i åldrarna 0–16 år, vilka beräknas öka under hela prognosperioden enligt SCB:s befolkningsprognos. Detta innebär att utgifterna för flerbarnstillägget i sin tur också förväntas öka. Utgifterna för anslagsposten prognostiseras till drygt 3,8 miljarder kronor år 2020.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	3 764 371	3 789 430	3 809 258	3 820 695
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-61 081	-61 487	-61 809	-61 994
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	3 703 290	3 727 943	3 747 449	3 758 701
Differens i 1000-tal kronor	-61 081	-61 487	-61 809	-61 994
Differens i procent	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen för flerbarnstillägget har under juni–augusti varit 47 miljoner kronor (5,7 procent) lägre än prognostiserat. Därför justeras prognosen ner något för hela perioden.

1:1.3 Förlängt barnbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	274 946	274 739	276 882	284 268	290 447	-
Tilldelade medel	274 946	274 739	276 882	284 268	290 447	-
Utfall/Prognos	269 135	272 828	276 558	283 935	290 107	295 804
Avvikelse från anslag	5 811	1 911	324	333	340	-
Avvikelse från tilldelade medel	5 811	1 911	324	333	340	-
Högsta anslagskredit	13 747	13 736	13 844	14 213	14 522	-
Tillgängliga medel	288 693	288 475	290 726	298 481	304 969	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 273 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 277 miljoner kronor, vilket är 300 tusen kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Från och med kvartalet efter att barnet fyller 16 år kan föräldern få så kallat förlängt barnbidrag, förutsatt att barnet går i grundskolan eller motsvarande. Förlängt barnbidrag betalas även ut för barn som går i gymnasiesärskola eller specialskola.

Det finns ingen övre åldersgräns för rätten till förlängt barnbidrag. Bidraget är detsamma som för det allmänna barnbidraget på 1 250 kronor per barn och månad och betalas ut till och med den månad barnet slutför den utbildning som gett rätt till förlängt barnbidrag eller avbryter studierna.

Analys

De som får förlängt barnbidrag kan delas in i två grupper. Den första och största gruppen består av de som fyller 16 år under första kvartalet varje år. De får förlängt barnbidrag tills de går ut grundskolan istället för allmänt barnbidrag. Den andra gruppen består av ungdomar och unga vuxna som av olika skäl går kvar i grundskolan eller motsvarande, samt gymnasiesärskola eller specialskola. Majoriteten av dem är i åldrarna 17–21 år. Utgifterna för förlängt barnbidrag utgår från nuvarande andel barn i befolkningen som fått förlängt barnbidrag. På längre sikt ökar utgifterna i takt med befolkningsutvecklingen för barn och unga vuxna mellan 16 och 20 år.

I år förväntas utgiften för förlängt barnbidrag att öka med ungefär 1,2 procent till 273 miljoner. På längre sikt ökar utgiften i takt med antal ungdomar (16–20 år) i SCB:s befolkningsprognos.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	272 332	276 882	284 268	290 447
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+496	-324	-333	-340
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	272 828	276 558	283 935	290 107
Differens i 1000-tal kronor	+496	-324	-333	-340
Differens i procent	+0,2	-0,1	-0,1	-0,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen för det förlängda barnbidraget blev 1,9 miljoner kronor (2,8 procent) högre än prognostiserat under juni–september. Därför justeras prognosen upp marginellt för 2020.

1:1.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-278	-556	-
Anslag ³	21 946	20 673	23 229	23 229	23 229	-
Tilldelade medel	21 946	20 673	23 229	22 951	22 673	-
Utfall/Prognos	23 050	23 507	23 507	23 507	23 507	23 507
Avvikelse från anslag	-1 104	-2 834	-278	-278	-278	-
Avvikelse från tilldelade medel	-1 104	-2 834	-278	-556	-834	-
Högsta anslagskredit	1 097	1 033	1 161	1 161	1 161	-
Tillgängliga medel	23 043	21 706	24 390	24 112	23 834	-
Överskridande av anslagskredit	7	1 801	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 24 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 2 miljoner kronor. Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag motsvarande avvikelsen från tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 24 miljoner kronor, vilket är 300 tusen kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Tilläggsbelopp vid EU-familjeförmåner är ett belopp som Försäkringskassan i vissa fall ska betala ut. Anslagsposten är en del av Anslaget Barnbidrag. De familjeförmåner som omfattas är allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag, flerbarnstillägg, de särskilda bidragen inom bostadsbidrag, studiebidrag och extra tillägg till studiebidrag, kommunalt vårdnadsbidrag samt efterlevandestöd.

Analys

Prognosen för 2020 beräknas till 24 miljoner kronor. Utgifterna för denna anslagspost har haft stora historiska variationer, och en svag korrelation med antalet barn i befolkningen. De stora variationerna beror på att tilläggsbeloppet kan betalas ut retroaktivt när ett beslut fattats. På längre sikt är prognosen därför platt, men prognosen på längre sikt är väldigt osäker.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	23 229	23 229	23 229	23 229
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+278	+278	+278	+278
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	23 507	23 507	23 507	23 507
Differens i 1000-tal kronor	+278	+278	+278	+278
Differens i procent	+1,2	+1,2	+1,2	+1,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen för tilläggsbelopp vid familjeförmåner blev 0,3 miljoner kronor (21 procent) högre än prognostiserat under juni–augusti. Prognosen justeras därför upp för hela prognosperioden.

1:2 Föräldraförsäkring

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	44 548 039	46 128 203	44 432 401	47 560 277	48 433 313	50 472 081
Därav						
1:2.9 Föräldrapenning	32 689 265	32 076 115	31 840 729	34 492 949	35 296 325	36 500 365
1:2.11 Tillfällig föräldrapenning	7 321 851	9 011 473	7 940 937	8 165 368	8 417 357	8 736 278
1:2.12 Gravitetpenning	606 771	618 023	636 314	655 551	678 088	713 904
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	758 959	956 630	858 146	760 553	751 229	859 650
1:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	3 106 186	3 411 317	3 098 654	3 427 341	3 226 316	3 591 636
1:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för gravitetpenning	65 007	54 645	57 621	58 515	63 998	70 248

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:2.9 Föräldrapenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-521 546	0	0	0	-
Anslag ³	32 167 719	34 243 451	34 812 947	35 898 176	37 098 074	-
Tilldelade medel	32 167 719	33 721 905	34 812 947	35 898 176	37 098 074	-
Utfall/Prognos	32 689 265	32 076 115	31 840 729	34 492 949	35 296 325	36 500 365
Avvikelse från anslag	-521 546	2 167 336	2 972 218	1 405 227	1 801 749	-
Avvikelse från tilldelade medel	-521 546	1 645 790	2 972 218	1 405 227	1 801 749	-
Högsta anslagskredit	1 608 385	1 712 172	1 740 647	1 794 908	1 854 903	-
Tillgängliga medel	33 776 104	35 434 077	36 553 594	37 693 084	38 952 977	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 32,1 miljarder kronor, vilket är 2,2 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och 1,6 miljarder kronor lägre än tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 31,8 miljarder kronor, vilket är 3 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Föräldrapenning betalas ut i samband med ett barns födelse eller adoption under upp till 480 dagar.

För barn födda från och med den 1 januari 2014 kan föräldrapenning tas ut fram till dess att barnet fyller 12 år eller när barnet slutar femte klass. Efter barnets fyraårsdag kan föräldrapenning tas ut under högst 96 dagar.

För föräldrar som har gemensam vårdnad om ett barn har föräldrarna rätt till hälften var av de 480 föräldrapenningdagarna. För barn födda från och med den 1 januari 2016 är det 90 dagar på sjukpenningnivå som inte kan avstås. År 2016 infördes den tredje reserverade månaden för respektive förälder.

Föräldrapenning har tre ersättningsnivåer, lägsta-, grund- och sjukpenningnivå. Av de 480 föräldrapenningdagarna kan förmånen lämnas på sjukpenningnivå eller grundnivå för 390 dagar. För resterande 90 dagar utges föräldrapenning på lägstanivå, som uppgår till 180 kronor per dag. Ersättning på sjukpenningnivå baseras på föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst och har ett tak på 10 prisbasbelopp. Föräldrar som saknar sjukpenninggrundande inkomst, har för låg inkomst eller inte uppfyller vissa kvalificeringsvillkor får föräldrapenning på grundnivå, som uppgår till 250 kronor per dag.

Föräldrapenning kan betalas ut på hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels förmånsnivå.

Analys

Utgifterna för föräldrapenning drivs av antalet barn, antalet uttagna dagar per barn, fördelningen av dagarna av olika dagtyp samt ersättningsnivån för respektive dagtyp.

Det totala antalet nettodagar har ökat varje år sedan år 2001, förutom förra året. Under januari–april i år var antalet nettodagar 0,5 procent högre än motsvarande period 2019. De fem efterföljande månaderna blev utfallet istället 7,8 procent lägre än 2019. De ovanligt låga månadsutfallen sedan i maj skulle kunna förklaras av permitteringar och ökad arbetslöshet till följd av coronapandemin. Antalet föräldrar som tagit ut dagar under maj–september i år är 5 procent lägre än motsvarande period i fjol. Samtidigt har antalet barn som dagar tagits ut för minskat med 7 procent. Däremot har inte antalet uttagna dagar per barn eller antalet uttagna dagar per förälder påverkats nämnvärt. Fördelningen på olika förmånsnivåer har också legat stabil, där dagar på hel nivå utgör 98 procent av nettodagarna under maj–september. Vissa föräldrar har därmed helt slutat ta ut föräldrapenning, vilket skulle kunna förklaras av ovanstående faktorer. Uttagsmönstret för dem som fortfarande tar ut dagar har dock inte ändrats.

Under år 2019 ökade utgifterna för föräldrapenning med 660 miljoner kronor (2,1 procent) till 32,7 miljarder kronor. Samtidigt minskade antalet uttagna nettodagar med knappt 870 000 dagar (1,5 procent) varav grundnivådagar står för nästan hela minskningen. Det var 10 procent färre föräldrar som tog ut grundnivådagar och 2,3 procent färre uttagna dagar per förälder 2019 jämfört med 2018. Minskningen var störst för män. Även antalet uttagna grundnivådagar per barn minskade, men detta gäller bara dagar som tagits ut av män. För kvinnorna var antalet uttagna grundnivådagar per barn oförändrat.

De flesta av föräldrapenningdagarna tas ut på sjukpenningnivå och år 2019 stod dessa för 38 av 56 miljoner dagar. Lägsta- och grundnivådagarna uppgick till 10 respektive 9 miljoner nettodagar samma år.

Medelersättningen för en dag på sjukpenningnivå under högsta ersättning för kvinnor beräknas att öka från 695 kronor år 2020 till 771 kronor år 2024. Samtidigt prognostiseras männens medelersättning för denna dagtyp att öka från 777 till 862 kronor. Ersättningen för en nettodag på sjukpenningnivå med högsta ersättning följer utvecklingen för prisbasbeloppet och beräknas att öka från 1 006 kronor till 1 061 kronor under prognosperioden.

Effekten av pandemin på föräldrapenningen antas bestå till och med juni 2021. Under resten av 2021 förväntas en successiv återgång till en något lägre nettodagsnivå än före coronautbrottet. Det innebär att dagarna prognostiseras att minska även i år och under nästa år. Därefter beräknas dagarna återgå till att öka svagt igen, från 51,5 miljoner dagar år 2021 till 55,5 miljoner dagar 2024. Samtidigt prognostiseras utgifterna att öka från 31,8 till 36,5 miljarder kronor. Den främsta förklaringen till utgiftsökningen är att antalet dagar på sjukpenningnivå ökar för männen. I tillägg beräknas medelersättningen för denna dagtyp också öka.

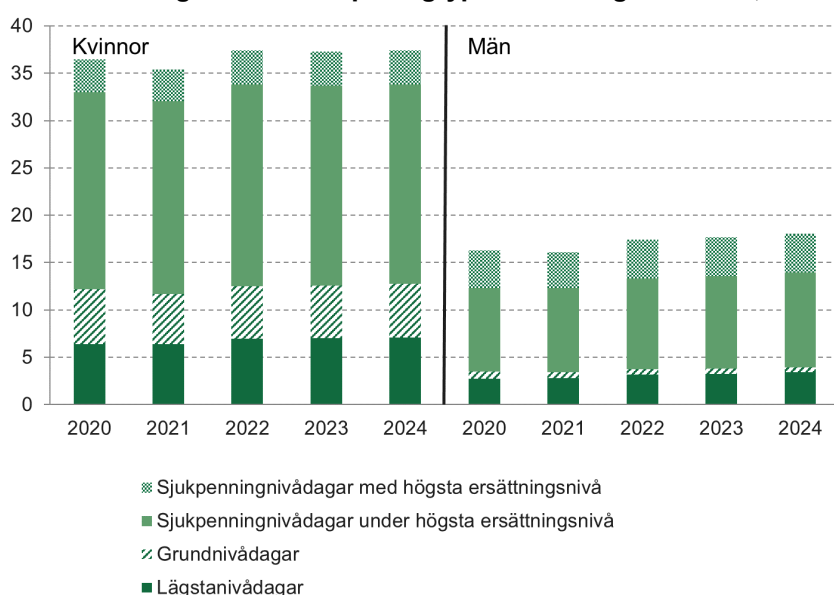
Föräldrapenningdagar uppdelade på kvinnor och män

Föräldrapenning används i störst omfattning av kvinnor, men männens andel av dagarna ökar, om än i långsam takt. Männens andel förväntas att öka från 30,9 procent 2020 till 32,5 procent 2024.

I diagrammet nedan illustreras hur nettodagarna fördelade på ersättningsnivå såg ut föregående år och hur de förväntas utvecklas för kvinnor respektive män. Det totala antalet föräldrapenningdagar för kvinnor beräknas öka, från 36,5 till 37,4 miljoner dagar under perioden 2020–2024. Samtidigt prognostiseras männens dagar att öka från 16,3 till 18,1 miljoner dagar. Ökningen för männen kan delvis förklaras av den tredje reserverade månaden, se Bakgrundsfakta.

Under prognosperioden beräknas antalet dagar inom alla dagtyper förutom grundnivådagar att öka, se diagram nedan. Detta gäller både män och kvinnor.

Antal nettodagar fördelade på dagtyp och mottagarnas kön, 2020–2024

Osäkerhetsanalys

Det är osäkert hur länge och i vilken grad coronapandemin kommer att påverka utgiften för föräldrapenning. Om det blir en andra våg av smittspridning i landet, innebär det troligen ett ännu lägre uttag av dagar än vad som beräknas i föreliggande prognos.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	33 732 807	34 789 369	35 860 209	37 080 321
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	+2 217	+37 506	+75 688	+88 020
Volym- och strukturförändringar	-1 658 909	-2 986 146	-1 442 948	-1 872 016
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	32 076 115	31 840 729	34 492 949	35 296 325
Differens i 1000-tal kronor	-1 656 692	-2 948 640	-1 367 260	-1 783 996
Differens i procent	-4,9	-8,5	-3,8	-4,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för prisbasbeloppet 2021–2023, vilket innebär en höjning av ersättningen för dagar på den högsta ersättningsnivån dessa år. De har även justerat upp prognosen för timlöneökningstakten 2020–2022, vilket har en höjande effekt på medelersättningen på sjukpenningnivå under högsta ersättningsnivå. För år 2023 har Konjunkturinstitutet istället sänkt prognosen för timlöneökningstakten, vilket har motsatt effekt. Sammantaget innebär dessa justeringar en höjning av utgiftsprognosen för åren 2020–2023.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna för perioden juni–september, där septemberutfallet är preliminärt, blev 8 procent lägre än väntat. Det lägre utfallet kan till stor del förklaras av coronapandemin. Den sänkande effekten av pandemin på uttaget av föräldrapenningdagar beräknas bestå till och med juni 2021. Under resten av 2021 förväntas en successiv höjning till den beräknade nettodagsnivån om coronautbottet exkluderas. Det innebär en sänkning av utgiftsprognosen för 2020–2021. Antalet uttagna nettodagar har även varit lägre än väntat om effekten av pandemin exkluderas. Det föranleder en nivåsänkning av nettodagsprognosen för hela prognosperioden.

1:2.11 Tillfällig föräldrapenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-89 224	0	0	-75 644	-135 535	-
Anslag ³	7 695 155	9 721 911	7 865 293	8 105 477	8 362 772	-
Tilldelade medel	7 605 931	9 721 911	7 865 293	8 029 833	8 227 237	-
Utfall/Prognos	7 321 851	9 011 473	7 940 937	8 165 368	8 417 357	8 736 278
Avvikelse från anslag	373 304	710 438	-75 644	-59 891	-54 585	-
Avvikelse från tilldelade medel	284 080	710 438	-75 644	-135 535	-190 120	-
Högsta anslagskredit	384 757	407 045	393 264	405 273	418 138	-
Tillgängliga medel	7 990 688	10 128 956	8 258 557	8 435 106	8 645 375	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 9 miljarder kronor, vilket är 710 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 7,9 miljarder kronor, vilket är 76 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

En förälder som behöver stanna hemma från sitt arbete för att tillfälligt vårda ett sjukt barn har rätt till tillfällig föräldrapenning.

Ersättningsnivån för tillfällig föräldrapenning är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättningen kan betalas ut med hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels omfattning. Inkomsttaket för tillfällig föräldrapenning är 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning vid vård av sjukt barn kan betalas ut till den som avstår från att arbeta för att vårda ett sjukt barn som inte har fyllt 12 år (i vissa fall 16 år). Ersättningen kan betalas ut under maximalt 120 dagar för varje barn och år.

Föräldrar till ett allvarligt sjukt barn som inte fyllt 18 år kan få ersättning för ett obegränsat antal dagar.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan få tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar för ett barn som inte fyllt 16 år. Ersättningen betalas ut för högst 10 kontaktdagar per år tills barnet fyller 16 år.

I samband med barns födelse har den förälder som inte föder barnet rätt till 10 dagars ersättning när hen avstår från arbete. Vid adoption har föräldrarna rätt till fem dagar vardera om de inte kommer överens om annat.

Tillfällig föräldrapenning kan betalas ut under 10 dagar per förälder när ett barn under 18 år avlider. Flera föräldrar kan använda ersättningen samtidigt då de avstår från förvärvsarbete.

Analys

Utvecklingen av utgifterna inom tillfällig föräldrapenning drivs av antalet barn i olika åldrar, ersättningsnivån per dag och benägenheten att använda förmånen. Prognosen för antal barn hämtas från SCB:s befolkningsprognos och benägenheten mätt i antal dagar per barn skrivs fram med den historiska utvecklingen. För att prognostisera medelersättningen används Konjunkturinstitutets prognoser för timlöneutveckling och prisbasbelopp.

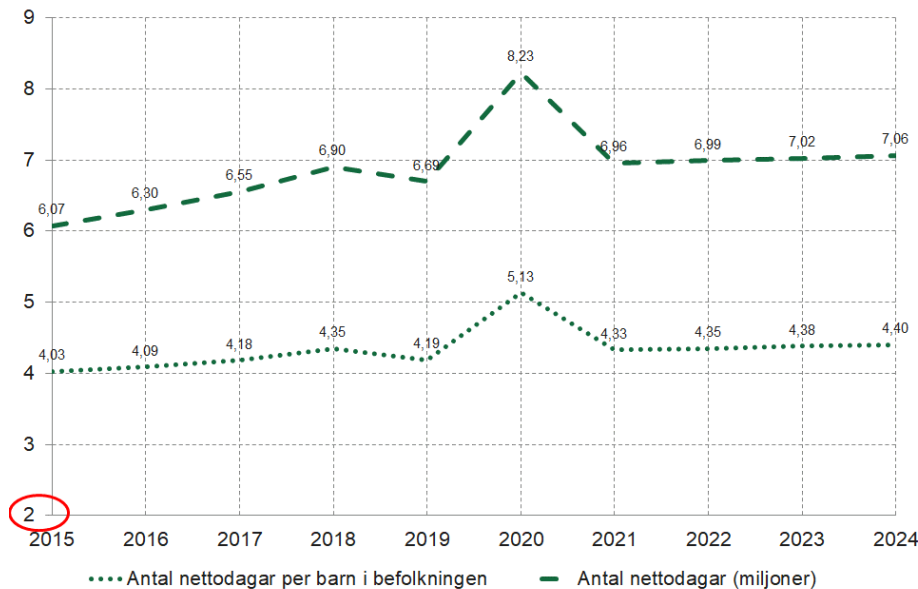
Sammantaget beräknas utgifterna för tillfällig föräldrapenning öka kraftigt från 7,3 miljarder 2019 till drygt 9 miljarder 2020. Ökningen för 2020 beror på en ökad användning av förmånen på grund av det rådande dagsläget till följd av pandemiutbrottet.

Från 2021 till 2024 beräknas utgifterna öka från drygt 7,9 miljarder kronor till knappt 8,7 miljarder kronor. Anledningarna till utgiftsökningen är att antalet barn i befolkningen ökar och att medelersättningen beräknas öka under prognosperioden.

Nettodagar för olika typer av dagar

Utgifterna och nettodagarna i samband med vård av barn (VAB) beräknas utgöra 90,4 procent av både de totala utgifterna och det totala antalet nettodagar inom tillfällig föräldrapenning under 2020. Fördelningen beräknas återgå till den normala nivån på 88 procent under resterande prognosperioden. Prognosen för utvecklingen av dagarna beräknas med hjälp av ett antagande om benägenheten att använda förmånen (mätt i antal dagar per barn) och utvecklingen av antal barn mellan 0–12 år i befolkningen.

Antalet VAB-dagar beräknas öka från knappt 6,7 miljoner dagar 2019 till drygt 8,2 miljoner dagar i år. Utgifterna för 2020 beräknas bli betydligt högre (1,7 miljarder kronor) än 2019. Att både antalet dagar och utgifterna ökar kraftigt beror på den allmänna smittspridningen av viruset covid-19. På grund av utbrottet av covid-19 har många förskolor och skolor skärpt regler kring barns hälsotillstånd när de vistas i förskola och skola. Det innebär att barn hålls hemma under längre perioder med mildare symptom än annars. Det medför att benägenheten att ansöka om VAB, mätt i antal dagar per barn, beräknas öka kraftigt under 2020. De rådande rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten antas ligga kvar under en stor del av 2021 också. Det påverkar benägenheten att hålla sina barn hemma i större utsträckning än tidigare. Antalet ansökningar om VAB-dagar beräknas därför också vara högre under 2021 än 2019 för att sedan börja återgå till den normala nivån. Detta antagande är mycket osäkert eftersom det förutsätter att det inte blir en kraftig våg av utbrottet under 2021. Krispaketet som regeringen lagt fram till följd av pandemin har beaktats i den lagda prognosen. Däremot har eventuella nedstängningar av förskolor och skolor inte tagits med i beräkningen. Utvecklingen av virusets spridning och dess effekter gjorde att ansökningarna om tillfällig föräldrapenning tog fart efter den 8 mars 2020 och återigen under slutet av augusti och nästan hela september. Det höga inflödet av antalet inkomna ansökningar under våren och hösten ledde till dels fler uttagna dagar och dels fler dagar per barn. Under mars månad inkom drygt 685 000 ansökningar, vilket är 200 000 (41,1 procent) fler än motsvarande månad 2019. I slutet av augusti till och med slutet av september inom 527 000 ansökningar, vilket är 165 000 (45,4 procent) fler än motsvarande period 2019. Sammantaget har detta lett till betydligt högre utgifter hittills under 2020 än 2019.

Antal utbetalda nettodagar och antal nettodagar per barn i befolkningen inom tillfällig föräldrapenning, utfall och prognos fr.o.m. 2020

Antalet VAB-dagar beräknas öka från drygt 7 miljoner dagar 2021 till 7,1 miljoner dagar år 2024. Att VAB-dagarna ökar svagt beror på att antal barn i åldrarna 0–12 år beräknas öka långsamt under perioden. Antalet uttagna nettodagar varierar över tid och beror till stor del på hur omfattande säsonginfluensan och andra infektioner har varit under enskilda år. Det genomsnittliga antalet uttagna nettodagar per barn i befolkningen beräknas bli drygt 5,1 dagar under 2020. Den kraftiga ökningen under 2020 beror på utbrottet av covid-19. För perioden 2021–2024 förväntas antal uttagna dagar per barn i befolkningen vara drygt 4,3 till 4,4 dagar.

Antalet nettodagar i samband med barns födelse eller adoption utgör drygt 11 procent av det totala antalet nettodagar inom tillfällig föräldrapenning. Dessa dagar antas följa befolkningsutvecklingen för antal födda barn. De beräknas öka från 852 000 dagar i år till knappt 890 000 dagar 2024. Det är osäkert till vilken grad coronapandemin kommer att påverka dessa utgifter framöver. Om coronapandemin blir långvarig kan den leda till förhöjd arbetslöshet och allmän lågkonjunktur. Det kan i sin tur leda till minskat barnafödande på längre sikt. Konsekvensen av detta skulle bli färre uttagna dagar i samband med barns födelse eller adoption.

Antalet nettodagar i samband med kontaktdagar för barn som omfattas av LSS utgör en liten del (0,2 procent) av det totala antalet nettodagar. Antalet sådana dagar har skrivits fram med den genomsnittliga ökningstakten från de tre senaste åren. Dagar som tas ut i samband med att ett barn avlidit utgör den minsta andelen (0,1 procent) av det totala antalet nettodagar inom tillfällig föräldrapenning. Antalet dagar på grund av detta beräknas följa utvecklingen av antalet avlidna barn 0–18 år i befolkningen.

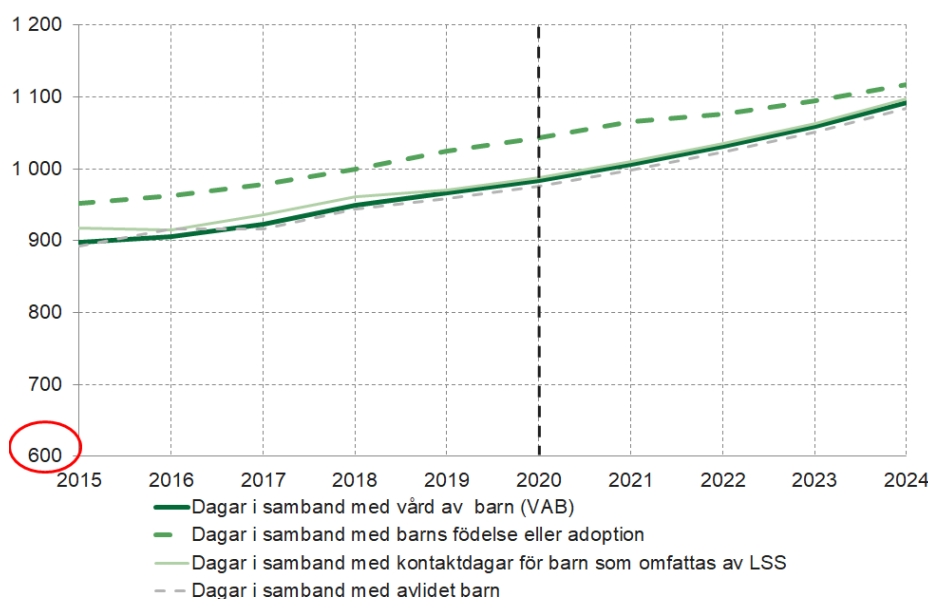
Medelersättning för olika typer av dagar

Den genomsnittliga ersättningen per dag för tillfällig föräldrapenning har ökat över tid. Medelersättningen för kvinnor är generellt lägre än för män. Skillnaden i medelersättning mellan olika typer av dagar inom tillfällig föräldrapenning förklaras av inkomstskillnaden mellan könen. Medelersättningen för dagar i samband med barns födelse eller adoption är

generellt högre än för de andra dagtyperna. Detta beror på att nästan 99 procent av dessa dagar tas ut av män, som i genomsnitt har en högre lön än kvinnor.

Medelersättningen för samtliga dagtyper har skrivits fram med Konjunkturinstitutets prognos över timlöneökningen och prisbasbeloppet. Den totala medelersättningen per dag under 2020 beräknas till 990 kronor. Därefter beräknas den öka successivt till 1 096 kronor per dag år 2024. I diagrammet nedan illustreras medelersättningen för olika typer av dagar inom tillfällig föräldrapenning under perioden 2015–2024.

Medelersättning per dag för olika typer av dagar inom tillfällig föräldrapenning, utfall och prognos fr.o.m. 2020. Kronor

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	8 868 506	7 865 472	8 093 742	8 348 731
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	+938	+6 243	+20 376	+21 186
Volym- och strukturförändringar	+142 029	+69 222	+51 250	+47 440
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	9 011 473	7 940 937	8 165 368	8 417 357
Differens i 1000-tal kronor	+142 967	+75 465	+71 626	+68 626
Differens i procent	+1,6	+1,0	+0,9	+0,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt sin prognos för timlöneökningen för 2020–2022 samt höjt prognosen för prisbasbeloppet för 2021–2023. Detta innebär att medelersättningen förväntas öka, och detta har en höjande effekt på utgifterna under hela prognosperioden.

Volym- och strukturförändringar

Under de första nio månaderna 2020 har Försäkringskassan betalat ut cirka 6,6 miljarder kronor i tillfällig föräldrapenning vilket är cirka 1,2 miljarder kronor (22 procent) högre än motsvarande period förra året. Utgifterna under juni till och med september i år blev drygt 2,2 miljarder kronor, vilket är 72 miljoner kronor (3,2 procent) högre än beräknat i föregående prognos. Utvecklingen av virusets spridning och dess effekter gjorde att ansökningarna om tillfällig föräldrapenning tog fart igen från och med 22 augusti fram till 26 september 2020. Antalet ansökningarna blev 165 000 fler än motsvarande period 2019. Det höga inflödet av antal inkomna ansökningar tillsammans med en högre medelersättning per dag gör att prognosen höjs.

Regelförändringar

Regeringen har, i enlighet med PM S2020/03216/SF, tagit beslut om tillfälliga undantag för att få ersättning för VAB. Föräldrar till barn vars skola eller förskola stängs med anledning av covid-19 kan då få ersättning om de måste vara hemma från sitt arbete. Denna bestämmelse har förlängts fram till och med årsskiftet. Eventuella nedstängningar av förskolor och skolor på grund av coronaviruset kan leda till väldigt snabba och kraftiga ökningar i ansökningstrycket inom tillfällig föräldrapenning. Det skulle i sin tur komma att medföra en kraftig ökning av utgifterna under 2020. Den eventuella utgiftsökningen för skolstängningar har inte inkluderats i den lagda prognosen.

Regeringen har även beslutat att flera åtgärder med anledning av covid-19 förlängs till och med den 31 december 2020. Bland annat kvarstår ersättningen för föräldrar till barn som varit allvarligt sjuka och som behöver skyddas så de inte insjuknar i covid-19. Denna regeländring bedöms inte påverka de totala utgifterna nämnvärt.

1:2.12 Graviditetspenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	661 391	640 808	645 735	665 259	688 830	-
Tilldelade medel	661 391	640 808	645 735	665 259	688 830	-
Utfall/Prognos	606 771	618 023	636 314	655 551	678 088	713 904
Avvikelse från anslag	54 620	22 785	9 421	9 708	10 742	-
Avvikelse från tilldelade medel	54 620	22 785	9 421	9 708	10 742	-
Högsta anslagskredit	33 069	32 040	32 286	33 262	34 441	-
Tillgängliga medel	694 460	672 848	678 021	698 521	723 271	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 618 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 636 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Graviditetspenning kan betalas ut om den försäkrade har ett fysiskt ansträngande arbete eller risker i arbetsmiljön som gör att hen inte kan arbeta under graviditeten. Ersättningsnivån för graviditetspenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Den kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Inkomsttaket för graviditetspenning uppgår till 7,5 prisbasbelopp.

Analys

Det finns tre drivande faktorer som påverkar utgifterna för graviditetspenning; utvecklingen av antalet mottagare, utvecklingen av antalet nettodagar och utvecklingen av medelersättningen. Antalet mottagare och medelersättningen förväntas öka svagt, medan antalet nettodagar beräknas ligga stabilt på 39 dagar per mottagare hela prognosperioden. Utgifterna för graviditetspenning blev 606 miljoner kronor 2019, vilket är en minskning med 6,5 miljoner kronor (1 procent) jämfört med 2018. Under perioden januari–september 2020 fick lika många mottagare graviditetspenning som under motsvarande period 2019. Samtidigt var utgifterna cirka 4 procent högre än motsvarande period föregående år, vilket beror på att dagar per mottagare och medelersättningen var högre 2020 än 2019.

Osäkerhetsanalys med anledning av utbrottet av covid-19

Inom Försäkringskassans verksamhet kan man ännu inte se några stora förändringar inom graviditetspenningen som med säkerhet kan kopplas till utbrottet av covid-19. Svåra tider har historiskt påverkat fertilitetsnivån i Sverige, framförallt benägenheten att skaffa ett första

barn. Om den ekonomiska kris som är att vänta i kölvattnet av pandemin blir djup och långvarig kan det påverka fertilitetsnivån och därmed graviditetspenning mycket kraftigt.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	627 685	646 108	664 172	687 165
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	+64	+217	+1 670	+1 570
Volym- och strukturförändringar	-9 726	-10 011	-10 291	-10 647
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	618 023	636 314	655 551	678 088
Differens i 1000-tal kronor	-9 662	-9 794	-8 621	-9 077
Differens i procent	-1,5	-1,5	-1,3	-1,3

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt sin prognos för prisbasbeloppet för 2021–2023 och även höjt prognosen för timlöneökningen 2021 och 2022. Dessa faktorer gör att medelersättningen förväntas öka något. Det i sin tur har en höjande effekt på prognosen.

Volym- och strukturförändringar

Antalet uttagna dagar och antalet mottagare beräknas öka i långsammare takt än tidigare prognostiserat under hela prognosperioden. Detta gör att prognosen justeras ned ungefär 1,5 procent årligen.

1:3 Underhållsstöd

1:3 Underhållsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	-18 677	-61 623	-119 059	-
Anslag ³	2 765 282	2 627 264	2 593 662	2 673 568	2 642 475	-
Tilldelade medel	2 765 282	2 627 264	2 574 985	2 611 945	2 523 416	-
Utfall/Prognos	2 699 788	2 645 941	2 636 608	2 731 004	2 700 177	2 661 752
Avvikelse från anslag	65 494	-18 677	-42 946	-57 436	-57 702	-
Avvikelse från tilldelade medel	65 494	-18 677	-61 623	-119 059	-176 761	-
Högsta anslagskredit	138 264	131 363	129 683	133 678	132 123	-
Tillgängliga medel	2 903 546	2 758 627	2 704 668	2 745 623	2 655 539	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	44 638	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 2,6 miljarder kronor, vilket är 19 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,6 miljarder kronor, vilket är 43 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 62 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Anslaget för underhållsstöd består av fullt underhållsstöd, underhållsstöd vid växelvist boende, utfyllnadsbidrag och förlängt underhållsstöd.

Underhållsstöd betalas ut för barn med särlevande föräldrar där den bidragsskyldiga av olika anledningar inte betalar underhållsbidrag eller betalar ett belopp som är lägre än nivån för underhållsstödet. Detta gäller även om föräldrarna har gemensam vårdnad. Underhållsstöd betalas också ut för barn där en förälder ensam adopterat barnet eller när faderskapet inte är fastställt trots att modern medverkat i att få det fastställt.

Underhållsstöd betalas ut för barn yngre än 18 år och förlängt underhållsstöd betalas ut för studerande ungdomar från 18 år till och med juni det år då de fyller 20 år, om hen bedriver studier som ger rätt till förlängt barnbidrag eller till studiehjälp.

När underhållsstöd betalas ut som fullt underhållsstöd ska den bidragsskyldige föräldern återbetala en beräknad del av underhållsstödet till staten. Betalningsskyldigheten beräknas på inkomster enligt den senaste taxeringen. Underhållsstödet är:

- 1 523 kronor (1 673 kronor från och med juli 2021) i månaden till och med månaden när barnet fyller 11 år,
- 1 723 kronor (1 823 kronor från och med juli 2021) i månaden till och med månaden när barnet fyller 15 år och

- 2 073 kronor (2 223 kronor från och med juli 2021) från och med månaden efter att barnet har fyllt 15 år.

I mars 2018 sänktes underhållsstödet vid växelvist boende med 200 kronor per månad och barn. Ytterligare sänkningar på 200 kronor ska göras varje år till och med 2020. Sista utbetalningen görs i december 2020 och avser underhållsstöd för januari 2021. År 2021 ska det avskaffas helt.

Underhållsstöd finansieras delvis genom statsbudgeten, via detta anslag och delvis via inbetalningar från bidragsskyldiga.

Analys

Utgifterna för underhållsstöd drivs av antal barn med underhållsstöd, hur mycket pengar som betalas ut per barn samt hur mycket som betalas in till Försäkringskassan. Inbetalningarna kommer dels direkt från de bidragsskyldiga och dels från Kronofogden.

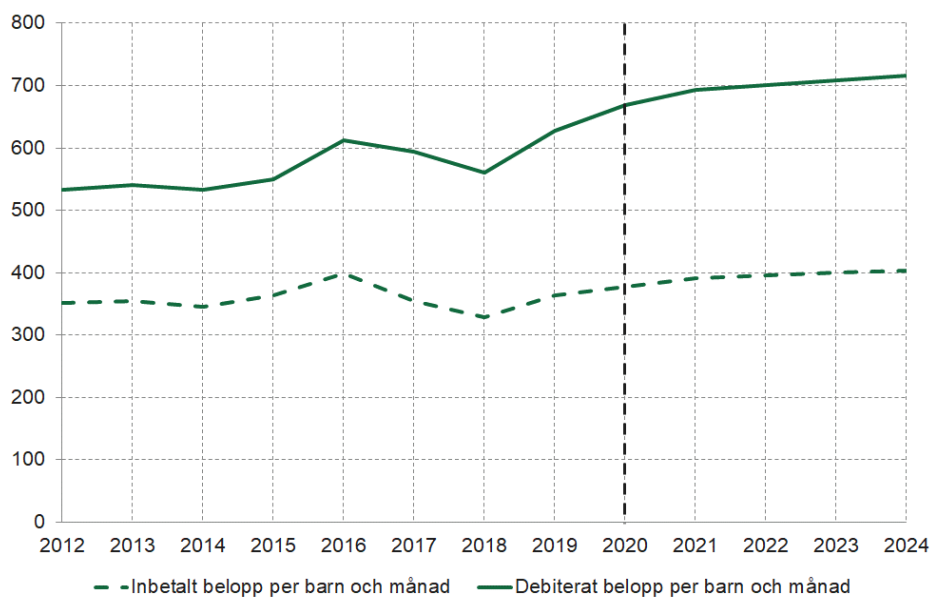
Antal barn

Antal barn med underhållsstöd har minskat kontinuerligt sedan 1999 och förväntas fortsätta minska. Mellan 2018 och 2019 sjönk antalet barn med underhållsstöd med 5,6 procent. Antalet barn med utfyllnadsbidrag ökade medan antalet barn som fick underhållsstöd vid växelvist boende minskade under 2019 jämfört med 2018. Under de första åtta månaderna 2020 var antalet barn med underhållsstöd 2 procent lägre än motsvarande period 2019. Det totala antalet barn med underhållsstöd förväntas bli 174 500 i år och gradvis minska till 163 000 år 2024. Minskningen antas framförallt bero på att fler föräldrar kommer att sköta underhållsbidraget utan Försäkringskassans inblandning, men också på att underhållsstöd vid växelvist boende ska fasas ut och upphöra i sin helhet i januari 2021.

Utbetalningar och inbetalningar

Under 2019 betalades 3 814 miljoner kronor ut i underhållsstöd. Utbetalningarna ökade med drygt 159 miljoner kronor jämfört med 2018, vilket beror på att ersättningsnivån för barn som är 11–14 år höjdes i februari 2019, från 1 573 kronor till 1 723 kronor.

Det genomsnittliga utbetalningsbeloppet, oavsett ålder på barnet per barn och månad har historiskt ökat på grund av en ökande andel barn med fullt underhållsstöd och höjda ersättningsnivå. Utbetalningsbeloppet per barn och månad förväntas fortsätta att öka kraftigt från och med juli 2021. Det beror på nya regeländringar som medför en höjd ersättningsnivå per barn och månad (se regelförändringar under avsnittet ”jämförelse med föregående prognos”). Beloppet beräknas öka från 1 809 kronor per barn och månad år 2020 till 1 944 kronor år 2024.

Den direkta inbetalningen från bidragsskyldiga och debiterat belopp i genomsnitt per barn och månad, utfall och prognos fr.o.m. 2020. Kronor

De direkta inbetalningarna till Försäkringskassan och debiterat belopp per barn och månad minskade mellan 2016 och 2018, vilket är en effekt av att fler gör upp om underhållsbidrag själva och därmed inte uppbär underhållsstöd. Antalet barn med underhållsstöd minskade med 10 000 barn per år från 2017 till och med 2019. Den direkta inbetalningen från bidragsskyldiga till Försäkringskassan beräknas öka i genomsnitt från 346 kronor per barn och månad 2019 till 404 kronor 2024. Inbetalningarna uppskattas till cirka 790 miljoner kronor per år under prognosperioden. Det debiterade beloppet hos bidragsskyldiga beräknas öka från 628 kronor per barn och månad 2019 till 715 kronor 2024 och uppskattas till cirka 1,4 miljarder kronor per år under prognosperioden.

Inbetalningsgraden (den andel av det debiterade belopp som blir inbetalat) av det debiterade beloppet från bidragsskyldiga beräknas bli 56,4 procent under prognosperioden.

Inbetalningsgraden har minskat från 66 procent år 2012 till 57,9 procent år 2019.

Inbetalningarna från Kronofogden utgörs av de fordringar som går vidare till Kronofogden. Det kan alltså röra sig om gamla skulder som betalas i efterhand och där själva skulden (debiteringen) härstammar från tidigare år. Bidragsskyldigas inbetalningar av skulder till Kronofogden beräknas öka från 323 miljoner kronor 2019 till 353 miljoner kronor per år under prognosperioden.

Sammantaget beräknas utgifterna för underhållsstödet öka från och med 2021. Detta med anledning av den höjda ersättningsnivån per barn och månad som träder ikraft från och med första juni 2021.

Det är osäkert till vilken grad Coronapandemin kommer att påverka utgifterna för underhållsstödet på lång sikt. Om coronapandemin blir långvarig kan den leda till förhöjd arbetslöshet och allmän lågkonjunktur. Det kan i sin tur leda till att de bidragsskyldigas förmåga att kunna betala tillbaka barnets underhåll försämras på längre sikt. Konsekvensen av detta skulle bli lägre intäkter från bidragsskyldiga till följd av ett lägre debiterat belopp.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	2 620 702	2 493 662	2 473 568	2 442 475
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+25 239	+26 577	+27 491	+30 057
Regelförändringar	-	+116 369	+229 945	+227 645
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	2 645 941	2 636 608	2 731 004	2 700 177
Differens i 1000-tal kronor	+25 239	+142 946	+257 436	+257 702
Differens i procent	+1,0	+5,7	+10,4	+10,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Under de första nio månaderna 2020 har Försäkringskassan betalat ut knappt 2 miljarder kronor i underhållsstöd vilket är 48 miljoner kronor lägre än motsvarande period förra året. Utgifterna under juni till och med september blev cirka 846 miljoner kronor vilket är drygt 9 miljoner kronor (1,1 procent) högre än beräknat i föregående prognos. Detta beror i huvudsak på att antalet barn blev högre samt att inbetalningsgraden blev lägre än prognostiserat.

Antalet barn har därför justerats upp och inbetalningsgraden justerats ned under prognosperioden, vilket leder till en ökning av utgifterna under perioden.

Det debiterade beloppet har justerats upp jämfört med föregående prognos vilket har en minskande effekt på utgifterna. Detta dämpar ökningen av utgifterna på grund av höjt antal barn och sänkt inbetalningsgrad.

Regelförändringar

Regeringen föreslår i ”Budgetpropositionen för 2021 Prop. 2020/21:1” att underhållsstödet ska höjas med 150 kronor per barn och månad för barn som är 15 år eller äldre. För barn som är yngre än 15 år föreslås att underhållsstödet höjs med 100 kronor per barn och månad. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juni 2021 och tillämpas första gången i fråga om underhållsstöd som avser juli 2021. Förslaget har beaktats i den lagda prognosen och innebär högre utgifter för anslaget under 2021–2023.

1:4 Adoptionsbidrag

1:4 Adoptionsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0	-
Anslag ³	23 284	20 184	14 784	14 784	14 784	-
Tilldelade medel	23 284	20 184	14 784	14 784	14 784	-
Utfall/Prognos	14 175	9 600	9 193	8 888	9 723	10 116
Avvikelse från anslag	9 109	10 584	5 591	5 896	5 061	-
Avvikelse från tilldelade medel	9 109	10 584	5 591	5 896	5 061	-
Högsta anslagskredit	698	605	443	443	443	-
Tillgängliga medel	23 982	20 789	15 227	15 227	15 227	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 10 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 9 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Adoptionsbidrag betalas ut till föräldrar för att täcka en del av kostnaden för att adoptera ett barn yngre än 10 år från ett annat land. För att kunna ansöka om adoptionsbidrag ska adoptionen vara förmedlad av en organisation som är auktoriserad av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Bidraget är på 75 000 kronor.

Analys

Utgifterna för adoptionsbidraget beror på hur många barn som adopteras från andra länder till Sverige. Föräldrar kan ansöka om bidraget upp till ett år efter det datum som de fått barnet i sin vård. Under perioden januari till augusti 2020 betalades 92 bidrag ut, vilket är 37 bidrag färre än motsvarande period 2019. Det motsvarar en minskning med 34 procent för utgifterna. Samtidigt har antalet barn som kommit till Sverige via en auktoriserad organisation minskat till 44 barn under perioden januari–maj 2020, jämfört med 101 barn som kom samma period 2019. Det innebär att antalet barn som anlänt minskat med 56 procent under samma period som utgifterna minskat med 34 procent. Det tyder på att det under pandemin är vanligare att ansöka om bidraget omgående, istället för att vänta någon eller några månader (man kan vänta upp till ett år). Under normala omständigheter beräknas de adoptivföräldrar som fått sitt barn att ansöka om bidraget i en sådan jämn takt att antalet anlända barn och bidrag brukar ligga på ungefär samma nivå. Under 2019 anlände det 169 barn till Sverige genom internationell

adoption, och 168 adoptionsbidrag delades ut, och några bidrag som delades ut under 2019 beviljades för barn som anlände 2018. Motsvarande siffror för perioden januari till augusti 2020 är 44 barn och 92 adoptionsbidrag. I föregående prognos beräknades både antalet barn och antalet adoptionsbidrag sjunka rejält och prognosen sänktes därför. Eftersom mottagarna nu beräknas ansöka om bidraget i snabbare takt höjs prognosen för 2020 och 2021. Prognosen för resterande år höjs också, eftersom adoptionsprocesserna beräknas kunna öka igen i mitten av 2021. De yttre faktorerna som påverkar utgifterna för adoptionsbidraget har påverkats kraftigt av pandemiutbrottet och beskrivs mer utförligt i följande kapitel om osäkerhetsanalys.

Osäkerhetsanalys till följd av pandemiutbrottet av covid-19

Internationella adoptioner har minskat stadigt de senaste 10 åren, från en nivå på 750 barn per år 2009 till 169 anlända barn år 2019. I dagens läge med globala och omfattande reserestriktioner beräknas internationella adoptioner i Sverige minska ännu mer. En internationell adoptionsprocess tar tid att genomföra och innebär oftast en hel del resande för adoptivföräldrarna. Adoptionsprocesserna försvåras och försenas när resandet länder emellan begränsas. Däremot ser de organisationer som har hand om internationella adoptioner inget minskat intresse för att adoptera internationellt. När reserestriktioner lättas upp beräknas därför antalet internationella adoptioner återhämta sig till samma nivå som före pandemin. Att förutse när globala reserestriktioner kommer att lättas upp är oerhört svårt. Osäkerheten i prognosen är därför mycket stor.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	8 694	7 560	7 007	10 092
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+906	+1 633	+1 881	-369
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	9 600	9 193	8 888	9 723
Differens i 1000-tal kronor	+906	+1 633	+1 881	-369
Differens i procent	+10,4	+21,6	+26,8	-3,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Globala reserestriktioner och minskade resurser för adoptionsprocessen har en kraftigt sänkande effekt på prognosen för antalet anlända barn. Däremot har antalet bidrag inte sjunkit i samma takt som antalet anlända barn. Det gör att prognosen för 2020 och 2021 höjs. För resterande år höjs prognosen eftersom adoptionsprocesserna beräknas komma igång igen någon gång under 2021 för att sedan öka till samma nivå som före pandemin.

1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag

1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	3 971 869	4 185 588	5 355 263	5 721 067	5 663 588	5 922 318
Därav						
1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 359 934	2 108 546	2 226 528	1 793 406	607 431	0
1:6.2 Omvårdnadsbidrag	214 441	1 677 689	2 676 955	3 463 972	4 598 252	5 391 768
1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	300 144	202 248	188 368	201 978	38 673	0
1:6.1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	97 350	197 105	263 412	261 711	419 232	530 550

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

Övergångsperioden mellan vårdbidrag och omvårdnadsbidrag

Samtidigt som omvårdnadsbidraget infördes 1 januari 2019 upphörde vårdbidraget, vilket har inneburit ett högt ansökningstryck och hög arbetsbelastning på verksamheten. Uppdraget har varit att handlägga en ny ersättning samtidigt som en gammal ska upphöra med befintliga förvaltningsresurser. Kapaciteten har inte räckt till för att hantera alla ansökningar och handläggningstiderna har ökat under 2019. Detta har skett trots att ett stort antal handläggare rekryterats och att en rad effektiviseringsåtgärder har införts. När handläggningstiden för omvårdnadsbidraget ökat samtidigt som vårdbidraget upphört har många försäkrade medborgare drabbats ekonomiskt. De försäkrade får retroaktiv utbetalning för den perioden de väntat på ersättning om de beviljas omvårdnadsbidrag. Trots det försätter den tid de står utan ersättning många försäkrade i ekonomiska svårigheter.

Den 1 juli 2020 trädde nya övergångsbestämmelser för vårdbidraget i kraft. De nya bestämmelserna gör det möjligt för Försäkringskassan att förlänga vårdbidrag som upphör eller har upphört. Förlängningen får gälla som längst till och med juni 2022. Syftet med övergångsbestämmelserna är att de försäkrade ska slippa få uppehåll i sin utbetalning medan ansökan om omvårdnadsbidrag utreds. Sedan de nya övergångsreglerna trädde i kraft har cirka 11 000 mottagare av vårdbidraget fått (eller ska få) sina bidrag förlängda, i väntan på att deras ansökningar om omvårdnadsbidraget handläggs. Det har inneburit att färre mottagare står utan både vårdbidrag och omvårdnadsbidrag under den tid som verksamheten arbetar ner balansen av ansökningar.

1:6.2 Omvårdnadsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	-7 202	-
Anslag ³	983 331	1 990 957	2 676 955	3 456 770	4 560 638	-
Tilldelade medel	983 331	1 990 957	2 676 955	3 456 770	4 553 436	-
Utfall/Prognos	214 441	1 677 689	2 676 955	3 463 972	4 598 252	5 391 768
Avvikelse från anslag	768 890	313 268	0	-7 202	-37 614	-
Avvikelse från tilldelade medel	768 890	313 268	0	-7 202	-44 816	-
Högsta anslagskredit	49 166	99 547	133 847	172 838	228 031	-
Tillgängliga medel	1 032 497	2 090 504	2 810 802	3 629 608	4 781 467	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 1,7 miljarder kronor, vilket är 313 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,7 miljarder kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bestämmelserna om omvårdnadsbidrag trädde i kraft den 1 januari 2019.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få omvårdnadsbidrag. Bidraget baseras på den omvårdnad och tillsyn som barnet behöver utöver vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Omvårdnadsbidrag betalas ut längst till och med juni månad det år barnet fyller 19 år.

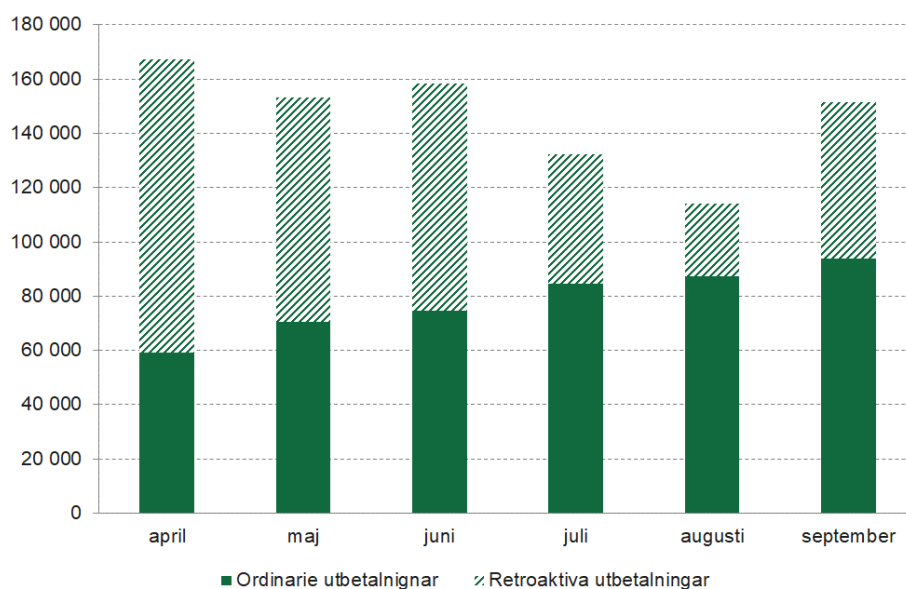
Omvårdnadsbidraget kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Hel förmån motsvarar 2,5 prisbasbelopp. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag utgå. När den ansökande har fått ett beslut om omvårdnadsbidrag får hen en retroaktiv betalning för perioden sedan ansökan gjordes.

Analys

Utgiftsprognoserna för omvårdnadsbidrag och vårdbidrag påverkas markant av regeländringen och osäkerheten i båda prognoserna ökar därmed. Vårdbidragsutgifterna minskade fram till och med juni 2020 men ökade markant redan i juli 2020. Utgifterna fortsatte att öka i augusti men sjönk något i september. Anledningen till den markanta ökningen är de förlängda vårdbidragens storlek, då de som fått förlängt vårdbidrag har fått retroaktiv utbetalning för de månader de varit utan bidrag. Under 2021 beräknas utgifterna för vårdbidrag att ligga platt för att sedan börja sjunka igen. Utgifterna beräknas sjunka succesivt 2022 och 2023 i takt med att mottagarna färdas ut och/eller övergår till omvårdnadsbidraget. År 2024 beräknas vårdbidraget ha upphört i sin helhet.

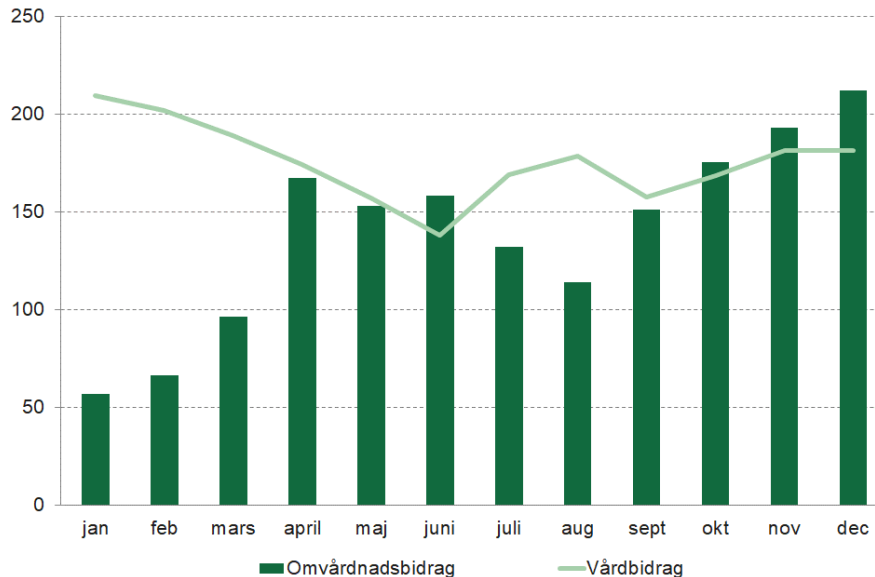
Under sommaren noterades en kraftig utgiftsminskning för omvårdnadsbidraget. Minskningen beror på produktionstaktens variation till följd av exempelvis semestrar, men också på att färre retroaktiva utbetalningar gjorts. Det är ännu för tidigt att säga att minskningen i omvårdnadsutgifter beror på förlängningarna av vårdbidraget. Det beror på att de ansökningar om omvårdnadsbidrag som till stor del blivit färdigt handlagda inte leder till förlängt vårdbidrag. De beslut som tas då innehåller allt som oftast en stor retroaktiv betalning som belastar utgifterna för omvårdnadsbidraget. Osäkerhet i hur snabbt de retroaktiva utbetalningarna kommer att minska gör prognosen för utgifterna väldigt osäker. Takten i utgiftsökningen för omvårdnadsbidraget beräknas att avta under 2020 och ligga relativt platt under 2021. Det beror på att mottagarna beräknas öka, men att de retroaktiva utbetalningarna beräknas minska.

Utgifter för omvårdnadsbidrag januari–juni 2020 fördelade på ordinarie och retroaktiva utbetalningar. Kronor

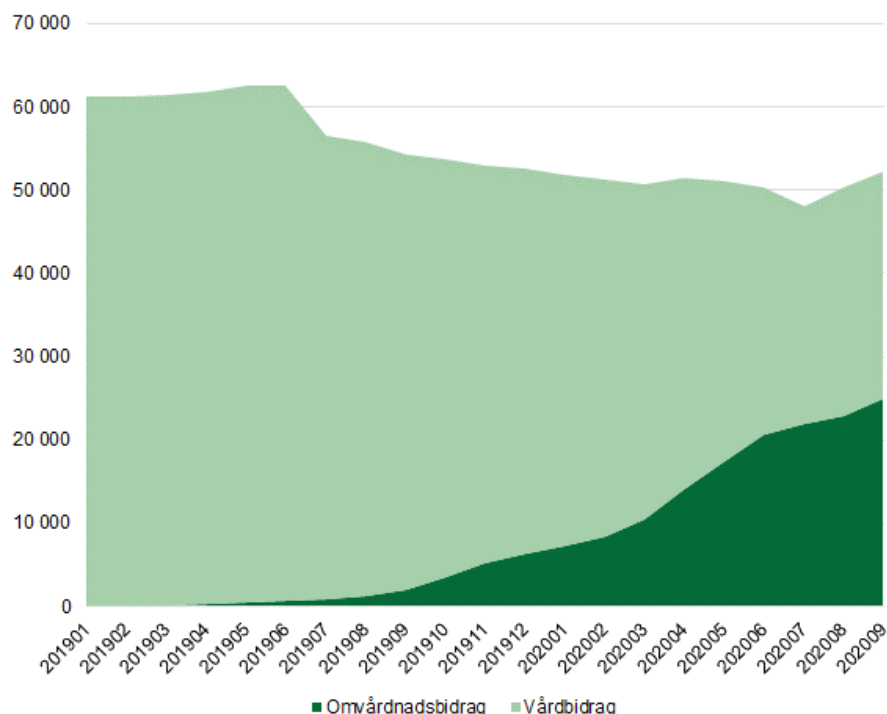
Omvårdnadsbidragets utgifter drivs mycket av storleken på de utbetalningar som sker retroaktivt. Hittills har de långa handläggningssköerna orsakat stora retroaktiva utbetalningar. Under perioden januari–maj 2020 utgjorde de retroaktiva utbetalningarna i genomsnitt cirka hälften av utgifterna för omvårdnadsbidraget. I april månad utgjorde de 65 procent av månadsutgiften, men har gradvis sjunkit till att utgöra endast i genomsnitt 33 procent av utgifterna i juli, augusti och september. De retroaktiva utbetalningarna beräknas fortfarande utgöra en stor andel av den totala utgiften för omvårdnadsbidrag under hela 2020, men andelen kommer att sjunka varje månad. Takten i minskningen beror på hur stor del av dem som ansökt om omvårdnadsbidraget som blir beviljade förlängt vårdbidrag. De som får beviljat förlängt vårdbidrag kommer istället få vårdbidraget retroaktivt utbetalt, och det driver upp utgifterna för vårdbidraget igen.

**Utfall och prognos över utgifter för omvårdnadsbidrag och vårdbidrag 2020. Tusental kronor.
Utfall till och med september, prognos från och med oktober.**

Utgifterna för vårdbidraget minskade stadigt fram till juni 2020 och ökade markant i juli och augusti. Utgifterna har ökat för att de försäkrade som fått vårdbidraget förlängt har fått retroaktiva utbetalningar för den period de stått utan bidraget. Att utgifterna minskade redan i september beror på att det inte är lika många som får stora retroaktiva belopp i samband med sina förlängda vårdbidrag. De försäkrade som skulle fått sitt vårdbidrag indraget på grund av de äldre övergångsreglerna kommer att få sina vårdbidrag förlängda istället för indragna (under vissa förutsättningar). Det innebär att utgifterna för vårdbidraget kommer fortsätta öka under hösten för att sedan ligga relativt platt under 2021. En del försäkrade kommer fortsätta att flöda ut ur vårdbidraget, exempelvis på grund av att barnet fyller 19 eller att barnets behov av tillsyn ändrats. Detta utflöde har en sänkande effekt på utgifterna, men den effekten motverkas av de ökande effekterna av förlängda vårdbidrag. År 2022 kommer utgifterna för vårdbidraget börja sjunka igen, i takt med utflödet. Minskningen fortsätter under 2023 och 2024 beräknas vårdbidraget ha upphört.

Omvårdnadsbidragets utgiftsökning kommer att dämpas något av att en del mottagare som skulle fått stora retroaktiva utbetalningar av omvårdnadsbidraget nu kommer att få förlängt vårdbidrag istället. Däremot beräknas beståndet av omvårdnadsbidragsmottagare öka stadigt under hela prognosperioden.

Antal mottagare av vårdbidrag och omvårdnadsbidrag 2019–2020. Utfall januari 2019–september 2020

Antalet mottagare av vårdbidraget var som högst i maj 2019 och har sjunkit succesivt fram till och med juni 2020. Sedan regelförändringen av vårdbidraget infördes 1 juli 2020 har antalet vårdbidragsmottagare börjat öka igen. Antal mottagare av omvårdnadsbidraget ökade långsamt under 2019 men har ökat snabbare under 2020. Produktionstakten i handläggningen för omvårdnadsbidraget förväntas nu ha en stabil takt. Det innebär att omvårdnadsbidragsmottagarna beräknas öka i den genomsnittliga ökningstakten från perioden februari–september 2020. Det sammanlagda beståndet av mottagare av både vårdbidraget och omvårdnadsbidrag i september 2020 är 52 159, att jämföra med 61 329 i maj 2019. Beståndet förväntas öka till liknande antal som i maj 2019. Regeländringen i övergångsreglerna gör att ökningstakten för antalet mottagare är svår att beräkna och medför osäkerhet i prognosen för både mottagare och utgifter.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	1 936 997	2 665 707	3 456 770	4 579 445
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+11 248	+7 202	+18 807
Volym- och strukturförändringar	-259 308	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	1 677 689	2 676 955	3 463 972	4 598 252
Differens i 1000-tal kronor	-259 308	+11 248	+7 202	+18 807
Differens i procent	-13,4	+0,4	+0,2	+0,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt sin prognos för prisbasbeloppet åren 2021–2023. Det har en marginellt höjande effekt på prognosen.

Volym- och strukturförändringar

Produktionstakten i omvårdnadsbidragets handläggning överskattades föregående prognos. I tillägg så har färre retroaktiva utbetalningar gjorts. Det medför att prognosen sänks för 2020.

1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	-3 727	-
Anslag ³	3 091 353	2 301 081	2 226 528	1 789 679	602 463	-
Tilldelade medel	3 091 353	2 301 081	2 226 528	1 789 679	598 736	-
Utfall/Prognos	3 359 934	2 108 546	2 226 528	1 793 406	607 431	0
Avvikelse från anslag	-268 581	192 535	0	-3 727	-4 968	-
Avvikelse från tilldelade medel	-268 581	192 535	0	-3 727	-8 695	-
Högsta anslagskredit	154 567	115 054	111 326	89 483	30 123	-
Tillgängliga medel	3 245 920	2 416 135	2 337 854	1 879 162	628 859	-
Överskridande av anslagskredit	114 014	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 2,1 miljarder kronor, vilket är 193 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,2 miljarder kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Vårdbidraget avskaffades den 1 januari 2019 och ersattes med omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. Bidraget baserades på en sammanvägning av såväl barnets behov av omvårdnad och särskild tillsyn som merkostnader. Bedömningen gjordes i förhållande till vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Vårdbidraget betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Hel förmån motsvarar 2,5 prisbasbelopp. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag utgå.

Den 1 juli 2020 trädde nya övergångsregler om vårdbidrag i kraft. De nya reglerna innebär att Försäkringskassan får förlänga vårdbidrag som har upphört eller kommer att upphöra på grund av de äldre övergångsreglerna. Den försäkrade måste ha inkommit med en ansökan om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning för barn. De förhållanden som gör den försäkrade berättigad till vårdbidrag måste vara oförändrade. Förlängningen får gälla som längst till och med juni 2022.

Analys

Se analysavsnittet för Omvårdnadsbidrag ovan.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	1 920 161	2 217 173	1 789 678	604 947
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+9 355	+3 728	+2 484
Volym- och strukturförändringar	+188 385	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	2 108 546	2 226 528	1 793 406	607 431
Differens i 1000-tal kronor	+188 385	+9 355	+3 728	+2 484
Differens i procent	+9,8	+0,4	+0,2	+0,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt sin prognos för prisbasbeloppet för 2021–2023. Det har en marginellt höjande effekt på prognosen för alla år.

Volym- och strukturförändringar

Flera stora retroaktiva utbetalningar har gjorts till de vårdbidragsmottagare som fått förlängt vårdbidrag. Utöver det så har takten i vilken vårdbidragen blivit förlängda varit högre än tidigare beräknat. Det innebär att prognosen för 2020 höjs med cirka 10 procent.

Regelförändringar

Från och med 1 juli 2020 får Försäkringskassan förlänga vårdbidrag som har upphört eller kommer att upphöra på grund av de äldre övergångsreglerna om att vårdbidrag upphör. Den försäkrade måste ha inkommit med en ansökan om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning för barn. De förhållanden som gör den försäkrade berättigad till vårdbidrag måste vara oförändrade. Regeländringen står för i princip hela förändringen i inflöde och utflödet för vårdbidraget under hela prognosperioden.

1:8 Bostadsbidrag

1:8 Bostadsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-47 755	-107 516	-13 890	0	0	-
Anslag ³	4 546 658	5 837 176	5 180 666	4 973 205	4 651 697	-
Tilldelade medel	4 498 903	5 729 660	5 166 776	4 973 205	4 651 697	-
Utfall/Prognos	4 606 419	5 743 550	5 033 799	4 819 905	4 615 259	4 597 231
Avvikelse från anslag	-59 761	93 626	146 867	153 300	36 438	-
Avvikelse från tilldelade medel	-107 516	-13 890	132 977	153 300	36 438	-
Högsta anslagskredit	227 332	237 308	259 033	248 660	232 584	-
Tillgängliga medel	4 726 235	5 966 968	5 425 809	5 221 865	4 884 281	-
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0	-

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt RK20:Nov

Utgifterna för anslagsposten 2020 beräknas bli 5,7 miljarder kronor, vilket är 94 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 14 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 5 miljarder kronor, vilket är 147 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 133 miljoner kronor lägre än tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer samt ungdomar som fyllt 18 men inte 29 år. Syftet med bidraget är att ge ekonomiskt svaga hushåll möjlighet att hålla sig med goda och tillräckligt rymliga bostäder. Beroende på vilken grupp man tillhör består bidraget av olika delar. Bostadsbidragets storlek bestäms av såväl bostadens storlek och kostnad som hushållets inkomst och sammansättning.

Bostadsbidrag för barnfamiljer består dels av ett bidrag till kostnaden för bostaden, dels av särskilda bidrag för hemmavarande barn eller barn som bor växelvis samt umgängesbidrag för tidvis boende barn. Bostadsbidrag till hushåll utan barn (ungdomshushåll) består däremot endast av bidrag för kostnaden för bostaden.

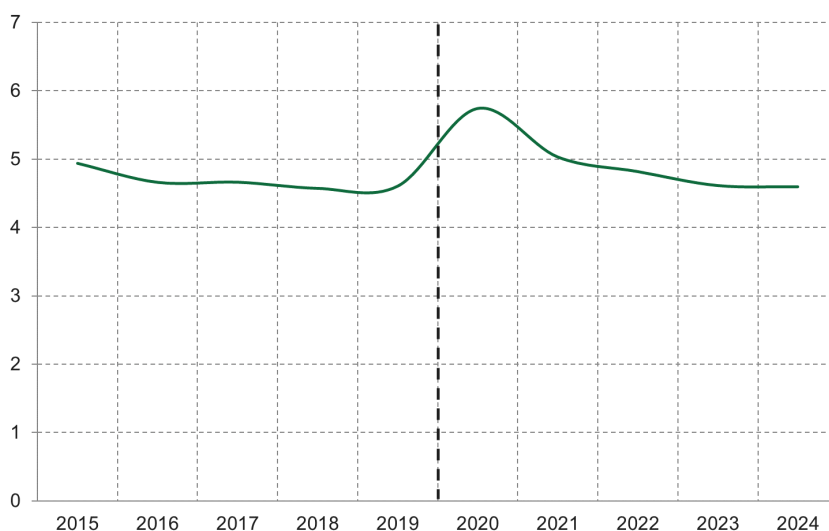
Under andra halvåret för 2020 finns även ett tilläggsbidrag för barnfamiljer på 25 % av deras ordinarie bostadsbidrag.

Analys

Utgifterna för bostadsbidrag under 2019 blev cirka 4,6 miljarder kronor, vilket är 1 procent högre än utgiften under 2018. Utgifterna väntas stiga under 2020 till 5,7 miljarder kronor. För kommande år sjunker sedan utgifterna till 4,6 miljarder för 2024, se diagram nedan.

Orsaken till detta är en regeländring³¹ som innebär att barnfamiljer får ett tilläggsbidrag som är 25 procent av det ordinarie bostadsbidraget under andra halvan av 2020. Men ökningen beror också på att fler har rätt att få bostadsbidrag nu när arbetslösheten har ökat under coronapandemin. Under juli och augusti har utgifterna varit knappt 100 miljoner kronor per månad för tilläggsbidraget, vilket innebär att de totala utgifterna under 2020 för tilläggsbidraget väntas landa på 600 miljoner kronor. Tilläggsbidraget väntas upphöra vid årsskiftet men på grund av eftersläpning i handläggningen kommer tilläggsbidraget även att belasta anslaget under inledningen av 2021.

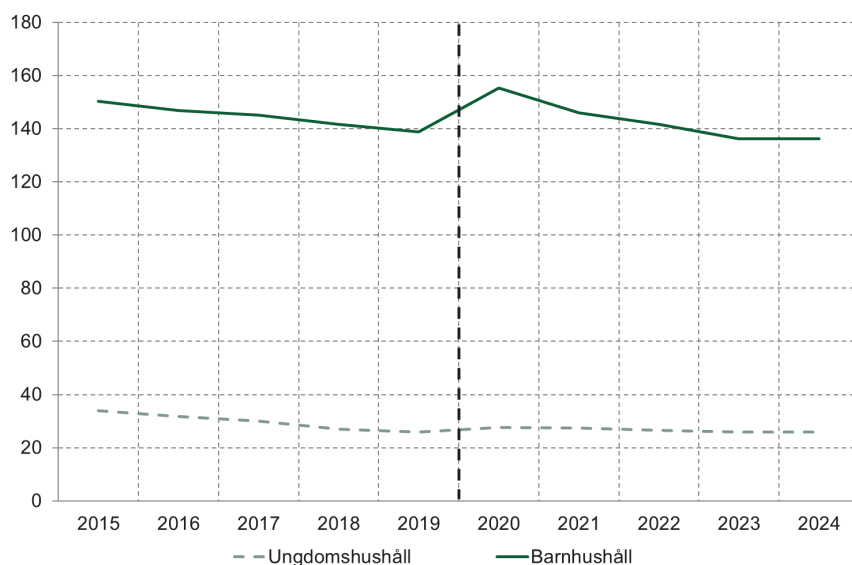
³¹ Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget (Dnr: S2020/04306/SF)

Utgifter för bostadsbidrag. Miljarder kronor, årsdata 2015–2024

Den största delen av bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer. Av utbetalt preliminärt bostadsbidrag beräknas 94 procent i år gå till barnhushåll och resterande del till ungdomshushåll utan barn.

Medelersättningen beräknas 2020 till 2 907 kronor per månad för barnhushåll och 986 kronor per månad för ungdomshushåll. Jämfört med 2019 beräknas medelersättningen öka med 611 kronor (21 procent) för barnhushåll och med 106 kronor (11 procent) för ungdomshushåll. Bidragsnivåerna sjunker sedan under 2021 med ungefär 15 procent för barnhushållen och 4 procent per år för ungdomshushållen när effekterna av coronapandemin sannolikt börjar avta. Under 2022 till 2024 är det i stort sätt oförändrad nivå för barnhushållen och en svag ökning för ungdomshushållen.

Antalet hushåll med bostadsbidrag beräknas vara i genomsnitt 183 000 under 2020, fördelat på 155 000 barnhushåll och 28 000 ungdomshushåll. Jämfört med 2019 beräknas antalet hushåll öka med 11 procent, där barnhushållen står för den största ökningen. Därefter väntas antalet hushåll minska igen med ungefär 4 procent per år fram till 2023. I denna prognos har vi antagit att Coronapandemin fortsätter under första halvåret av 2021 men ifall pandemin skulle bli långvarig och många blir arbetssökande under en längre tid så kan antalet som har rätt till bostadsbidrag fortsatt bli kvar på en hög nivå. För hushållens långsiktiga utveckling se diagrammet nedan.

Antal hushåll med bostadsbidrag. Tusental, årsdata 2015–2024

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹
Föregående prognosbelopp	5 765 045	5 076 743	4 884 299	4 701 101
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-21 495	-42 944	-64 394	-85 842
Regelförändringar	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	5 743 550	5 033 799	4 819 905	4 615 259
Differens i 1000-tal kronor	-21 495	-42 944	-64 394	-85 842
Differens i procent	-0,4	-0,8	-1,3	-1,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Antalet mottagare av bostadsbidrag har ökat under Coronapandemin på grund av ökad arbetslöshet, dock inte riktigt i lika stor utsträckning som prognostiserades i föregående prognos. Därför sänks prognosen något, både för i år och kommande år. Prognosen för kommande år har skrivits fram med hjälp av SCB:s FASIT-modell³².

³² FASIT 2018v3

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2019

Belopp anges i tusentals kronor											
		Ingående överförings belopp 2018	Anslag 2019	Tilldelade medel 2019	Utfall 2019	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags-kredit	Tillgängliga medel	Över-skridande av anslags-kredit	
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg											
1.4	1.4.1	-158 840	6 763 252	6 604 412	6 635 234	128 018	-30 822	338 162	6 942 574	0	
1.6		0	8 309	8 309	4 535	3 774	-3 774	0	8 309	0	
1.6	1.6.3	0	8 000	8 000	4 226	3 774	-3 774	0	8 000	0	
	7										
	1.6.2	0	309	309	309	0	0	0	309	0	
	7										
1.7	1.7	-27 787	519 068	491 281	518 367	701	-27 086	47 606	538 887	0	
4.3	4.3	0	263 395	263 395	143 203	120 192	120 192	13 169	276 564	0	
4.4	4.4	0	24 986 588	24 986 588	24 174 997	811 591	811 591	1 224 329	26 210 917	0	
		-186 627	32 548 921	32 362 294	31 480 871	1 068 050	881 423	1 623 266	33 985 560	0	
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning											
1.1		-3 553	36 961 254	36 957 701	37 246 309	-285 055	-288 608	1 702 112	38 659 813	3 468	
	1:1.2	0	32 464 000	32 464 000	32 970 254	-506 254	-506 254	1 623 200	34 087 200	0	
	1										
	1:1.1	0	903 000	903 000	689 726	213 274	213 274	45 150	948 150	0	
	9										
	1:1.2	0	164 100	164 100	153 739	10 361	10 361	8 205	172 305	0	
	0										
	1:1.1	0	177 000	177 000	169 732	7 268	7 268	8 850	185 500	0	
	5										
	1:1.8	-3 553	162 192	158 639	159 080	3 112	-441	7 359	165 998	0	
	1:1.5	0	186 962	186 962	199 778	-12 816	-12 816	9 348	196 310	3 468	
	8										
	1:1.1	0	2 840 000	2 840 000	2 840 000	0	0	0	2 840 000	0	
	7										
	1:1.1	0	48 000	48 000	48 000	0	0	0	48 000	0	
	6										
	1:1.1	0	16 000	16 000	16 000	0	0	0	16 000	0	
	6										
1.2		-190	43 943 558	43 943 368	44 108 450	-164 892	-165 082	1 919 127	45 862 495	0	
1.2	1.2.5	0	33 368 000	33 368 000	33 446 779	-78 779	-78 779	1 668 400	35 036 400	0	
	1.2.6	0	4 981 000	4 981 000	5 071 645	-90 645	-90 645	249 050	5 230 050	0	
	1.2.7	-190	33 558	33 368	29 026	4 532	4 342	1 677	35 045	0	
	1.2.8	0	5 561 000	5 561 000	5 561 000	0	0	0	5 561 000	0	
1.3		0	1 391 000	1 391 000	1 304 033	86 967	86 967	69 550	1 460 550	93 278	
1.3	1.3.1	0	1 141 000	1 141 000	1 291 328	-150 328	-150 328	57 050	1 198 050	93 278	
	1.3.2	0	250 000	250 000	12 705	237 295	237 295	12 500	262 500	0	
1.4		0	2 773 000	2 773 000	2 677 299	95 701	95 701	0	2 901 450	0	
1.4	1.4.5	0	2 569 000	2 569 000	2 473 299	95 701	95 701	128 450	2 697 450	0	
	1.4.4	0	204 000	204 000	204 000	0	0	0	204 000	0	
1.5		-43	36 349	36 306	37 784	-1 435	-1 478	0	38 059	0	
1.5	1.5.3	-43	35 065	35 022	36 500	-1 435	-1 478	1 753	36 775	0	
	1.5.4	0	1 284	1 284	1 284	0	0	0	1 284	0	
1.6		0	2 897 000	2 897 000	2 442 930	454 070	454 070	0	2 897 000	0	
	1.6.3	0	339 000	339 000	335 275	3 725	3 725	0	339 000	0	
	1.6.4	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0	
	1.6.5	0	709 000	709 000	593 147	115 853	115 853	0	709 000	0	
	1.6.8	0	218 000	218 000	47 965	170 035	170 035	0	218 000	0	
	1.6.9	0	250 000	250 000	157 576	92 424	92 424	0	250 000	0	
	1.6.1	0	1 326 000	1 326 000	1 253 967	72 033	72 033	0	1 326 000	0	
	0										
1.7	1.7	0	1 092 000	1 092 000	1 090 274	1 726	1 726	54 600	1 146 600	0	
		-3 786	89 094 161	89 090 375	88 907 079	187 082	183 296	3 875 592	92 965 967	96 746	
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn											
1.1		-160 521	33 117 584	33 260 273	33 174 759	-57 175	85 514	1 640 133	34 900 406	7	
	1:1.1	-76 411	28 977 264	28 900 853	29 149 696	-172 432	-248 843	1 448 863	30 349 716	0	
	1:1.2	-84 110	3 843 428	4 062 528	3 732 878	110 550	329 650	176 426	4 238 954	0	
	1:1.3	0	274 946	274 946	269 135	5 811	5 811	13 747	288 693	0	
	1:1.4	0	21 946	21 946	23 050	-1 104	-1 104	1 097	23 043	7	
1.2		-89 224	44 454 417	44 365 193	44 548 039	-93 622	-182 846	2 026 211	46 391 404	0	
	1.2.9	0	32 167 719	32 167 719	32 689 265	-521 546	-521 546	1 608 385	33 776 104	0	
	1.2.1	-89 224	7 695 155	7 605 931	7 321 851	373 304	284 080	384 757	7 990 688	0	
	1										
	1.2.1	0	661 391	661 391	606 771	54 620	54 620	33 069	694 460	0	
	2										
	1.2.8	0	758 959	758 959	758 959	0	0	0	758 959	0	
	1.2.4	0	3 106 186	3 106 186	3 106 186	0	0	0	3 106 186	0	
	1.2.1	0	65 007	65 007	65 007	0	0	0	65 007	0	
	0										
1.3	1.3	0	2 765 282	2 765 282	2 699 788	65 494	65 494	138 264	2 903 546	0	
1.4	1.4	0	23 284	23 284	14 175	9 109	9 109	698	23 982	0	
1.6		0	4 472 178	4 472 178	3 971 869	500 309	500 309	203 733	4 675 911	114 014	
1.6	1.6.4	0	3 091 353	3 091 353	3 359 934	-268 581	-268 581	154 567	3 245 920	114 014	
	1.6.2	0	983 331	983 331	214 441	768 890	768 890	49 166	1 032 497	0	
	1.6.3	0	300 144	300 144	300 144	0	0	0	300 144	0	
	1.6.1	0	97 350	97 350	97 350	0	0	0	97 350	0	
1.8	1.8	-47 755	4 546 658	4 498 903	4 606 419	-59 761	-107 516	227 332	4 726 235	0	
		-297 500	89 379 403	89 385 113	89 015 049	364 354	370 064	4 236 371	93 621 484	114 021	
Totalt		-487 913	211 022 485	210 837 782	209 402 999	1 619 486	1 434 783	9 735 229	220 573 011	210 767	

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2020

Belopp anges i tusentals kronor										
		Ingående överförings belopp 2019	Anslag 2020	Tilldelade medel 2020	Prognos 2020	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags-kredit	Tillgängliga medel	Över-skridande av anslags-kredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg										
1.4	1.4.1									
		-30 822	7 061 281	7 030 459	6 123 745	937 536	906 714	353 064	7 383 523	0
1.6		0	578 363	578 363	80 155	498 208	498 208	0	578 363	0
1.6	1.6.3									
		0	527 000	527 000	28 792	498 208	498 208	0	527 000	0
	1.6.2									
		0	51 363	51 363	51 363	0	0	0	51 363	0
1.7	1.7									
		-27 086	548 187	521 101	536 401	11 786	-15 300	44 840	565 941	0
4.3	4.3									
		0	263 395	263 395	139 848	123 547	123 547	13 169	276 564	0
4.4	4.4									
		0	24 450 971	24 450 971	24 023 951	427 020	427 020	1 222 548	25 673 519	0
	Summa	-57 908	33 480 560	33 422 652	30 984 255	2 496 305	2 438 397	1 633 621	35 056 273	0
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning										
1.1										
		-506 695	49 246 977	48 740 282	42 149 692	7 097 285	6 590 590	1 702 448	50 442 730	15 068
	1.1.2									
		-506 254	43 913 000	43 406 746	36 807 691	7 105 309	6 599 055	1 633 500	45 040 246	0
	1.1.1									
		0	677 000	677 000	662 198	14 802	14 802	33 850	710 850	0
	1.1.2									
		0	150 100	150 100	135 100	15 000	15 000	7 505	157 605	0
	1.1.1									
		0	175 000	175 000	186 169	-11 169	-11 169	8 750	183 750	2 419
	1.1.8									
		-441	174 340	173 899	178 222	-3 882	-4 323	8 717	182 616	0
	1.1.5									
		0	202 537	202 537	225 312	-22 775	-22 775	10 126	212 663	12 649
	1.1.1									
		0	3 939 000	3 939 000	3 939 000	0	0	0	3 939 000	0
	1.1.1									
		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.1.1									
		0	16 000	16 000	16 000	0	0	0	16 000	0
1.2										
		-169 424	42 150 170	41 980 746	42 547 301	-397 131	-566 555	1 847 708	43 828 454	0
1.2	1.2.5									
		-78 779	31 920 000	31 841 221	32 246 380	-326 380	-405 159	1 596 000	33 437 221	0
1.2.6										
		-90 645	5 002 000	4 911 355	5 077 275	-75 275	-165 920	250 100	5 161 455	0
1.2.7										
		0	32 170	32 170	27 646	4 524	4 524	1 608	33 778	0
1.2.8										
		0	5 196 000	5 196 000	5 196 000	0	0	5 196 000	0	
		0	1 408 000	1 408 000	1 305 000	103 000	103 000	70 400	1 478 400	0
1.3	1.3.1									
		0	1 265 000	1 265 000	1 193 000	72 000	72 000	63 250	1 328 250	0
1.3.2										
		0	143 000	143 000	112 000	31 000	31 000	7 150	150 150	0
1.4										
		0	2 608 000	2 608 000	2 556 450	51 550	51 550	2 728 750	0	
1.4.4										
		0	2 415 000	2 415 000	2 363 450	51 550	51 550	120 750	2 535 750	0
1.4.5										
		0	193 000	193 000	193 000	0	0	0	193 000	0
1.5										
		-1 478	36 923	35 445	37 044	-121	-1 599	0	37 203	0
1.5.3										
		-1 478	35 174	33 696	35 295	-121	-1 599	1 758	35 454	0
1.5.4										
		0	1 749	1 749	1 749	0	0	0	1 749	0
1.6										
		0	2 463 000	2 463 000	2 268 565	194 435	194 435	0	2 463 000	0
1.6.3										
		0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0
1.6.4										
		0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
1.6.5										
		0	700 000	700 000	640 000	60 000	60 000	0	700 000	0
1.6.8										
		0	175 000	175 000	90 000	85 000	85 000	0	175 000	0
1.6.9										
		0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0
1.6.1										
		0	944 000	944 000	894 565	49 435	49 435	0	944 000	0
1.7	1.7									
		0	21 039 858	21 039 858	15 655 113	5 384 745	5 384 745	59 492	21 099 350	0
	Summa	-677 597	118 952 928	118 275 331	106 519 165	12 433 763	11 756 166	3 802 556	122 077 887	15 068
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn										
1.1										
		-248 843	33 493 943	33 245 100	33 367 305	126 638	-122 205	1 674 695	34 919 795	1 801
	1.1.1									
		-248 843	29 401 584	29 152 741	29 367 680	33 904	-214 939	1 470 079	30 622 820	0
	1.1.2									
		0	3 796 947	3 796 947	3 703 290	93 657	93 657	189 847	3 986 794	0
	1.1.3									
		0	274 739	274 739	272 828	1 911	1 911	13 736	288 475	0
	1.1.4									
		0	20 673	20 673	23 507	-2 834	-2 834	1 033	21 706	1 801
1.2										
		-521 546	49 028 762	48 507 216	46 128 203	2 900 559	2 379 013	2 151 257	50 658 473	0
	1.2.9									
		-521 546	34 243 451	33 721 905	32 076 115	2 167 336	1 645 790	1 712 172	35 434 077	0
	1.2.1									
		0	9 721 911	9 721 911	9 011 473	710 438	710 438	407 045	10 128 956	0
	1.2.1									
		0	640 808	640 808	618 023	22 785	22 785	32 040	672 848	0
	1.2.8									
		0	956 630	956 630	956 630	0	0	0	956 630	0
	1.2.4									
		0	3 411 317	3 411 317	3 411 317	0	0	0	3 411 317	0
	1.2.1									
		0	54 645	54 645	54 645	0	0	0	54 645	0
1.3	1.3									
		0	2 627 264	2 627 264	2 645 941	-18 677	-18 677	131 363	2 758 627	0
1.4	1.4									
		0	20 184	20 184	9 600	10 584	10 584	605	20 789	0
1.6										
		0	4 691 391	4 691 391	4 185 588	505 803	505 803	214 601	4 905 982	0
1.6.1										
		0	2 301 081	2 301 081	2 108 546	192 535	192 535	115 054	2 416 135	0
1.6.2										
		0	1 990 957	1 990 957	1 677 689	313 268	313 268	99 547	2 090 504	0
1.6.3										
		0	202 248	202 248	202 248	0	0	0	202 248	0
1.6.1										
		0	197 105	197 105	197 105	0	0	0	197 105	0
1.8	1.8									
		-107 516	5 837 176	5 729 660	5 743 550	93 626	-13 890	237 308	5 966 968	0
	Summa	-877 905	95 698 720	94 820 815	92 080 187	3 618 533	2 740 628	4 409 829	99 230 644	1 801
Totalt		-1 613 410	248 132 208	246 518 798	229 583 607	18 548 601	16 935			

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2021

Belopp anges i tusentals kronor											
		Ingående överförings belopp 2020	Anslag 2021	Tilldelade medel 2021	Prognos 2021	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit	
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg											
1.4	1.4.1	0	7 286 296	7 286 296	7 161 458	124 838	124 838	364 314	7 650 610	0	
1.6		0	8 302	8 302	4 529	3 773	3 773	0	8 302	0	
1.6	1.6.37	0	8 000	8 000	4 227	3 773	3 773	0	8 000	0	
	1.6.27	0	302	302	302	0	0	0	302	0	
1.7	1.7	-15 300	513 238	497 938	511 342	1 896	-13 404	25 661	523 599	0	
4.3	4.3	0	263 395	263 395	198 197	65 198	65 198	13 169	276 564	0	
4.4	4.4	0	24 475 898	24 475 898	24 448 290	27 608	27 608	1 223 794	25 699 692	0	
	Summa	-15 300	32 555 431	32 540 131	32 328 345	227 086	211 786	1 626 938	34 167 069	0	
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning											
1.1		-4 323	37 724 912	37 720 589	36 657 434	1 067 478	1 063 155	1729 645	39 450 234	0	
	1.1.21	0	33 151 000	33 151 000	32 165 406	985 594	985 594	1657 550	34 808 550	0	
	1.1.19	0	677 000	677 000	651 190	25 810	25 810	33 850	710 850	0	
	1.1.20	0	150 100	150 100	137 100	13 000	13 000	7 505	157 605	0	
	1.1.15	0	191 000	191 000	190 990	10	10	9 550	200 550	0	
	1.1.8	-4 323	192 441	188 118	189 475	2 966	-1 357	9 622	197 740	0	
	1.1.5	0	231 371	231 371	229 655	1 716	1 716	11 568	242 939	0	
	1.1.18	0	3 082 000	3 082 000	3 045 813	36 187	36 187	3 082 000	3 082 000	0	
	1.1.17	0	31 000	31 000	28 961	2 039	2 039	31 000	31 000	0	
	1.1.16	0	19 000	19 000	18 844	156	156	19 000	19 000	0	
1.2		-571 079	40 472 849	39 901 770	40 422 042	50 807	-520 272	1788 842	41 690 612	0	
1.2	1.2.5	-405 159	30 720 000	30 314 841	30 678 223	41 777	-363 382	1 536 000	31 850 841	0	
	1.2.6	-165 920	5 028 000	4 862 080	5 054 601	-26 601	-192 521	251 400	5 113 480	0	
	1.2.7	0	28 849	28 849	0	28 849	28 849	1 442	30 291	0	
	1.2.8	0	4 696 000	4 696 000	4 689 218	6 782	6 782	4 696 000	4 696 000	0	
1.3		0	1 355 000	1 355 000	1 355 000	0	0	67 750	1 422 750	0	
1.3	1.3.1	0	1 115 000	1 115 000	1 115 000	0	0	55 750	1 170 750	0	
	1.3.2	0	240 000	240 000	240 000	0	0	12 000	252 000	0	
1.4		0	2 421 000	2 421 000	2 411 421	9 579	9 579	2 533 600	2 533 600	0	
1.4	1.4.5	0	2 252 000	2 252 000	2 249 699	2 301	2 301	112 600	2 364 600	0	
	1.4.4	0	169 000	169 000	161 722	7 278	7 278	169 000	169 000	0	
1.5		-1 599	36 868	35 269	37 227	-359	-359	-1 958	37 010	0	
1.5	1.5.3	-1 599	34 826	33 227	35 062	-236	-1 835	1 741	34 968	94	
	1.5.4	0	2 042	2 042	2 165	-123	-123	2 042	2 042	0	
1.6		0	2 438 000	2 438 000	2 438 000	0	0	0	2 438 000	0	
	1.6.3	0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0	
	1.6.4	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0	
	1.6.5	0	700 000	700 000	700 000	0	0	0	700 000	0	
	1.6.8	0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	150 000	0	
	1.6.9	0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0	
	1.6.10	0	944 000	944 000	944 000	0	0	0	944 000	0	
1.7	1.7	0	4 600 000	4 600 000	1 114 000	3 486 000	3 486 000	230 000	4 830 000	0	
	Summa	-577 001	89 048 629	88 471 628	84 435 124	4 613 505	4 036 504	3 930 578	92 402 206	94	
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn											
1.1		-214 939	33 680 849	33 465 910	33 591 188	89 661	-125 278	1 684 041	35 149 951	0	
	1.1.1	-214 939	29 591 308	29 376 369	29 563 180	28 128	-186 811	1 479 565	30 855 934	0	
	1.1.2	0	3 789 430	3 789 430	3 727 943	61 487	61 487	189 471	3 978 901	0	
	1.1.3	0	276 882	276 882	276 558	324	324	13 844	290 726	0	
	1.1.4	0	23 229	23 229	23 507	-278	-278	1 161	24 390	0	
1.2		0	47 651 790	47 651 790	44 432 401	3 219 389	3 219 389	2 166 197	49 817 987	0	
	1.2.9	0	34 812 947	34 812 947	31 840 729	2 972 218	2 972 218	1 740 647	36 553 594	0	
	1.2.11	0	7 865 293	7 865 293	7 940 937	-75 644	-75 644	393 264	8 258 557	0	
	1.2.12	0	645 735	645 735	636 314	9 421	9 421	32 286	678 021	0	
	1.2.8	0	856 517	856 517	858 146	-1 629	-1 629	856 517	856 517	0	
	1.2.4	0	3 412 406	3 412 406	3 098 654	313 752	313 752	3 412 406	3 412 406	0	
	1.2.10	0	58 892	58 892	57 621	1 271	1 271	58 892	58 892	0	
1.3	1.3	-18 677	2 593 662	2 574 985	2 636 608	-42 946	-61 623	129 683	2 704 668	0	
1.4	1.4	0	14 784	14 784	9 193	5 591	5 591	443	15 227	0	
1.6		0	5 366 856	5 366 856	5 355 263	11 593	11 593	245 173	5 612 029	0	
1.6	1.6.4	0	2 226 528	2 226 528	2 226 528	0	0	111 326	2 337 854	0	
	1.6.2	0	2 676 955	2 676 955	2 676 955	0	0	133 847	2 810 802	0	
	1.6.3	0	198 355	198 355	188 368	9 987	9 987	198 355	198 355	0	
	1.6.1	0	265 018	265 018	263 412	1 606	1 606	265 018	265 018	0	
1.8	1.8	-13 890	5 180 666	5 166 776	5 033 799	146 867	132 977	259 033	5 425 809	0	
	Summa	-247 506	94 488 607	94 241 101	91 058 452	3 430 155	3 182 649	4 484 570	98 725 671	0	
Totalt		-839 807	216 092 667	215 252 860	207 821 921	8 270 746	7 430 939	10 042 086	225 294 946	94	

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2022

Belopp anges i tusentals kronor			Ingående överförings belopp 2021	Anslag 2022	Tilldelade medel 2022	Prognos 2022	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags-kredit	Tillgängliga medel	Över-skridande av anslags-kredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg											
1.4	1.4.1	Statlig tandvårdsstöd	0	7 094 931	7 094 931	7 062 698	32 233	32 233	354 746	7 449 677	0
1.6		Bidrag till folkhälsa och sjukvård	0	8 275	8 275	4 563	3 712	3 712	0	8 275	0
1.6	1.6.37	Smittbärapenning	0	8 000	8 000	4 344	3 656	3 656	0	8 000	0
	1.6.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärapenning	0	275	275	219	56	56	0	275	0
1.7	1.7	Sjukvård i internationella förhållanden	-13 404	520 255	506 851	518 278	1 977	-11 427	26 012	532 863	0
4.3	4.3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	0	263 395	263 395	198 448	64 947	64 947	13 169	276 564	0
4.4	4.4	Kostnader för statlig assistansersättning	0	24 345 256	24 345 256	24 367 716	-22 460	-22 460	1 217 262	25 562 518	0
		Summa	-13 404	32 240 387	32 226 983	32 156 266	84 121	70 717	1 611 189	33 838 172	0
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning											
1.1		Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-1 357	37 437 470	37 436 113	36 108 743	1 328 727	1 327 370	1705 623	39 141 736	0
	1.1.21	Sjukpenning	0	32 647 000	32 647 000	31 500 804	1 146 196	1 146 196	1632 350	34 279 350	0
	1.1.19	Rehabiliteringspenning	0	681 000	681 000	656 178	24 822	24 822	34 050	715 050	0
	1.1.20	Arbetslöshetsbidrag m.m.	0	151 100	151 100	139 100	12 000	12 000	7 555	158 655	0
	1.1.15	Närstående penning	0	197 000	197 000	195 800	1 200	1 200	9 850	206 850	0
	1.1.8	Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	-1 357	201 928	200 571	196 120	5 808	4 451	10 096	210 667	0
	1.1.5	Boendettillägg	0	234 442	234 442	229 667	4 775	4 775	11 722	246 164	0
	1.1.18	Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	0	3 261 000	3 261 000	3 130 770	130 230	130 230		3 261 000	0
	1.1.17	Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	0	45 000	45 000	41 749	3 251	3 251		45 000	0
	1.1.16	Statlig ålderspensionsavgift för närstående penning	0	19 000	19 000	18 755	245	245		19 000	0
1.2		Aktivitets- och sjukersättning m.m.	-555 903	38 743 762	38 187 859	38 743 100	662	-555 241	1 717 438	39 905 297	0
1.2	1.2.5	Aktivitets- och sjukersättning	-363 382	29 348 000	28 984 618	29 365 471	-17 471	-380 853	1 467 400	30 452 018	0
	1.2.6	Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättning	-192 521	4 972 000	4 779 479	4 979 450	-7 450	-199 971	248 600	5 028 079	0
	1.2.7	Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättning	0	28 762	28 762	0	28 762	28 762	1 438	30 200	0
	1.2.8	Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättning	0	4 395 000	4 395 000	4 398 179	-3 179	-3 179		4 395 000	0
1.3		Merkostnadsersättning och handikappersättning	0	1 372 000	1 372 000	2 000	2 000	2 000	68 600	1 440 600	0
1.3	1.3.1	Handikappersättning	0	1 043 000	1 043 000	1 041 000	2 000	2 000	52 150	1 095 150	0
	1.3.2	Merkostnadsersättning	0	329 000	329 000	329 000	0	0	16 450	345 450	0
1.4		Arbetskadeersättning m.m.	0	2 362 000	2 362 000	2 307 903	54 097	54 097		2 471 400	0
1.4	1.4.5	Arbetskadelivranta	0	2 188 000	2 188 000	2 153 385	34 615	34 615	109 400	2 297 400	0
	1.4.4	Statlig ålderspensionsavgift för arbetskadelivranta	0	174 000	174 000	154 518	19 482	19 482		174 000	0
1.5		Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-1 835	35 737	33 902	36 254	-517	-517		35 607	0
1.5	1.5.3	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-1 835	34 118	32 283	34 408	-290	-2 125	1 705	33 988	420
	1.5.4	Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	0	1 619	1 619	1 846	-227	-227		1 619	0
1.6		Bidrag för sjukkrivningsprocessen	0	1 494 000	1 494 000	1 494 000	0	0	0	1 494 000	0
	1.6.3	Finansstöd samordning genom samordningsförbund	0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0
	1.6.4	Medicinsk service	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
	1.6.5	Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	0	700 000	700 000	700 000	0	0	0	700 000	0
	1.6.8	Arbetsplatsinriktad rehabiliteringsstöd	0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	150 000	0
	1.6.9	Försäkringsmedicinska utredningar	0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0
	1.6.10	Bidrag till hälso- och sjukvården	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7	1.7	Ersättning för höga sjukvårdskostnader	0	1 140 000	1 140 000	1 154 178	-14 178	-14 178	57 000	1 197 000	0
		Summa	-559 095	82 584 969	82 025 874	81 214 178	1 370 791	811 696	3 659 766	85 685 640	420
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn											
1.1		Barnbidrag	-187 089	33 862 901	33 675 812	33 772 761	90 140	-96 949	1 693 143	35 368 955	0
	1.1.1	Allmänt barnbidrag	-186 811	29 746 146	29 559 335	29 717 870	28 276	-158 535	1 487 307	31 046 642	0
	1.1.2	Flerbarnstillägg	0	3 809 258	3 809 258	3 747 449	61 809	61 809	190 462	3 999 720	0
	1.1.3	Förtäring barnbidrag	0	284 268	284 268	283 935	333	333	14 213	298 481	0
	1.1.4	Tilläggsbelopp vid familjeförman	-278	23 229	22 951	23 507	-278	-556	1 161	24 112	0
1.2		Föräldraförälsättning	-75 644	49 075 459	48 999 815	47 560 277	1 515 182	1 439 538	2 233 443	51 233 258	0
	1.2.9	Föräldrapenning	0	35 898 176	35 898 176	34 492 949	1 405 227	1 405 227	1 794 908	37 693 084	0
	1.2.11	Tillfällig föräldrapenning	-75 644	8 105 477	8 029 833	8 165 368	-59 891	-135 535	405 273	8 435 106	0
	1.2.12	Gravdittetspenning	0	665 259	665 259	655 551	9 708	9 708	33 262	698 521	0
	1.2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	0	759 523	759 523	760 553	-1 030	-1 030		759 523	0
	1.2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	0	3 587 155	3 587 155	3 427 341	159 814	159 814		3 587 155	0
	1.2.10	Statlig ålderspensionsavgift för gravdittetspenning	0	59 869	59 869	58 515	1 354	1 354		59 869	0
1.3	1.3	Underhållsstöd	-61 623	2 673 568	2 611 945	2 731 004	-57 436	-119 059	133 678	2 745 623	0
1.4	1.4	Adoptionsbidrag	0	14 784	14 784	8 888	5 896	5 896	443	15 227	0
1.6		Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	0	5 712 091	5 712 091	5 721 067	-8 976	-8 976	262 321	5 974 412	0
1.6	1.6.4	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	1 789 679	1 789 679	1 793 406	-3 727	-3 727	89 483	1 879 162	0
	1.6.2	Omvårdnadsbidrag	0	3 456 770	3 456 770	3 463 972	-7 202	-7 202	172 838	3 629 608	0
	1.6.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	200 953	200 953	201 978	-1 025	-1 025		200 953	0
	1.6.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	0	264 689	264 689	261 711	2 978	2 978		264 689	0
1.8	1.8	Bostadsbidrag	0	4 973 205	4 973 205	4 819 905	153 300	153 300	248 660	5 221 865	0
		Summa	-324 356	96 312 008	95 987 652	94 613 902	1 698 106	1 373 750	4 571 688	100 559 340	0
Totalt			-896 855	211 137 364	210 240 509	207 984 346	3 153 018	2 256 163	9 842 643	220 083 152	420

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2023

Belopp anges i tusentals kronor			Ingående överförings belopp 2022	Anslag 2023	Tilldelade medel 2023	Prognos 2023	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg											
1.4	1.4.1	Statligt tandvårdsstöd	0	7 319 112	7 319 112	7 274 136	44 976	44 976	365 955	7 685 067	0
1.6		Bidrag till folkhälsa och sjukvård	0	8 613	8 613	-45 525	54 138	54 138	0	8 613	0
1.6	1.6.37	Smittbärapenning	0	8 000	8 000	4 474	3 526	3 526	0	8 000	0
1.6	1.6.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärapenning	0	613	613	-49 999	50 612	50 612	0	613	0
1.7	1.7	Sjukvård i internationella förhållanden	-11 427	527 412	515 985	525 353	2 059	-9 368	26 370	542 355	0
4.3	4.3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	0	264 395	264 395	199 439	64 956	64 956	13 219	277 614	0
4.4	4.4	Kostnader för statlig assistansersättning	-22 460	24 177 955	24 155 495	24 189 400	-11 445	-33 905	1 208 897	25 364 392	0
		Summa	-33 887	32 306 100	32 272 213	32 097 278	208 822	174 935	1 614 441	33 886 654	0
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning											
1.1		Sjukpenning och rehabilitering m.m.	0	38 049 207	38 049 207	35 590 806	2 458 401	2 458 401	1 736 909	39 786 116	0
	1.1.21	Sjukpenning	0	33 243 000	33 243 000	31 672 197	1 570 803	1 570 803	1 662 150	34 905 150	0
	1.1.19	Rehabiliteringspenning	0	692 000	692 000	659 748	32 252	32 252	34 600	726 600	0
	1.1.20	Arbetslöshetsbidrag m.m.	0	154 100	154 100	141 100	13 000	13 000	7 705	161 805	0
	1.1.15	Närståendespenning	0	202 000	202 000	201 501	499	499	10 100	212 100	0
	1.1.8	Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	0	208 513	208 513	200 732	7 781	7 781	10 425	218 938	0
	1.1.5	Boendetillägg	0	238 594	238 594	231 436	7 158	7 158	11 929	250 523	0
	1.1.18	Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	0	3 222 000	3 222 000	2 408 619	813 381	813 381		3 222 000	0
	1.1.17	Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	0	68 000	68 000	54 887	13 113	13 113		68 000	0
	1.1.16	Statlig ålderspensionsavgift för närståendespenning	0	21 000	21 000	20 586	414	414		21 000	0
1.2		Aktivitets- och sjukersättning m.m.	-580 824	38 450 696	37 869 872	37 444 914	1 005 782	424 958	1 703 884	39 573 756	0
1.2	1.2.5	Aktivitets- och sjukersättning	-380 853	29 041 000	28 660 147	28 285 695	755 305	374 452	1 452 050	30 112 197	0
1.2	1.2.6	Bostadsbidrag till personer med aktivitets- och sjukersättning	-199 971	5 008 000	4 808 029	4 902 477	105 523	-94 448	250 400	5 058 429	0
1.2	1.2.7	Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättning	0	28 696	28 696	0	28 696	28 696	1 434	30 130	0
1.2	1.2.8	Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättning	0	4 373 000	4 373 000	4 256 742	116 258	116 258		4 373 000	0
1.3		Merkostnadsersättning och handkappersättning	0	1 394 000	1 394 000	1 394 000	0	0	69 700	1 463 700	0
1.3	1.3.1	Handkappersättning	0	970 000	970 000	971 000	-1 000	-1 000	48 500	1 018 500	0
1.3	1.3.2	Merkostnadsersättning	0	424 000	424 000	423 000	1 000	1 000	21 200	445 200	0
1.4		Arbetskadeersättning m.m.	0	2 366 000	2 366 000	2 242 170	1 238 300	1 238 300		2 475 150	0
1.4	1.4.5	Arbetskadeliivranta	0	2 183 000	2 183 000	2 085 664	97 336	97 336	109 150	2 292 150	0
1.4	1.4.4	Statlig ålderspensionsavgift för arbetskadeliivranta	0	183 000	183 000	156 506	26 494	26 494		183 000	0
1.5		Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-2 125	35 041	32 916	35 551	-510	-2 635		34 590	0
1.5	1.5.3	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-2 125	33 492	31 367	33 753	-261	-2 386	1 674	33 041	712
1.5	1.5.4	Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	0	1 549	1 549	1 798	-249	-249		1 549	0
1.6		Bidrag för sjukskrivningsprocessen	0	1 494 000	1 494 000	1 494 000	0	0	0	1 494 000	0
1.6	1.6.3	Finansstöd samordning genom samordningsförbund	0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0
1.6	1.6.4	Medicinsk service	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
1.6	1.6.5	Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	0	700 000	700 000	700 000	0	0	0	700 000	0
1.6	1.6.8	Arbetsplatsinriktad rehabiliteringsstöd	0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	150 000	0
1.6	1.6.9	Försäkringsmedicinska utredningar	0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0
1.6	1.6.10	Bidrag till hälso- och sjukvården	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7	1.7	Ersättning för höga sjukvårdskostnader	-14 178	1 160 000	1 145 822	1 169 536	-9 536	-23 714	58 000	1 203 822	0
		Summa	-597 127	82 948 944	82 351 817	79 370 977	3 577 967	2 980 840	3 679 317	86 031 134	712
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn											
1.1		Barnbidrag	-159 091	33 969 829	33 810 738	33 879 412	90 417	-68 674	1 698 489	35 509 227	0
1.1	1.1.1	Allmänt barnbidrag	-158 535	29 835 458	29 676 923	29 807 097	28 361	-130 174	1 491 772	31 168 695	0
1.1	1.1.2	Flerbarnstillägg	0	3 820 695	3 820 695	3 758 701	61 994	61 994	191 034	4 011 729	0
1.1	1.1.3	Förtänt barnbidrag	0	290 447	290 447	290 107	340	340	14 522	304 969	0
1.1	1.1.4	Tilläggsbelopp vid familjeförman	-556	23 229	22 673	23 507	-278	-834	1 161	23 834	0
1.2		Föräldraförälsäkring	-135 535	50 617 712	50 482 177	48 433 313	2 184 399	2 048 864	2 307 482	52 789 659	0
1.2	1.2.9	Föräldrapenning	0	37 098 074	37 098 074	35 296 325	1 801 749	1 801 749	1 854 903	38 952 977	0
1.2	1.2.11	Tillfällig föräldrapenning	-135 535	8 362 772	8 227 237	8 417 357	-54 585	-190 120	418 138	8 645 375	0
1.2	1.2.12	Gravitetetspenning	0	688 830	688 830	678 088	10 742	10 742	34 441	723 271	0
1.2	1.2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	0	772 633	772 633	751 229	21 404	21 404		772 633	0
1.2	1.2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	0	3 628 734	3 628 734	3 226 316	402 418	402 418		3 628 734	0
1.2	1.2.10	Statlig ålderspensionsavgift för gravitetetspenning	0	66 669	66 669	63 998	2 671	2 671		66 669	0
1.3	1.3	Underhållsstöd	-119 059	2 642 475	2 523 416	2 700 177	-57 702	-176 761	132 123	2 655 539	44 638
1.4	1.4	Adoptionsbidrag	0	14 784	14 784	9 723	5 061	5 061	443	15 227	0
1.6		Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	-10 929	5 620 492	5 609 563	5 663 588	-43 096	-54 025	258 154	5 867 717	0
1.6	1.6.4	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	-3 727	602 463	598 736	607 431	-4 968	-8 695	30 123	628 859	0
1.6	1.6.2	Omvårdnadsbidrag	-7 202	4 580 638	4 553 436	4 598 252	-37 614	-44 816	228 031	4 781 467	0
1.6	1.6.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	83 419	83 419	38 673	44 746	44 746	0	83 419	0
1.6	1.6.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	0	373 972	373 972	419 232	-45 260	-45 260	0	373 972	0
1.8	1.8	Bostadsbidrag	0	4 651 697	4 615 697	4 615 259	36 438	36 438	232 584	4 884 281	0
		Summa	-424 614	97 516 989	97 092 375	95 301 472	2 215 517	1 790 903	4 629 275	101 721 650	44 638
Totalt			-1 055 628	212 772 033	211 716 405	206 769 727	6 002 306	4 946 678	9 923 033	221 639 438	45 350

Utgifter inom socialförsäkringen m.m.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Statligt tandvårdsstöd

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	6 635 234	6 123 745	7 161 458	7 062 698	7 274 136	7 494 676
Högekostnadsskydd	4 477 486	4 135 493	4 982 739	4 846 440	5 036 218	5 234 512
Allmänt tandvårdsbidrag	2 100 270	1 936 744	2 119 042	2 144 357	2 160 426	2 177 079
Särskilt tandvårdsbidrag	57 478	51 508	59 677	71 901	77 492	83 085

Bidrag till folkhälsa och sjukvård

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	4 535	80 155	4 529	4 563	-45 525	5 056
Smittbärrpenning, tkr	4 226	28 792	4 227	4 344	4 474	4 603
Statlig ålderspensionsavgift för smittbärrpenning	309	51 363	302	219	-49 999	453

Sjukvård i internationella förhållanden. Anslagspost 1, Sjukvård i internationella förhållanden

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	518 367	536 401	511 342	518 278	525 353	532 569
Konventionsvård, tkr	183 949	150 752	150 752	150 752	150 752	150 752
Turistvård, tkr	16 599	40 769	12 231	12 231	12 231	12 231
Pensionärsvård, tkr	307 473	338 824	342 213	349 057	356 038	363 159
Sjuk- och tandvårdstjänster, tkr	10 346	6 055	6 146	6 239	6 332	6 427

Bilstöd till personer med funktionsnedsättning

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	143 203	139 848	198 197	198 448	199 439	200 036
Grundbidrag	16 344	15 390	19 754	19 783	19 929	20 074
Anskaffningsbidrag	4 301	3 861	5 297	5 148	5 058	5 028
Anpassningsbidrag	94 920	95 367	127 528	127 783	127 882	128 076
Tilläggsbidrag	27 607	25 230	45 618	45 734	46 570	46 858
Övrigt (återkrav)	31					

Kostnader för statlig assistansersättning

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	24 174 997	24 023 951	24 448 290	24 367 716	24 189 400	24 041 084
Inbetalningar från kommunerna, tkr	4 416 613	4 366 470	4 413 624	4 380 956	4 336 123	4 297 549
Total utbetald assistansersättning, tkr	28 591 610	28 390 421	28 861 914	28 748 672	28 525 524	28 338 634
Antal personer, årsgenomsnitt	14 295	13 919	13 631	13 296	12 967	12 664
Assistanstimmar/vecka och person, årsgenomsnitt	129	130	130	131	131	131
Assistanstimmar/månad och person, årsgenomsnitt	559	562	565	567	568	569
Medelersättning/tim (inkl admkostn), årsgenomsnitt	303	307	318	323	328	332

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Sjukpenning och rehabilitering m.m.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	37 246 309	42 149 692	36 657 434	36 108 743	35 590 806	36 683 601
Sjukpenning, tkr	32 970 254	36 807 691	32 165 406	31 500 804	31 672 197	31 993 056
Sjukpenningtalet	9,40	9,29	8,69	8,41	8,29	8,20
Ohälsotalet	23,47	22,52	21,09	20,03	19,17	18,76
Antal nettodagar	53 372 904	53 437 128	50 322 916	49 103 516	48 764 248	48 599 151
Medelersättning, kr/dag	618	629	634	642	649	658
Rehabiliteringspenning, tkr	689 726	662 198	651 190	656 178	659 748	666 432
Antal nettodagar	1 328 375	1 272 653	1 247 160	1 242 493	1 233 908	1 229 731
Medelersättning, kr/dag	519	520	522	528	535	542
Arbets hjälpmedel m.m.	153 739	135 100	137 100	139 100	141 100	143 100
Närståendepenning, tkr	169 732	186 169	190 990	195 600	201 501	208 323
Antal ersättningsdagar med närståendepenning.	167 215	180 637	183 214	185 687	188 159	190 631
Medelersättning/dag i närståendepenning, kr.	1 015	1 031	1 042	1 053	1 071	1 093
Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall, tkr	159 080	178 222	189 475	196 120	200 732	203 928
Boendetillägg, tkr	199 778	225 312	229 655	229 667	231 436	234 569
Statlig ålderspensionsavgift sjukpenning	2 840 000	3 939 000	3 045 813	3 130 770	2 408 619	3 148 117
Statlig ålderspensionsavgift rehabiliteringspenning	48 000	0	28 961	41 749	54 887	65 577
Statlig ålderspensionsavgift närståendepenning	16 000	16 000	18 844	18 755	20 586	20 499

Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	44 108 450	42 547 301	40 422 042	38 743 100	37 444 914	36 199 612
Aktivitets- och sjukersättning, tkr	33 446 779	32 246 380	30 678 223	29 365 471	28 285 695	27 344 946
Medelantal personer med AE	32 854	30 324	28 674	28 200	27 709	27 322
Antal personer med AE i december	32 146	29 027	28 468	28 019	27 523	27 246
Inflöde AE	7 423	7 562	7 839	7 956	7 947	7 947
Utflöde AE	9 668	8 020	8 384	8 419	8 436	8 007
Medelantal personer med SE	254 828	240 257	226 353	213 521	201 453	189 929
Antal personer med SE i december	248 411	233 437	220 222	207 661	196 099	184 591
Inflöde SE	8 968	8 773	8 147	7 922	7 821	7 568
Utflöde SE	23 413	22 472	21 294	20 390	19 374	19 005
Medelantal inkomstrel	197 325	185 595	174 926	165 800	157 186	149 015
Anslagsbelastning inkomstrel	21 839 488	20 490 817	18 971 894	17 645 677	16 515 141	15 486 870
Bostadstillägg till personer med SA, tkr	5 071 645	5 077 275	5 054 601	4 979 450	4 902 477	4 885 551
Bostadstillägg SA, tkr	5 071 645	5 077 275	5 054 601	4 979 450	4 902 477	4 885 551
Antal personer med BT i december	115 991	116 111	112 843	109 613	106 515	103 313
Kostnader för vissa personer med SA, tkr	29 026	27 646	0	0	0	0
Statlig ålderspensionsavgift, tkr	5 561 000	5 196 000	4 689 218	4 398 179	4 256 742	3 969 115

Merkostnadsersättning och handikappersättning

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	1 304 033	1 305 000	1 355 000	1 370 000	1 394 000	1 423 000
Handikappersättningar, tkr	1 291 328	1 193 000	1 115 000	1 041 000	971 000	901 000
Antal personer med handikappersättning, årsgenomsnitt	59 820	55 972	52 124	48 276	44 428	40 580
Antal personer med handikappersättning 69%, dec	11 079	10 240	9 401	8 562	7 723	6 884
Antal personer med handikappersättning 53%, dec	9 447	8 704	7 961	7 218	6 475	5 732
Antal personer med handikappersättning 36%, dec	37 530	35 264	32 998	30 732	28 466	26 200
Genomsnittligt antal Pbb per handikappersättning, årsgenomsnitt	0	0	0	0	0	0
Merkostnadsersättningar, tkr	12 705	112 000	240 000	329 000	423 000	522 000

Arbetskadearsättningar m.m.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	2 677 299	2 556 450	2 411 421	2 307 903	2 242 170	2 263 838
Ersättningar enligt LAF+YFL +Övriga totalt, tkr	2 473 299	2 363 450	2 249 699	2 153 385	2 085 664	2 089 023
Arbetskadeförsäkring (LAF), tkr	2 109 002	2 019 152	1 928 926	1 851 500	1 801 108	1 821 434
Yrkesskadeförsäkring (YFL), tkr	255 710	237 776	220 006	206 262	194 079	182 256
Övriga ersättningar enligt LAF och YFL, tkr	108 587	106 522	100 768	95 623	90 478	85 333
Statlig ålderspensionsavgift, tkr	204 000	193 000	161 722	154 518	156 506	174 815

Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	37 784	37 044	37 227	36 254	35 551	34 770
Förmånerna totalt, tkr	36 500	35 295	35 062	34 408	33 753	33 096
Lag om statligt personskadeskydd (LSP), tkr	15 344	15 510	16 116	16 416	16 713	17 009
Äldre skador, tkr	20 163	18 745	17 875	16 859	15 843	14 826
Skadeståndslivräntor, tkr	993	1 040	1 071	1 133	1 197	1 261
Statlig ålderspensionsavgift, tkr	1 284	1 749	2 165	1 846	1 798	1 674

Bidrag för sjukskrivningsprocessen

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	2 442 930	2 268 565	2 438 000	1 494 000	1 494 000	1 494 000
Finansiell samordning genom samordningsförbund, tkr	335 275	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Medicinsk service, tkr	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan FK och AF, tkr	593 147	640 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Finansiell samordning genom samordningsförbund, tkr	47 965	90 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Arbetsplatsnära stöd, tkr	157 576	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd, tkr	1 253 967	894 565	944 000	0	0	0
Försäkringsmedicinska utredningar, tkr	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bidrag till hälso- och sjukvården, tkr	2 442 930	2 268 565	2 438 000	1 494 000	1 494 000	1 494 000

Ersättning för höga sjuklönekostnader

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	1 090 274	16 884 694	2 388 000	1 154 178	1 169 536	1 178 123

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Barnbidrag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	33 174 759	33 367 305	33 591 188	33 772 761	33 879 412	33 981 036
Allmänt barnbidrag	29 149 696	29 367 680	29 563 180	29 717 870	29 807 097	29 892 282
Flerbarnstillägg	3 732 878	3 703 290	3 727 943	3 747 449	3 758 701	3 769 443
Förlängt barnbidrag	269 135	272 828	276 558	283 935	290 107	295 804
Tilläggsbelopp vid familjeförmån	23 050	23 507	23 507	23 507	23 507	23 507

Föräldraförsäkring

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	44 548 039	46 128 203	44 432 401	47 560 277	48 433 313	50 472 081
Föräldrapenning, tkr	32 689 265	32 076 115	31 840 729	34 492 949	35 296 325	36 500 365
Antal nettodagar	55 947 444	52 778 752	51 495 087	54 809 293	54 961 134	55 473 044
Antal nettodagar, män	16 856 568	16 295 570	16 111 036	17 424 859	17 672 695	18 055 613
Antal nettodagar, kvinnor	39 090 876	36 483 182	35 384 050	37 384 434	37 288 438	37 417 431
Medelersättning, kr/dag	591	607	618	628	641	656
Medelersättning, män, kr/dag	691	714	722	736	749	766
Medelersättning, kvinnor, kr/dag	547	561	571	581	592	606
Tillfällig föräldrapenning, tkr	7 321 851	9 011 473	7 940 937	8 165 368	8 417 357	8 736 278
Antal ersättningsdagar med tillfällig föräldrapenning	7 569 242	9 102 584	7 839 613	7 877 406	7 916 340	7 974 330
Medelersättning/dag i tillfällig föräldrapenning, kr	967	990	1 013	1 037	1 063	1 096
Graviditetspenning, tkr	758 959	956 630	858 146	760 553	751 229	859 650
Antal nettodagar	606 771	618 023	636 314	655 551	678 088	713 904
Medelersättning, kr	965 229	965 185	972 028	976 994	984 056	1 004 332
Statlig ålderspensionsavgift, tillfällig föräldrapenning, tkr	629	640	655	671	689	711
Statlig ålderspensionsavgift, föräldrapenning, tkr	758 959	956 630	858 146	760 553	751 229	859 650
Statlig ålderspensionsavgift, graviditetspenning, tkr	3 106 186	3 411 317	3 098 654	3 427 341	3 226 316	3 591 636

Underhållsstöd

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	2 699 788	2 645 941	2 636 608	2 731 004	2 700 177	2 661 752
Bruttoutbetalning, tkr	3 814 130	3 788 248	3 778 915	3 873 311	3 842 484	3 804 059
Inbetalningar från återbetalningsskyldiga, tkr	781 777	789 742	789 742	789 742	789 742	789 742
Inbetalningar från Kronofogdemyndigheten, tk	332 564	352 564	352 564	352 564	352 564	352 564
Antal barn med underhållsstöd (inkl förlängt stöd)	179 133	174 489	168 382	166 361	164 698	163 051
Genomsnittligt bidrag, utbetalt per barn och månad, kr	1 774	1 809	1 870	1 940	1 944	1 944
Debiterat per barn och år, kr	7 535	8 022	8 313	8 414	8 499	8 584
Återbetalningsgrad (exkl. från KFM), andel av debiterad inbetalning	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58

Adoptionsbidrag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	14 175	9 600	9 193	8 888	9 723	10 116
Antal adoptionsbidrag	189	128	123	119	130	135
Medelersättning, kr	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	3 971 869	4 185 588	5 355 263	5 721 067	5 663 588	5 922 318
Vårdbidrag, tkr	3 359 934	2 108 546	2 226 528	1 793 406	607 431	0
Omvårdnadsbidrag, tkr	214 441	1 677 689	2 676 955	3 463 972	4 598 252	5 391 768
Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag, tkr	300 144	202 248	188 368	201 978	38 673	0
Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag, tkr	97 350	197 105	263 412	261 711	419 232	530 550

Bostadsbidrag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	4 606 419	5 743 550	5 033 799	4 819 905	4 615 259	4 597 231
Preliminärt bostadsbidrag, Barnhushåll, tkr	4 771 741	5 872 769	5 199 748	5 009 731	4 827 763	4 827 763
Preliminärt bostadsbidrag, Hushåll utan barn, tkr	297 790	350 818	334 245	328 321	323 954	323 954
Summa preliminärt bostadsbidrag, tkr	5 069 531	6 223 587	5 533 993	5 338 052	5 151 717	5 151 717
Antal barnhushåll, i genomsnitt under året	138 890	155 287	146 029	141 562	136 231	136 231
Antal hushåll utan barn, i genomsnitt under året	25 981	27 561	27 493	26 532	25 802	25 802
Summa Antal hushåll, i genomsnitt under året	164 871	182 848	173 522	168 093	162 033	162 033
Genomsnittligt utbetalat bidrag/bidragsmånad, Barnhushåll, kr	2 863	3 474	2 967	2 949	2 953	2 953
Genomsnittligt bidrag per bidragsmånad, Hushåll utan barn, kr	955	1 061	1 013	1 031	1 046	1 046
Utbetalningar av överskjutande belopp, tkr	178 677	181 194	185 418	189 207	192 605	195 654
Återbetalningar inkl. kvittningar under året, tkr	-661 280	-682 805	-704 254	-725 703	-747 152	-768 600
Övrigt (förtida återb., returer, lokala utb., bortskrivning, eftergift), tkr	19 492	21 574	18 642	18 349	18 089	18 460
Tilläggsbidrag	0	600 000	0	0	0	0

Antaganden

Uppgifter från Konjunkturinstitutet. Prognos från juni 2020

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Timlöneökning	2,57	1,86	2,23	2,50	2,70	3,16
Prisbasbelopp (Pbb)	46 500	47 300	47 600	48 100	48 900	49 900
Ränta statskuldväxlar, 6 mån	-0,41	-0,16	-0,12	-0,10	-0,06	0,21
Antal sysselsatta, 1 000-tal	5 132	5 035	5 040	5 143	5 212	5 250
Antal arbetslösa enligt ILO, 1 000-tal	373	478	506	440	405	401
Arbetskraften enligt ILO, 1 000-tal	5 504	5 513	5 546	5 583	5 617	5 651
Befolkning 15-74 år, 1000-tal	7 510	7 545	7 581	7 611	7 641	7 673
Hyrer	1,56	1,53				
KPI, skuggindex	334	336	341	346	353	361

Prognosdatabasen och lathundar finns på konj.se

Uppgifter från Pensionsmyndigheten

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomstindex	176,0	182,6	187,0	190,6	195,3	200,6

Uppgifter från Statistiska centralbyrån

Befolkningsprognos från april 2020. [Statistikdatabasen och lathundar finns på scb.se](http://statistikdatabasen.se)

Utgifter inom socialförsäkringen m.m. år 2020

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa	
1.4	1.4.1	Stattigt tandvårdsstöd	424 176	554 225	612 244	325 527	331 859	484 235	448 303	315 082	690 015	631 245	637 860	668 973	6 123 745
1.6		Bidrag till folkhälsa och sjukvård	4 571	4 553	5 299	8 176	8 166	7 080	5 828	4 920	6 722	8 280	8 280	8 280	80 155
1.6	1.6.37	Smittbärarpenning	291	272	1 019	3 896	3 886	2 800	1 547	640	2 441	4 000	4 000	4 000	28 792
	1.6.27	Stattlig ålderspensionsavgift för smittbärarpenning	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	4 280	51 363
1.7	1.7	Sjukvård i internationella förhållanden	68 557	39 103	22 275	19 301	27 852	56 500	43 009	18 569	35 331	135 240	35 331	35 331	536 400
4.3	4.3	Bistånd till personer med funktionsnedsättning	13 592	12 338	10 548	12 383	10 106	14 120	10 528	6 132	11 804	13 789	13 125	11 382	139 848
4.4	4.4	Kostnader för statlig assistansersättning	1 759 747	2 202 990	1 986 743	1 685 256	2 172 268	2 027 738	1 742 162	2 062 030	2 099 576	2 097 492	2 095 191	2 092 759	24 023 951

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa	
1.1		Sjukpenning och rehabilitering m.m.	3 233 299	3 118 470	3 106 232	4 069 220	3 850 262	3 669 762	3 225 932	3 321 668	3 476 435	3 609 661	3 638 342	3 830 409	42 149 692
	1.1.2	Sjukpenning	2 872 746	2 765 109	2 745 853	3 710 898	3 499 305	3 316 165	2 878 021	2 759 112	2 906 978	3 035 057	3 059 943	3 258 504	36 807 691
	1.1.1	Rehabiliteringspenning	56 802	56 907	56 285	55 414	52 857	55 170	52 935	54 085	53 673	52 699	56 501	58 891	662 198
	1.1.2	Arbetshjälpmedel n.m.	14 318	10 018	14 617	12 982	9 985	9 553	9 489	5 231	12 048	14 448	13 133	9 278	135 100
	1.1.1	Närståendepenning	17 311	14 229	16 414	16 294	14 534	14 285	11 340	14 552	15 009	18 153	19 337	14 710	186 169
	1.1.8	Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	13 976	14 167	14 283	14 838	14 468	15 262	14 742	15 219	15 264	15 325	15 319	15 359	178 222
	1.1.5	Boendetillägg	17 729	17 623	18 384	18 377	18 696	18 910	18 988	19 052	19 046	19 563	19 693	19 251	225 312
	1.1.1	Stattlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	239 083	239 083	239 083	239 083	239 083	239 083	239 083	453 083	453 083	453 083	453 083	453 083	3 939 000
	1.1.1	Stattlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	1.1.1	Stattlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	1 333	16 000
1.2		Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	3 619 533	3 612 131	3 600 362	3 569 787	3 563 232	3 548 683	3 521 967	3 522 150	3 516 270	3 505 432	3 491 147	3 476 606	42 547 301
1.2	1.2.5	Aktivitets- och sjukersättningar	2 763 029	2 755 090	2 739 750	2 715 105	2 706 927	2 692 282	2 672 907	2 664 260	2 653 658	2 640 783	2 627 408	2 615 181	32 246 380
	1.2.6	Bostadetillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	419 751	422 166	424 182	419 968	420 954	420 675	414 204	422 316	427 500	429 376	428 483	427 700	5 077 275
	1.2.7	Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar	3 753	1 875	3 430	1 714	2 351	2 726	1 856	2 575	2 112	2 273	2 256	725	27 646
	1.2.8	Stattlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	433 000	5 196 000
1.3		Merkostnadsersättning och handkappersättning	106 949	107 086	108 100	113 324	112 221	110 821	108 067	105 649	107 718	108 355	108 355	108 355	1 305 000
1.3	1.3.1	Handkappersättning	103 149	102 626	101 670	100 555	99 930	99 292	98 630	97 784	97 450	97 305	97 305	97 305	1 193 000
	1.3.2	Merkostnadsersättning	3 800	4 460	4 429	12 770	12 291	11 529	9 437	7 865	10 267	11 050	11 050	11 050	112 000
1.4		Arbetskad ersättningar m.m.	216 875	220 082	218 761	224 172	212 392	214 238	213 946	207 185	210 015	206 448	206 225	206 111	2 556 450
1.4	1.4.5	Arbetskad ersättning	200 791	203 998	202 678	208 089	196 308	198 155	197 863	191 102	193 932	190 364	190 142	190 028	2 363 450
	1.4.4	Stattlig ålderspensionsavgift för arbetskad ersättning	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	16 083	193 000
1.5		Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	3 192	3 230	3 100	3 115	3 053	3 008	2 987	2 943	3 111	3 107	3 103	3 098	37 044
1.5	1.5.3	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	3 046	3 084	2 954	2 969	2 907	2 862	2 841	2 797	2 965	2 961	2 957	2 952	35 295
	1.5.4	Stattlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	1 749
1.6		Bidrag för sjukskrivningsprocessen	909 414	138 634	133 189	71 927	156 086	89 417	80 679	117 836	68 947	129 106	214 877	158 453	2 268 565
	1.6.3	Finansiell samordning genom samordningsförbund	12 537	71 281	146	31 755	52 347	12 427	19 428	49 772	2 478	33 428	52 472	930	339 000
	1.6.4	Medicinsk service	0	0	55 000	0	0	0	0	0	0	0	0	55 000	
	1.6.5	Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	20 492	48 531	54 073	18 712	83 979	56 147	35 697	54 527	32 386	41 446	93 674	100 336	640 000
	1.6.8	Arbetsplatsinriktad rehabiliteringsstöd	4 027	7 627	9 335	7 727	4 140	3 395	3 988	2 988	4 118	18 401	12 899	11 355	90 000
	1.6.9	Försäkringsmedicinska utredningar	22 096	11 195	15 799	13 920	15 620	17 447	21 566	10 549	14 311	35 832	35 832	35 832	250 000
	1.6.1	Bidrag till hälso- och sjukvården	850 261	0	-1 164	-186	0	0	0	0	15 654	0	20 000	10 000	894 565
1.7	1.7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	1 017	131	1 098 148	11 510	5 261	5 148 065	3 745 626	2 435 253	1 991 102	406 581	1 010 000	1 034 000	16 884 694

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1:1	Barnbidrag	2 749 669	2 770 477	2 780 432	2 801 512	2 815 114	2 828 791	2 694 406	2 706 830	2 792 993	2 801 347	2 809 385	2 816 349	33 367 305
1:1.1	Allmänt barnbidrag	2 426 174	2 436 870	2 448 540	2 430 875	2 444 011	2 455 888	2 431 086	2 439 981	2 468 074	2 451 682	2 468 087	2 466 413	29 367 680
1:1.2	Flerbarnstillägg	306 586	316 283	314 449	316 413	317 434	318 939	253 615	255 623	309 767	334 077	325 168	334 937	3 703 290
1:1.3	Förtänt barnbidrag	14 829	15 721	15 652	52 038	51 863	51 941	7 753	9 157	13 016	13 950	13 850	13 056	272 828
1:1.4	Tilläggsbelopp vid familjeförman	2 080	1 603	1 791	2 186	1 807	2 023	1 952	2 069	2 135	1 637	2 281	1 943	23 507
1:2	Föräldraförsäkring	3 868 733	3 705 727	3 711 954	4 385 945	3 554 954	3 756 314	4 286 947	4 541 840	3 603 987	3 473 675	3 653 355	3 584 773	46 128 203
1:2.9	Föräldrapenning	2 914 183	2 522 128	2 442 623	2 573 839	2 410 979	2 609 159	3 350 994	3 826 196	2 456 327	2 279 038	2 432 135	2 258 515	32 076 115
1:2.11	Tillfällig föräldrapenning	544 348	774 806	862 900	1 400 986	733 754	735 474	524 990	275 423	710 982	762 766	790 568	894 475	9 011 473
1:2.12	Gravdötspenning	54 902	53 494	51 132	55 821	54 921	56 382	55 664	53 121	49 579	44 772	43 552	44 683	618 023
1:2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	66 803	66 803	66 803	66 803	66 803	66 803	66 803	97 803	97 803	97 803	97 803	97 803	956 630
1:2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	283 943	283 943	283 943	283 943	283 943	283 943	283 943	284 743	284 743	284 743	284 743	284 743	3 411 317
1:2.10	Statlig ålderspensionsavgift för gravdötspenning	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	4 554	54 645
1:3	1:3 Underhållsstöd	220 470	226 914	221 159	231 754	216 135	214 105	189 084	218 701	222 026	230 008	232 416	223 167	2 645 941
1:4	1:4 Adoptionsbidrag	1 350	975	900	750	825	825	600	675	675	675	675	675	9 600
1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	299 792	301 873	318 936	375 110	343 669	330 159	334 583	326 052	342 307	377 630	408 082	427 395	4 185 588
1:6	1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	209 688	202 195	189 027	174 536	157 120	138 386	169 059	178 755	157 669	168 774	181 669	181 669	2 108 546
1:6.2	Omvårdnadsbidrag	56 825	66 398	96 630	167 295	153 270	158 494	132 245	114 017	151 359	175 576	193 134	212 447	1 677 689
1:6.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	16 854	202 248
1:6.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	16 425	197 105
1:8	1:8 Bostadsbidrag	394 848	585 151	354 512	334 302	380 938	380 550	467 368	477 872	604 258	589 523	595 130	579 098	5 743 550

Utgifter inom socialförsäkringen m.m. år 2021
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1:4	1:4.1 Statlig tandvårdsstöd	384 826	602 658	746 452	551 351	558 183	738 991	486 821	417 893	640 303	645 932	776 776	611 273	7 161 458
1:6	1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	377	377	377	377	377	377	377	377	377	377	377	377	4 529
1:6	1:6.37 Smittbärräpning	352	352	352	352	352	352	352	352	352	352	352	352	4 227
1:6	1:6.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärräpning	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	302
1:7	1:7 Sjukvård i internationella förhållanden	33 692	33 692	33 692	33 692	33 692	33 692	33 692	33 692	33 692	140 729	33 692	33 692	511 342
4:3	4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	17 205	17 205	17 205	17 205	17 205	18 065	18 065	11 183	17 205	17 205	16 344	14 108	198 197
4:4	4:4 Kostnader för statlig assistansersättning	1 997 694	2 021 961	2 050 010	2 048 382	2 047 385	2 046 064	2 044 858	2 043 676	2 042 004	2 039 191	2 035 557	2 031 499	24 448 290

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	3 168 390	3 103 198	3 066 737	3 178 838	3 140 998	3 135 687	2 918 237	2 938 364	2 880 024	2 954 446	3 082 569	3 089 945	36 657 434
1:1.2	Sjukpenning	2 788 607	2 729 929	2 692 109	2 800 800	2 761 810	2 761 480	2 551 882	2 574 946	2 511 666	2 575 937	2 699 731	2 716 508	32 165 406
1:1.1	1:1.1 Rehabiliteringspenning	54 393	54 232	52 161	57 684	57 962	56 902	48 928	48 375	49 965	54 446	58 600	57 541	651 190
1:1.2	1:1.2 Arbetshjälpmedel m.m.	15 591	11 782	13 035	12 102	12 959	11 109	12 129	6 798	10 247	12 288	11 170	7 891	137 100
1:1.1	1:1.1 Närståendepenning	17 332	14 699	16 713	15 865	15 951	13 610	12 648	15 523	15 446	18 506	19 678	15 016	190 990
1:1.8	1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	15 422	15 563	15 540	15 592	15 615	15 766	15 883	16 022	15 996	16 036	16 010	16 030	189 475
1:1.5	1:1.5 Boendeställning	19 243	19 191	19 377	18 994	18 898	19 020	18 965	18 898	18 903	19 433	19 578	19 155	229 655
1:1.1	1:1.1 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	253 818	3 045 813
1:1.1	1:1.1 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	2 413	28 961
1:1.1	1:1.1 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	1 570	18 844
1:2	1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	3 442 727	3 427 217	3 415 928	3 400 338	3 384 500	3 367 628	3 360 892	3 351 045	3 337 305	3 324 597	3 311 094	3 298 771	40 422 042
1:2	1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar	2 625 839	2 610 264	2 599 121	2 584 052	2 569 256	2 554 603	2 551 660	2 542 268	2 528 476	2 516 538	2 503 869	2 492 278	30 678 223
1:2.6	1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	426 120	426 185	426 039	425 518	424 476	422 257	418 464	418 009	418 061	417 291	416 457	415 724	5 054 601
1:2.7	1:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1:2.8	1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	390 768	4 689 218
1:3	1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	110 000	110 500	110 000	110 500	110 000	111 500	113 000	114 000	115 500	116 000	116 500	117 500	1 355 000
1:3	1:3.1 Handikappersättning	96 000	95 500	95 000	94 500	94 000	93 500	93 000	92 000	91 500	91 000	90 500	88 500	1 115 000
1:3.2	1:3.2 Merkostnadsersättning	14 000	15 000	15 000	16 000	16 000	18 000	20 000	22 000	24 000	25 000	26 000	29 000	240 000
1:4	1:4 Arbetskadeersättning m.m.	204 890	204 079	203 630	203 296	203 057	202 368	201 700	201 102	200 326	196 242	195 605	195 125	2 411 421
1:4	1:4.5 Arbetskadelivranta	191 413	190 603	190 153	189 819	189 580	188 892	188 223	187 625	186 849	182 765	182 128	181 648	2 249 699
1:4.4	1:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetskadelivranta	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	13 477	161 722

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1.5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	3 128	3 122	3 118	3 113	3 109	3 104	3 099	3 095	3 090	3 086	3 081	3 077	37 227
1.5	1.5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	2 948	2 942	2 938	2 933	2 929	2 924	2 919	2 915	2 910	2 906	2 901	2 897	35 062
	1.5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	2 165
1.6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	947 163	117 833	151 433	188 395	127 914	108 016	110 006	130 769	114 927	117 316	180 163	144 067	2 438 000
	1.6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund	11 486	69 406	3 213	31 690	48 883	3 227	32 082	52 279	477	33 207	52 126	924	339 000
	1.6.4 Medicinsk service	0	0	55 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55 000
	1.6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	15 936	23 184	58 228	70 638	49 008	76 265	47 505	56 419	90 163	37 432	84 603	90 620	700 000
	1.6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	13 645	14 049	19 193	22 147	14 402	11 076	8 852	11 522	9 976	10 845	7 602	6 692	150 000
	1.6.9 Försäkringsmedicinska utredningar	22 096	11 195	15 799	13 920	15 620	17 447	21 566	10 549	14 311	35 832	35 832	35 832	250 000
	1.6.1 0 Bidrag till hälso- och sjukvården	884 000			50 000								10 000	944 000
1.7	1.7 Ersättning för höga sjuklonekostnader	1 034 000	1 034 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 388 000

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1.1	Barnbidrag	2 596 028	2 617 446	2 825 027	2 831 269	2 859 901	2 881 443	2 780 408	2 809 881	2 836 100	2 843 390	2 852 059	2 858 636	33 591 188
	1.1.1 Allmänt barnbidrag	2 271 585	2 282 834	2 495 667	2 489 564	2 491 896	2 506 686	2 481 107	2 501 848	2 520 104	2 503 366	2 520 117	2 518 408	29 563 180
	1.1.2 Flerbarnstillägg	307 458	317 350	310 554	308 123	313 384	320 736	289 758	297 172	300 136	323 690	315 058	324 523	3 727 943
	1.1.3 Fortlangt barnbidrag	14 787	15 644	16 928	51 888	52 138	52 091	7 614	8 838	13 682	14 664	14 559	13 724	276 558
	1.1.4 Tillägsbelopp vid familjeförman	2 197	1 618	1 879	1 695	2 083	1 929	1 929	2 023	2 178	1 670	2 326	1 982	23 507
1.2	Foräldraförsäkring	3 770 740	3 775 227	3 557 271	3 592 735	3 459 052	3 576 867	4 135 610	4 560 873	3 467 867	3 386 323	3 611 867	3 557 969	44 432 401
	1.2.9 Föräldrapenning	2 764 330	2 398 184	2 291 456	2 409 430	2 391 608	2 578 646	3 280 548	3 851 513	2 580 675	2 357 287	2 544 500	2 392 552	31 840 729
	1.2.11 Tillfällig föräldrapenning	617 084	987 226	879 356	792 915	677 520	606 453	464 171	319 159	500 028	626 974	686 601	783 449	7 940 937
	1.2.12 Gravditetspenning	54 791	55 281	51 925	55 855	55 390	57 232	56 356	55 666	52 629	47 526	46 232	47 432	636 314
	1.2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	71 512	858 146
	1.2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	258 221	3 098 654
	1.2.10 Statlig ålderspensionsavgift för gravditetspenning	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	4 802	57 621
1.3	1.3 Underhållsstöd	206 894	220 112	226 692	216 337	207 870	214 558	190 612	227 489	226 904	234 443	236 716	227 981	2 636 608
1.4	1.4 Adoptionsbidrag	766	766	766	766	766	766	766	766	766	766	766	766	9 193
1.6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	446 272	5 355 263
1.6	1.6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	185 544	2 226 528
	1.6.2 Omvårdnadsbidrag	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	223 080	2 676 955
	1.6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	15 697	188 368
	1.6.1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	21 951	263 412
1.8	1.8 Bostadsbidrag	431 257	624 094	390 153	374 406	367 302	414 161	392 123	402 606	417 900	407 709	411 587	400 500	5 033 799

Statliga ålderspensionsavgifter

Innehåll

1:6.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärarpenning	142
1:1.16	Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning.....	143
1:1.17	Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning ..	144
1:1.18	Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning.....	145
1:2.8	Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	146
1:4.4	Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta	147
1:5.4	Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	148
1:2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	149
1:2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	150
1:2.10	Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning.....	151
1:6.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	152
1:6.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag.....	153

Vad är en statlig ålderspensionsavgift?

Från flera anslag i statsbudgeten betalas *statliga ålderspensionsavgifter* (SÅP) till ålderspensionssystemet. Den statliga ålderspensionsavgiften ersätter arbetsgivaravgiften/egenavgiften vid utbetalning av olika ersättningar, till exempel sjukpenning.

Beräkning av statliga ålderspensionsavgifter

Prognoserna för statliga ålderspensionsavgifter tas fram genom en fast beräkning av utgiftsprognosen, räntan på statsskuldväxlar (6 månader) samt avgiftssatsen.

Regeringen fastställer beloppen som belastar anslagsposterna för de statliga ålderspensionsavgifterna i december året innan. Anslagsbeloppet för resten av prognosperioden består av två delar, dels en preliminär avgift för året, dels ett regleringsbelopp som avser tre år tidigare.

Den preliminära avgiften för transfereringar är i princip 10,21 procent av underlaget. Emellertid betalas inte statliga ålderspensionsavgifter för den del av ersättningen som ligger över ålderspensionssystemets avgiftstak. Därför blir den verkliga avgiftssatsen något lägre och har för de flesta åren den varit strax under 10 procent av de totala utbetalda ersättningarna.

Statliga ålderspensionsavgifter betalas även för pensionsgrundande belopp. Den preliminära avgiften är i dessa fall 18,5 procent av underlaget.

Regleringsbeloppet beräknas genom en avstämning med Pensionsmyndigheten under våren två år efter det år som avstämningen gäller. Vid avstämningen jämförs fastställda pensionsrätter för transfereringar och pensionsgrundande belopp med inbetalda preliminära statliga ålderspensionsavgifter för året. Skillnaden räknas upp med tre års ränta. Olika räntesatser används för de regleringsbelopp som ska föras till premiepensionssystemet respektive inkomstpensionssystemet. De räntesatser som används avser det år avstämningen gäller.

Vid avstämningen av 2018 års statliga ålderspensionsavgifter blev avgiftssatsen 9,84 procent för utbetalda transfereringar. Vid prognoserna tillämpas denna avgiftssats för samtliga år under prognosperioden från och med 2018. För inkomstgrundade aktivitets- och sjukersättningar blev avgiftssatsen 17,83 procent år 2018.

Anslagsposter med statliga ålderspensionsavgifter

Ett antal anslag i statsbudgeten belastas med statliga ålderspensionsavgifter. Försäkringskassan ansvarar för cirka hälften av dem. I de flesta fall redovisas de statliga ålderspensionsavgifterna på egna anslagsposter inom samma anslag som respektive ersättning. Några anslag har flera anslagsposter som avser statliga ålderspensionsavgifter.

Sammantaget ansvarar Försäkringskassan år 2020 för 12 anslagsposter som avser statliga ålderspensionsavgifter. Dessa kan delas in i två kategorier beroende på hur de statliga ålderspensionsavgifterna förhåller sig till den anslagspost där den ersättning som utgör underlag för avgiften redovisas. Tabellen nedan redovisar anslagsposterna fördelat på dessa kategorier.

Försäkringskassans anslagsposter för SÅP	Anslagsposter för motsvarande ersättningar
<i>Kategori 1</i>	
9-1:6.27 SÅP för Smittbärrpenning	9-1:6.37 Smittbärrpenning
10-1:1.18 SÅP för sjukpenning	10-1:1.21 Sjukpenning
10-1:1.17 SÅP för rehabiliteringspenning	10-1:1.19 Rehabiliteringspenning
10-1:1.16 SÅP för närståendepenning	10-1:1.15 Närståendepenning
12-1:2.4 SÅP för föräldrapenning	12-1:2.9 Föräldrapenning
12-1:2.8 SÅP för tillfällig föräldrapenning	12-1:2.11 Tillfällig föräldrapenning
12-1:2.10 SÅP för graviditetspenning	12-1:2.12 Graviditetspenning
12-1:6.1 SÅP för omvårdnadsbidrag	12-1:6.2 Omvårdnadsbidrag
<i>Kategori 2</i>	
10-1:2.8 SÅP för aktivitets- och sjukersättningar	10-1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar
10-1:4.4 SÅP för arbetsskadelivränta	10-1:4.5 Arbetsskadelivränta
10-1:5.4 SÅP för ersättning för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	10-1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet
12-1:6.3 SÅP för vårdbidrag för funktionshindrade barn	12-1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Kategori 1 utgörs av 8 anslagsposter med statliga ålderspensionsavgifter. I dessa fall finns en motsvarande anslagspost för en pensionsgrundande ersättning. Hela eller nästan hela anslagsposten utgör underlag för den statliga ålderspensionsavgiften. Därmed kommer utgiftsprognosen för den statliga ålderspensionsavgiften, bortsett från regleringsbeloppet, att följa utgiftsprognosen för anslagsposten. Till denna kategori hör statliga ålderspensionsavgifter för smittbärrpenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning, föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning.

Kategori 2 utgörs av fyra anslagsposter med statliga ålderspensionsavgifter. I dessa fall finns anslagsposter för motsvarande pensionsgrundande ersättningar men dessa anslagsposter belastas också med ersättningar som inte är pensionsgrundande. Därför är det inte säkert att utgiftsprognosen för den statliga ålderspensionsavgiften och utgiftsprognosen för anslagsposten för ersättningen kommer att följas åt. Till kategori 2 hör statliga ålderspensionsavgifter för arbetsskadelivränta, ersättning för det statliga personskadeskyddet och vårdbidrag för funktionshindrade barn. För arbetsskador och det statliga personskadeskyddet är det i stort sett bara egenlivräntor och sjukpenning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring respektive lagen om statligt personskadeskydd som är pensionsgrundande. Efterlevandelivräntor och vårdersättningar är inte pensionsgrundande. Inte heller egenlivräntor enligt äldre regler som till exempel lagen om yrkesskadeförsäkring är pensionsgrundande. Vad gäller vårdbidrag är det bara den skattepliktiga delen av ersättningen som är pensionsgrundande. Även statliga ålderspensionsavgifter för aktivitets- och sjukersättningar kan räknas till kategori 2. Endast de inkomstgrundande förmånerna är pensionsgrundande, inte garantiersättningarna. Dessutom finns ett pensionsgrundande belopp som påverkar den statliga ålderspensionsavgiften men som inte ingår i anslagsposten för ersättningen.

Tabellförklaringar

Avsnitten om anslagsposterna med statliga ålderspensionsavgifter inleds med tabellen *Översikt av anslagspost*. Nedan beskrivs strukturen på den tabellen.

Prognos anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	A	A	E	E ²	E ²	E ²
Preliminäravgift	B	B	-	-	-	-
Reglering, avser förhållanden tre år tidigare	C	C	F	F	F	F
Prognostiserad avgift för respektive år	D	D	G	G	G	G
Prognos	-	-	H	H	H	H
Avvikelse från anslag	-	-	I	I	I	I

För åren 2019 och 2020 anges fastställd anslagsbelastning (A), preliminär avgift för året (B) och ett regleringsbelopp som avser år 2016 respektive 2017 (C). Beloppet A är summan av beloppen B och C. Dessutom redovisas den prognostiserade avgiften för året (D).

För åren 2021–2023 anges regleringsbelopp (F), prognostiserad avgift för respektive år (G) samt Försäkringskassans prognoser för statliga ålderspensionsavgifter (H). Beloppen (E) är anslag.

Beloppen (I) är skillnaden mellan Försäkringskassans prognoser för statliga ålderspensionsavgifter (H) och anslag (E).

I avsnitten redovisar vi även tabellen Prognosjämförelse där den nya prognosen jämförs med närmast föregående prognos, vilken illustreras nedan. I tabellen delas prognosförändringen upp på olika komponenter. Föregående prognos för anslagsbelastningen anges med (K). Ny prognos är lika med (H) från tabellen ovan. För innevarande år är prognos densamma som anslag och någon prognosjämförelse görs inte.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	K	K	K	K
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	H	H	H	H
Differens i 1000-tal kronor	-	-	-	-
Differens i procent	-	-	-	-

1:6.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärrpenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	309	51 363	302	275	613	-
Preliminär avgift	617	51 427	416	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-308	-64	-114	-208	-50 439	0
Prognostiserad avgift för respektive år	416	2 833	416	427	440	453
Prognos	309	51 363	302	219	-49 999	453
Avvikelse från anslag	0	0	0	56	50 612	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	51 363	302	219	-43 750
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-6 249
Övrigt	0	0	0	0
Ny prognos	51 363	302	219	-49 999
Differens i 1000-tal kronor	0	0	0	-6 249
Differens i procent	0,0	0,0	0,0	+14,3

1:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	16 000	16 000	19 000	19 000	21 000	-
Preliminär avgift	17 175	17 589	18 950	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-1 175	-1 589	50	-492	758	0
Prognostiserad avgift för respektive år	16 702	18 319	18 793	19 247	19 828	20 499
Prognos	16 000	16 000	18 844	18 755	20 586	20 499
Avvikelse från anslag	0	0	156	245	414	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	16 000	18 707	18 688	20 576
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+79	+40	+81
Volym- och strukturförändringar	-	+58	+27	-3
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-68
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	16 000	18 844	18 755	20 586
Differens i 1000-tal kronor	0	+137	+67	+10
Differens i procent	0,0	+0,7	+0,4	0,0

1:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	48 000	0	31 000	45 000	68 000	-
Preliminär avgift	89 853	74 826	66 116	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-41 853	-74 826	-35 116	-22 819	-10 033	0
Prognostiserad avgift för respektive år	67 869	65 160	64 077	64 568	64 919	65 577
Prognos	48 000	0	28 961	41 749	54 887	65 577
Avvikelse från anslag	0	0	2 039	3 251	13 113	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	0	31 126	43 795	57 788
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+4	+40	+65
Volym- och strukturförändringar	-	+2 169	2 086	-2 487
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-479
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	0	28 961	41 749	54 887
Differens i 1000-tal kronor	0	-2 165	-2 046	-2 901
Differens i procent	0,0	-7,0	-4,7	-5,0

1:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	2 840 000	3 939 000	3 082 000	3 261 000	3 222 000	-
Preliminär avgift	3 214 319	4 303 905	3 201 263	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-374 319	-364 905	-119 263	31 091	-707 925	0
Prognostiserad avgift för respektive år	3 244 273	3 621 877	3 165 076	3 099 679	3 116 544	3 148 117
Prognos	2 840 000	3 939 000	3 045 813	3 130 770	2 408 619	3 148 117
Avvikelse från anslag	0	0	36 187	130 230	813 381	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	3 939 000	3 060 779	3 228 967	3 070 038
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+203	+1 918	+3 135
Volym- och strukturförändringar	-	-39 816	-100 115	-119 385
Regelförändringar	-	+24 647	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-545 169
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	3 939 000	3 045 813	3 130 770	2 408 619
Differens i 1000-tal kronor	0	-14 966	-98 197	-661 419
Differens i procent	0,0	-0,5	-3,0	-21,5

1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	5 561 000	5 196 000	4 696 000	4 395 000	4 373 000	-
Preliminär avgift	5 716 891	5 228 360	4 869 070	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-155 891	-32 360	-173 070	-124 214	24 093	0
Prognostiserad avgift för respektive år	5 597 221	5 251 572	4 862 288	4 522 393	4 232 649	3 969 115
Prognos	5 561 000	5 196 000	4 689 218	4 398 179	4 256 742	3 969 115
Avvikelse från anslag	0	0	6 782	-3 179	116 258	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	5 196 000	4 675 391	4 395 492	4 249 955
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+20 430	+9 402	+17 311
Volym- och strukturförändringar	-	-6 603	-6 715	-6 965
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+3 559
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	5 196 000	4 689 218	4 398 179	4 256 742
Differens i 1000-tal kronor	0	+13 827	+2 687	+6 787
Differens i procent	0,0	+0,3	+0,1	+0,2

1:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	204 000	193 000	169 000	174 000	183 000	-
Preliminär avgift	216 031	202 969	188 427	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-12 031	-9 969	-19 427	-20 380	-14 834	0
Prognostiserad avgift för respektive år	196 397	188 677	181 150	174 898	171 340	174 815
Prognos	204 000	193 000	161 722	154 518	156 506	174 815
Avvikelse från anslag	0	0	7 278	19 482	26 494	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	193 000	171 640	173 824	176 140
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	305	937	1 533
Volym- och strukturförändringar	-	-10 223	-9 690	-8 494
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-10 553	-12 673
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	193 000	161 772	154 518	156 506
Differens i 1000-tal kronor	0	-9 918	-19 306	-19 634
Differens i procent	0,0	-5,8	-11,1	-11,1

1:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	1 284	1 749	2 042	1 619	1 549	-
Preliminär avgift	1 287	1 379	1 463	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-3	370	579	231	153	0
Prognostiserad avgift för respektive år	1 510	1 526	1 586	1 615	1 645	1 674
Prognos	1 284	1 749	2 165	1 846	1 798	1 674
Avvikelse från anslag	0	0	-123	-227	-249	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	1 749	2 042	1 619	1 549
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	+123	+127	+130
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	+100	+119
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	1 749	2 165	1 846	1 798
Differens i 1000-tal kronor	0	+123	+227	+249
Differens i procent	0,0	+6,0	+14,0	+16,1

1:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	3 106 186	3 411 317	3 412 406	3 587 155	3 628 734	-
Preliminär avgift	3 184 604	3 394 102	3 446 880	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-78 418	17 215	-34 474	33 235	-246 843	0
Prognostiserad avgift för respektive år	3 216 624	3 156 290	3 133 128	3 394 106	3 473 158	3 591 636
Prognos	3 106 186	3 411 317	3 098 654	3 427 341	3 226 316	3 591 636
Avvikelse från anslag	0	0	313 752	159 814	402 418	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	3 411 317	3 388 800	3 561 880	3 571 069
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+3 691	+7 448	+8 661
Volym- och strukturförändringar	-	-293 837	-141 987	-184 206
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-169 208
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	3 411 317	3 098 654	3 427 341	3 226 316
Differens i 1000-tal kronor	0	-290 146	-134 539	-344 753
Differens i procent	0,0	-8,6	-3,8	-9,7

1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	758 959	956 630	856 517	759 523	772 633	-
Preliminär avgift	761 820	960 950	779 759	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-2 861	-4 320	76 758	-42 920	-77 039	0
Prognostiserad avgift för respektive år	720 470	886 729	781 388	803 472	828 268	859 650
Prognos	758 959	956 630	858 146	760 553	751 229	859 650
Avvikelse från anslag	0	0	-1 629	-1 030	21 404	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	956 630	850 720	753 505	729 874
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+231	+190	+383
Volym- och strukturförändringar	-	+7 195	+6 858	+6 370
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+14 602
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	956 630	858 146	760 553	751 229
Differens i 1000-tal kronor	0	+7 426	+7 048	+21 355
Differens i procent	0,0	+0,9	+0,9	+2,9

1:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	65 007	54 645	58 892	59 869	66 669	-
Preliminär avgift	65 478	63 440	63 884	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-471	-8 795	-4 992	-5 991	-2 726	0
Prognostiserad avgift för respektive år	59 706	60 813	62 613	64 506	66 724	70 248
Prognos	65 007	54 645	57 621	58 515	63 998	70 248
Avvikelse från anslag	0	0	1 271	1 354	2 671	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	54 645	57 594	58 345	63 835
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+21	+164	+154
Volym- och strukturförändringar	-	+6	+6	+7
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+12
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	54 645	57 621	58 515	63 998
Differens i 1000-tal kronor	0	+27	+170	+173
Differens i procent	0,0	0,0	+0,3	+0,3

1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	300 144	202 248	198 355	200 953	83 419	-
Preliminär avgift	306 044	227 807	229 077	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-5 900	-25 559	-30 722	25 507	-21 098	0
Prognostiserad avgift för respektive år	330 618	207 481	219 090	176 471	59 771	0
Prognos	300 144	202 248	188 368	201 978	38 673	0
Avvikelse från anslag	0	0	9 987	-1 025	44 746	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	202 248	187 448	201 611	19 188
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+921	+367	+244
Volym- och strukturförändringar	-	-1	-	-
Regelförändringar	-	-	-	--
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+19 241
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	202 248	188 368	201 978	38 673
Differens i 1000-tal kronor	0	+920	+367	+19 485
Differens i procent	0,0	+0,5	+0,2	+101,5

1:6:1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	97 350	197 105	265 018	264 689	373 972	-
Preliminär avgift	97 350	197 105	265 018	0	0	-
Reglering, avser förhållanden tre år tid	0	0	0	-79 144	-33 236	0
Prognostiserad avgift för respektive år	21 101	165 085	263 412	340 855	452 468	530 550
Prognos	97 350	197 105	263 412	261 711	419 232	530 550
Avvikelse från anslag	0	0	1 606	2 978	-45 260	-

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023
Föregående prognosbelopp	197 105	262 306	261 002	443 866
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+1 107	+709	+1 851
Volym- och strukturförändringar	-	-1	-	-1
Regelförändringar	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+26 484
Övrigt	0	0	0	0
Ny prognos	197 105	263 412	261 711	419 232
Differens i 1000-tal kronor	0	+1 106	+709	-24 634
Differens i procent	0,0	+0,4	+0,3	-5,5

Handläggningstidsmål

Avdelning	Förmån	Mål	2018	2019	2020 09 R12	2020 09
BF	Barnbidrag	80% hanteras innan bryt	79,12%	77,65%	78,7%	83,49%
	Bostadsbidrag	80% inom 30 dagar	74,48%	58,3%	51,28%	70,72%
	Föräldrapenning	90% inom 30 dagar	95,35%	94,68%	96,78%	98,57%
	Graviditetspenning	75% inom 30 dagar	75,71%	68,37%	77,6%	87,48%
	Tillfällig föräldrapenning	85% utbetalt den 25:e	85,49%	84%	89,63%	92,17%
FV	Underhållsstöd	75% inom 40 dagar	40,1%	31,45%	62,59%	57,36%
	Aktivitetsersättning	Medel 80 dagar	73,5	79,93	68,66	64,38
	Arbetshjälpmedel	Medel 30 dagar	24,82	29,41	27,74	42,84
	Arbetskadelivränta	Medel 120 dagar	113,2	119,09	139,35	172,47
	Assistansersättning	Medel 140 dagar	143,9	149,82	138,04	117,12
	Bilstöd	Medel 60 dagar	55,34	49	47,77	51,1
	Bostadstillägg	Medel 30 dagar	28,98	39,18	20,54	24,13
	Handikappersättning	Medel 90 dagar	112,08	172,21	82,45	91,24
	Merkostnadsersättning	Medel 180 dagar		188,09	267,23	285,68
	Omvårdnadsbidrag	Medel 180 dagar		202,36	267,51	277,39
	Sjukersättning	Medel 90 dagar	104,02	90,34	84,54	85,42
	Vårdbidrag	Medel XX dagar	114,24	190,99	370,6	
GF	FTH_LAG	Medel 115 dagar	114,98	115,42	78	78,22
	FTH_REG	Medel 102 dagar	89,19	101,78	93,15	77,38
	Omprövning	Andel inom 42 dagar	31,34%	57,05%	67,62%	62,3%
NA	SJI SU	Medel 41 dagar	34,05	40,85	34,52	21,28
	Återkrav	75% inom 55 dagar	57,16%	78,97%	85,07%	67,54%
	ASUEEE	96% utbetalt den 25:e	95,13%	96,85%	97,02%	96,55%
	Bostadsersättning	87% inom 30 dagar	86,33%	86,07%	88,6%	89,88%
	Etableringstillägg	97% inom 30 dagar	96,26%	96,88%	97,94%	98,64%
SF	Internationell vård	90% inom 90 dagar	77,31%	66,36%	64,7%	64,9%
	Sjukpenning	Medel 30 dagar	29,71	27,14	21,07	16,97

Förteckning över kontaktpersoner

Ansvarsområde	Kontaktperson	E-post
Prognoschef	Renée Blomberg	renee.blomberg@fk.se
Prognossamordnare	Maria Corin	maria.corin@fk.se
Statligt tandvårdsstöd	Jonas Erlandsson	jonas.erlandsson1@fk.se
Smittbärandepening	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Sjukvård i internationella förhållanden	Ryan Rasoul	ryan.rasoul@fk.se
Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	Jonas Erlandsson	jonas.erlandsson1@fk.se
Kostnader för statlig assistansersättning	Elin Stenbacka	elin.stenbacka@fk.se
Sjuk- och rehabiliteringspenning	Bo Larsson Huiqiao Liang Axel Arvidsson	bo.larsson@fk.se huiqiao.liang@fk.se axel.arvidsson@fk.se
Närståendepening	Huiqiao Liang	huiqiao.liang@fk.se
Boendetillägg	Bo Larsson	bo.larsson@fk.se
Sjukpenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall	Bo Larsson	bo.larsson@fk.se
Arbetshjälpmedel m.m.	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	Hampus Granberg	hampus.granberg@fk.se
Merkostnadsersättning och handikappersättning	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Arbetskadolivränta	Love Fieber Lundell	love.fieber.lundell@fk.se
Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	Love Fieber Lundell	love.fieber.lundell@fk.se
Bidrag för sjukskrivningsprocessen	Ryan Rasoul	ryan.rasoul@fk.se
Ersättning för höga sjuklönekostnader	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Förvaltningsmedel	Inger Vilavan	inger.vilavan@fk.se
Barnbidrag	Ryan Rasoul	ryan.rasoul@fk.se
Föräldrapenning	Maria Corin	maria.corin@fk.se
Tillfällig föräldrapenning	Osman Mahmoudi	osman.mahmoudi@fk.se
Graviditetspenning	My Järnefelt	my.jarnefelt@fk.se
Underhållsstöd	Osman Mahmoudi	osman.mahmoudi@fk.se
Adoptionsbidrag	My Järnefelt	my.jarnefelt@fk.se
Omvårdnadsbidrag och vårbidrag	My Järnefelt	my.jarnefelt@fk.se
Bostadsbidrag	Jonas Erlandsson	jonas.erlandsson1@fk.se
Handläggningstider	Ingrid Pallin	ingrid.pallin@fk.se